



בנק ירושלים

בנקאות ממשלית

תמצית דוחות כספיים רבעוניים

ליום 30 בספטמבר 2019

3	דוח הדירקטוריון וההנהלה	א.
53	הצהרה לגבי גילוי	ב.
55	תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים	ג.
56	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ	ד.
125	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם	ה.
131	נספחים לדוח רבעוני	ו.

6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	1.
6	מידע צופה פני עתיד	1.1
7	תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים שלו	1.2
7	תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית	1.3
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן	1.4
10	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם	1.5
11	אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן	1.6
14	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	2.
14	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	2.1
15	התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר	2.2
19	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון והמינוף	2.3
25	תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	2.4
29	חברות מוחזקות עיקריות	2.5
30	סקירת הסיכונים	3.
30	סיכון אשראי	3.1
45	סיכון שוק	3.2
49	סיכון נזילות ומימון	3.3
50	סיכון תפעולי	3.4
50	סיכונים אחרים	3.5
51	השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי	3.6
52	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים	4.
52	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים	4.1
52	בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי	4.2

רשימת הטבלאות בדוח הדירקטוריון וההנהלה

8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
10	ריכוז הסיכונים המתפתחים בבנק
15	פערי הריבית בין נכסים כספיים והתחייבויות במגזרי ההצמדה השונים
16	היקף הפעילות והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי ההצמדה השונים
16	ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית
17	הוצאות בגין הפסדי אשראי
19	התפתחות תיק ניירות ערך
19	התפתחות תיק האשראי
20	הרכב פיקדונות הציבור
20	התפתחות באגרות החוב ובכתבי ההתחייבויות הנדחים
21	יחס הלימות הון
21	ההשפעה על יחס הון עצמי רובד 1 יחס ההון הכולל בעקבות שינויים היפוטטיים בהון הבנק ובנכסי הסיכון
22	התפתחות ההון
23	הון רובד 2
23	יחס מינוף
24	חלוקת דיבידנדים בתקופת הדוח
26	פירוט היתרות הממוצעות של הנכסים וההתחייבויות ששימשו למגזרי פעילות
26	פירוט הרווח הנקי (הפסד) מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות
27	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית
27	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר בנקאות פרטית
28	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקי לפי תתי מגזרים
29	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר גופיים מוסדיים
29	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר ניהול פיננסי
31	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים
31	פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגומים
32	פרטים על הלוואות לדירובי פיגור
33	פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור
34	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
37	התפתחות ביצועי האשראי לדירובי ומדדי ביצוע עיקריים
38	פרטים בגין מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדירובי
39	יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירובי)

40	נתונים נוספים על יתרות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
41	פרטי מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
41	נתונים אודות יתרות ממוצעות של סיכון אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) ללקוחות עו"ש פעילים
41	התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים
44	חשיפה למדינות זרות
45	חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
46	אומדן ה-VaR
46	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו
47	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מתואם על הבנק וחברות מאוחדות שלו
47	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
48	המגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון
48	ריכוז בסיסי ההצמדה של הבנק
48	נתונים אודות ההשפעה על הון הבנק לפני השפעת המס בעקבות שינויים תאורטיים במדד המחירים לצרכן
49	נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי מטבע
50	יחס ניסוי נזילות (LCR)

דוח הדיקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2019

בישיבת הדיקטוריון שהתקיימה ביום 26 בנובמבר 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק" או "בנק ירושלים") והחברות הבנות שלו ליום 30 בספטמבר 2019. הדוחות ערוכים על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, והנתונים מוצגים בסכומים מדווחים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות אלו הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2018. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי של 2018.

פרק 1 – סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדיקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים, כגון: שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גרמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם. המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא עובדות עבר.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו/או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ו/או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק והחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה.

1.2 תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים שלו

בנק ירושלים בע"מ נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג-1983, בשם: בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הציע הבנק את מניותיו לציבור, ובהתאמה הפך לחברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. בשנת 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי. לפרטים בדבר בעלי השליטה בבנק ראה [במסגרת דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים](#).

הבנק הינו תאגיד בנקאי, בעל רשיון בנק על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ופועל כבנק מסחרי החל משנת 1998. הבנק נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי בית, תושבי ישראל ותושבי חוץ ופועל בתחומי המשכנתאות, אשראי צרכני, חסכונות ופיקדונות, מימון בניה למגורים ופעילות בשוק ההון. הנהלת הבנק שוכנת בקרית שדה התעופה (איירפורט סיטי). נכון לתאריך פרסום הדו"ח הבנק פועל באמצעות 20 סניפים, הפזורים ברחבי הארץ, לפרטים אודות עידכון פרישת הרשת ראה בפרק [שינויים עיקריים בתקופה המדווחת בדוחות הכספיים לשנת 2018](#). הבנק מתמחה במתן פתרון בנקאי משלים ללקוחות כל הבנקים וללא קשר למיקום בו מנוהל חשבון העו"ש העיקרי של הלקוח.

לתיאור מגזרי הפעילות בהם פועל הבנק ראה להלן בפרק [תיאור עסקי התאגיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים](#).

1.3 תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית

לבנק תוכנית אסטרטגית אשר במרכזה צמיחה מבוקרת תוך מיקוד בפעילות קמעונית מתמחה במשכנתאות והמשך פיתוח האשראי הצרכני וליווי בנייה, התוכנית האסטרטגית עודכנה בחודש דצמבר 2018 על-ידי דירקטוריון הבנק (להלן בדוח זה: "התכנית" או "התכנית האסטרטגית").

התוכנית גובשה תוך התייחסות למכלול השינויים בסביבה העסקית והתחרותית בה פועל הבנק, סביבה אשר מושפעת משינויים בהרגלי הצרכן, שינויים טכנולוגיים מואצים, שינויים רגולטורים (כגון חוק נתוני אשראי) ורפורמות מבניות מתוכננות. הבנק התאים את התוכנית האסטרטגית לשינויים אלה ורואה בהם אתגר לצד הזדמנות לפיתוח אפשרויות עסקיות חדשות.

לפרטים והרחבה אודות התוכנית האסטרטגית של הבנק ראה בפרק [תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית בדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

1.4 מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
30/06/2018	30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019	
						מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים):
9.1%	15.5%	7.7%	4.6%	12.5%	5.4%	תשואת הרווח הנקי להון עצמי ⁽¹⁾
9.1%	14.5%	8.7%	5.1%	13.1%	3.7%	תשואת הרווח הכולל להון עצמי ⁽¹⁾
0.55%	0.95%	0.51%	0.31%	0.82%	0.36%	תשואה לנכסים ממוצעים
10.2%	10.5%	10.5%	10.2%	10.2%	10.1%	יחס הון עצמי רובד 1
5.7%	6.0%	6.2%	6.0%	6.3%	6.3%	יחס המינוף
348%	308%	325%	247%	305%	261%	יחס כיסוי הנזילות
0.97%	1.11%	1.01%	0.91%	1.10%	1.00%	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽³⁾
73.5%	65.5%	79.4%	78.1%	63.9%	77.9%	יחס יעילות (הוצאות תפעוליות ואחרות מסך כל ההכנסות)
						מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים):
0.34%	0.49%	0.13%	0.50%	0.41%	0.42%	שיעור הוצאה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.05%	1.08%	1.01%	1.01%	1.03%	1.04%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.98%	2.17%	1.71%	1.62%	1.59%	1.64%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור ל 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.34%	0.13%	0.36%	0.29%	0.31%	0.31%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
						נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לשנת הדיווח (במיליוני ש"ח):
18.9	32.3	17.0	10.1	27.5	12.2	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ⁽¹⁾
18.9	31.7	18.9	11.3	28.2	8.5	סך הרווח הכולל ⁽¹⁾
97.9	96.8	98.2	97.8	106.2	99.4	הכנסות ריבית, נטו
8.4	12.1	3.2	12.8	10.9	11.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
33.2	54.4	37.4	27.3	41.6	34.7	הכנסות שאינן מריבית
23.3	23.4	25.9	27.4	25.2	30.7	מזה: עמלות
96.3	99.1	107.7	97.7	94.5	104.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
42.4	45.7	48.0	41.0	41.9	44.2	מזה: משכורות והוצאות נלוות
						רווח נקי למניה רבילה לשנת הדיווח (ש"ח):
0.27	0.46	0.24	0.14	0.39	0.17	רווח בסיסי ומדולל
						נתונים עיקריים מהמאזן, לסוף שנת הדיווח (במיליוני ש"ח):
13,796.4	13,657.3	13,292.5	13,870.0	13,486.7	13,693.0	סך כל הנכסים
1,968.1	2,130.4	2,116.8	2,188.0	2,253.2	2,304.4	מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,671.9	1,308.7	956.2	951.7	394.3	320.1	מזה: ניירות ערך
9,829.0	9,895.4	9,908.0	10,406.4	10,546.3	10,779.4	מזה: אשראי לציבור, נטו
12,936.4	12,771.3	12,397.3	12,968.7	12,560.1	12,766.2	סך כל ההתחייבויות
34.7	35.1	30.9	109.3	45.8	102.1	מזה: פיקדונות מבנקים ⁽²⁾
10,286.6	10,422.6	10,513.3	10,923.8	10,623.4	10,870.3	מזה: פיקדונות מהציבור
512.6	325.0	50.0	2.0	0.9	1.7	מזה: פיקדונות הממשלה ⁽²⁾
1,726.5	1,620.7	1,618.7	1,758.0	1,725.0	1,611.4	מזה: איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
860.0	886.0	895.2	901.4	926.6	926.8	הון עצמי, המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
30/06/2018	30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019	
						נתונים נוספים:
617.7	608.4	623.9	727.2	804.8	819.7	מחיר מניה (באגורות)
8.083	8.083	13.755	7.232	4.254	11.770	דיבידנד למניה (באגורות)
557	556	572	576	585	581	מספר עובדים
0.74%	0.71%	0.73%	0.72%	0.79%	0.74%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
0.18%	0.17%	0.19%	0.19%	0.19%	0.23%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים

(1) לפרטים אודות השפעות מיוחדות על הרווח בתקופות קודמות, ראה [בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018](#) ובדוחות הרבעוניים בשנה זו. לפרטים אודות תוצאות הפעילות לשנת 2019 ראה להלן בפרק 2 -

[הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי](#).

(2) במהלך הרבעון הראשון לשנת 2019 עבר הבנק מפעילות השאלת ניירות ערך אגרות חוב באמצעות הממשלה להשאלה באמצעות בנקים בישראל.

(3) הסכום של הכנסות הריבית נטו ושל ההכנסות שאינן מריבית ביחס לסך הנכסים המאזניים המניבים הממוצעים.

1.5 תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

זיהוי גורמי סיכון מובילים ומתפתחים

בהתאם למסמכי מדיניות ניהול הסיכונים השונים של הבנק ולהוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, מבוצע ניטור שוטף אחר הסיכונים אליהם חשוף הבנק. ניטור זה נועד להבטיח היערכות מתאימה לניהול הסיכון, מניעת התממשותו וניטור הימצאות הבנק בתחום המגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ובנק ישראל. בנוסף, הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים, בנתונים מאקרו כלכליים וברגולציה וחקיקה שחלות או עשויים לחול או להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים.

בטיפול בסיכונים שזוהו, הבנק מבחין, בין היתר, בין הסיכונים המובילים לבין הסיכונים המתפתחים אשר מזוהים באופן הבא:

- **סיכון מוביל** - מייצג גורם סיכון משמעותי אליו חשוף הבנק בעקבות הפעילות הנוכחית שלו ואשר מידת החשיפה של הבנק אליו מדורגת, בהתאם למדיניות הבנק, כחשיפה ברמה "בינונית" או חמורה יותר. לפירוש בדבר גורמי הסיכון ודירוג מידת החשיפה/השפעה על הבנק ראה להלן [בפרק הסיכונים ודרכי ניהולם](#).
- **סיכון מתפתח** - הינו סיכון אשר קיימת אי ודאות בקשר להתממשותו, אם בכלל, ולא ניתן להצביע על מידת ההשפעה האפשרית שלו. עם זאת, סיכון זה יקבל תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק בהתוויית האסטרטגיה העסקית ומסגרת ניהול הסיכון המתאימה.

להלן טבלה המרכזת את הסיכונים המתפתחים בבנק:

הסיכון	תיאור הסיכון
סיכון מודל עסקי	איומים אשר יכולים לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים כולל שינויים טכנולוגיים.
סיכון רגולטורי	השלכות הרגולציה בכל הקשור להטלת מגבלות משמעותיות על פעילות הבנק והצבת דרישות מכבידות.
סיכון ציזת	הסיכון שעל הבנק תוטל סנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות צרכניות, חוקי מיסוי, הפסד פיננסי כתוצאה מהתממשות הסיכון ההתנהגותי (Conduct Risk) ודרישות בתחום הלבנת הון ומימון טרור.
סיכון סייבר	אפשרות תקיפת סייבר על מערכות ה-IT של הבנק ואתרי הבנק אשר עשויה לגרום לפגיעה ביכולת להמשיך לספק שירות או לגרום עיכוב במתן שירות, גניבת נתוני הלקוחות ופגיעה במוניטין הבנק.
סיכון מקרו-כלכלי וסיכון משקי	סיכון שהבנק עשוי להיות מושפע ממנו בעקבות הרעה בנתונים מקרו כלכליים בישראל וסיכונים משקיים אחרים ובעיקר בגין שיעורי האבטלה.

לפירוט נוסף אודות תיאור הסיכונים המתפתחים וניהולם ראה עמוד 24 [בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2018](#).

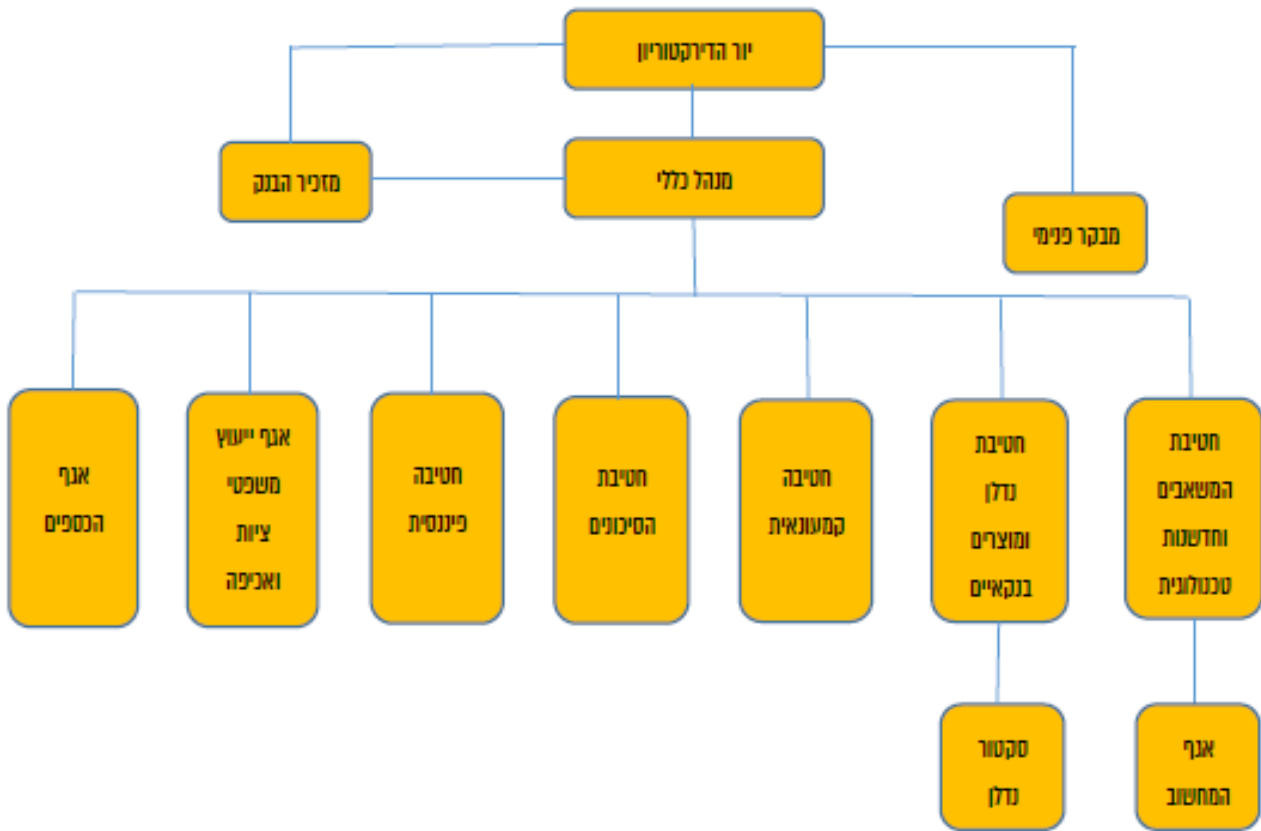
במהלך תקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בסיכונים המתפתחים והמובילים בבנק.

1.6 אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן

1. ביום 27 בינואר 2019 התקבלה עמדת רשות המסים ביחס לכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על-ידי חברת הבת של הבנק, בהתאם לעקרונות באזל, המציינת כי עמדת רשות המסים הינה כי בעת מחיקת קרן החוב לא מתקיים אירוע מס למחזיקים בכתבי ההתחייבות אלא רק בתום התקופה הקבועה להתאוששות (7 שנים).
2. ביום 27 במרץ 2018 הגיש הבנק בקשה לדירקטוריון מוניציפיל בנק בע"מ (לשעבר בנק דקסיה ישראל בע"מ – להלן: "מוניציפיל") להיכנס למשא ומתן בדבר רכישה של 100% ממניות מוניציפיל ע"י הבנק. ביום 7 בנובמבר 2018 הוגשה הצעה משופרת למיזוג בדרך של "מיזוג משולש הפכ"י" בין שני הבנקים. ההצעה המשופרת נדחתה על ידי מוניציפיל. ביום 3 בינואר 2019 אישרה האסיפה הכללית של מוניציפיל את הצעת המיזוג של בנק דיסקונט לישראל בע"מ באמצעות בנק מרכנתיל דיסקונט (להלן: "מרכנתיל") בכפוף להתקיימותם של תנאים מתלים. ביום 30 ביוני 2019 האסיפה הכללית של מוניציפיל אישרה לראשונה להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג עם מרכנתיל עד ליום 1 בספטמבר 2019. נכון ליום פרסום הדוחות, ההארכה שאושרה על-ידי האסיפה הכללית של מוניציפיל הינה עד ליום 1 בדצמבר, 2019. בין הבנק למוניציפיל התקיימו מספר התכתובות בקשר עם הצעות המיזוג בתקופת הדו"ח. את הצעות המיזוג וההתכתובות בין הבנק למוניציפיל ניתן למצוא בביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2018 ובדיווחים המידיים שדיווח הבנק בנושא בשנת 2019 (אסמכתאות 2019-01-022930, 2019-01-032008, 2019-01-059092, 2019-01-065728, 2019-01-084856, 2019-01-092905, 2019-01-098842).
- ביום 23 במאי, 2019, הודיעה רשות התחרות כי אישרה את מיזוג מוניציפיל עם מרכנתיל בכפוף לתנאים. הבנק עתר ביום 26 ביולי, 2019, לבית הדין לתחרות שיפעל מתוקף סמכותו לבטל או לשנות את החלטת הממונה על התחרות (אסמכתא 2019-01-077680).
- ביום 11 בנובמבר, 2019, דיווח מוניציפיל כי חתם, ביחד עם מרכנתיל ובנק איגוד לישראל בע"מ, על הסכם למכירת חלק מתיק האשראי של בנק מוניציפיל לבנק איגוד (להלן: "הסכם המכירה לאיגוד") ושעם החתימה על הסכם המכירה לאיגוד, יתמלאו כל התנאים המתלים למיזוג בין מוניציפיל למרכנתיל, למעט קבלת תעודת מיזוג מרשם החברות. ביום 19 בנובמבר, 2019, הגיש הבנק לבית הדין לתחרות בקשה דחופה לקבלת מידע על פרטי העסקה שנחתמה, במסגרת הסכם המכירה לאיגוד, וכן לצו ביניים שיורה למרכנתיל, דיסקונט ומוניציפיל להימנע מלקוט כל פעולה ו/או דיספוזיציה שמהותן הוצאה לפועל של המיזוג כולו או חלקו על פי הסכם המכירה לאיגוד למשך 14 ימי עסקים ממועד קבלת המידע כאמור (ראה על דרך ההפניה דיווח מידי של החברה מיום 19 בנובמבר 2019 אסמכתא מס' 2019-01-099600).
3. ביום 14 במרץ 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על קביעת דירוג מנפיק זמן קצר של הבנק 'ilA-1' ודירוג הנפקה 'ilA-1' לניירות ערך מסחריים חדשים בהיקף של עד 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב.
- ביום 25 במרץ 2019, הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק, 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת 299.2 מיליון ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית שנתית בסך 0.66% הצמודה לריבית בנק ישראל, הקרן נפרעת בתשלום בודד במרץ 2020.
4. ביום 7 במאי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot כי במסגרת הערכה מחודשת של ענף הבנקאות ולנוכח שיפור הדרגתי בביצועים של בנק ירושלים בשנים האחרונות וביכולת יצירת הרווחים וההון, תוך יישום האסטרטגיה העסקית שלו, בין השאר בזכות סביבה תפעולית חיובית. העלתה חברת הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק מ 'ilA+' ל-'ilAA' ואת דירוג החוב הנחות מ-'ilA-' ל-'ilA' ואת דירוג כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (COCO) מ-'ilBBB+' ל-'ilA-'. תחזית הדירוג היציבה משקפת את הערכת חברת הדירוג שהבנק יישאר ממוקד בצמיחה של עסקי הליבה שלו ב-18-12 החודשים הקרובים, תוך שמירה על הפרופיל הפיננסי הקיים ויכולת יצירת הרווחים הקיימת.
- ביום 14 ביולי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על אשרור דירוג המנפיק של הבנק ל-'ilAA-' בשל סביבה כלכלית תומכת בביצועים וביכולת יצירת הון.
- ביום 24 ביוני 2019 הודיעה חברת הדירוג מידרוג כי היא קובעת לראשונה הערכת איתנות פיננסית פנימית של הבנק של 'a2.il', כיוון התפתחות של הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית יציב.
- דירוג הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק נקבע על 'Aa3.il' באופק יציב והוא מגלם הנחת תמיכה חיצונית גבוהה מצד המדינה, של 2 רמות דירוג (נוטשים) ביחס להערכת האיתנות הפיננסית הפנימית.
- דירוגי החובות הנחותים וההיברידיים נקבעו כדלקמן: שטרי הון נדחים (הון משני תחתון) 'A1.il' וכתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (COCO) על ידי מחיקה או מחיקה חלקית (מסווגים כהון רובד 2) נקבע על ('A3.il)hyb' אופק דירוג יציב. כמו כן, מידרוג קובעת דירוג 'p-1.il' לפיקדונות לזמן קצר.
5. ביום 12 באפריל 2019 עלתה לאוויר מערכת נתוני אשראי שהוקמה על ידי בנק ישראל, מכח חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016. הבנק נערך לכניסת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 לתוקף מבעוד מועד הן בהיבטים הרגולטוריים (בעיקר פיתוח יכולות הדיווח השוטף למאגר האשראי ופיתוח מערכת לזיהוי והסכמות) והן בהיבטים העסקיים (בעיקר פיתוח היכולת המיכונית לקליטת המידע ממאגר האשראי, עדכון כללי חיתום ומוכנות לניטור), כך שמאז הפיכת המערכת לאופרטיבית בחודש אפריל 2019, הבנק עושה שימוש בדוחות האשראי המלאים בגין לקוחות אשר מבקשים לקבל אשראי ובדירוגי לשכת דירוג האשראי לגביהם.

- בשלב מוקדם זה, בחלוף מספר חודשים מועט מהפיכת המערכת לאופרטיבית, אין באפשרות הבנק להעריך את ההשפעה של המערכת על הבנק. עם זאת, לאור היקף נתוני הלקוחות אליהם צפוי להיחשף הבנק במסגרת מאגר נתוני האשראי, אשר יאפשר לבנק לנתח את סיכויי הלקוח באופן מדויק יותר, הבנק צופה כי ההשלכות העיקריות על הבנק יהיו - הקטנת שיעורי הכשל בתיק הבנק; שיפור יכולת הבנק לפנות לקהלים חדשים אליהם לא פנינו עד כה בשל מחסור במידע. מנגד, הבנק צופה כי תתגבר התחרות מצד גופים פיננסיים נוספים.
6. ביום 30 באפריל 2019 נחתם הסכם בין הבנק ובין גופים מוסדיים, על פיו מכר הבנק בעסקת המחאת מכר בלתי חוזרת, סופית גמורה ומוחלטת 80% מזכויותיו בקשר עם תיק הלוואות לדיור שסכומו הכולל כ- 342 מיליוני ש"ח אשר מורכב מהלוואות לדיור שהועמדו על ידי הבנק במהלך תקופה מוגדרת שהוסכמה בין הצדדים ("תיק הלוואות"). יתרת הזכויות בתיק הלוואות נותרת בבעלות הבנק, באופן שזכויות הרוכש בחלק תיק הלוואות שנמכר וזכויות הבנק בחלק שנתר בבעלותו תהיינה בדרגת קדימות זהה (פרי פסו). בהתאם להסכם ניהול שנחתם בין הצדדים, הבנק ינהל ויתפעל עבור הרוכש את חלק תיק הלוואות שנרכש על ידו, באופן ועל בסיס אותם כללים לפיהם הבנק מנהל ומתפעל הלוואות לדיור עבור עצמו, לרבות חלק תיק הלוואות שנתר בבעלותו. הבנק רשם בספריו הכנסה בגין המכירה בסך 16.1 מיליוני ש"ח.
7. ביום 13 באוגוסט 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות מחדש את מר זאב נהרי (להלן: "מר נהרי") לכהן כיו"ר הדירקטוריון, לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים, שתחל בתום מועד תקופת העסקתו הנוכחית, כלומר החל מיום 11 באוקטובר 2019 ("תקופת ההעסקה הנוספת").
- ביום 15 באוגוסט, 2019, החליט דירקטוריון הבנק לאשר (בכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות), וזאת לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת תגמול) ביום 14 באוגוסט, 2019, את תנאי כהונתו והעסקתו המועדכנים של יו"ר הדירקטוריון לתקופת ההעסקה הנוספת. ראה על דרך ההפניה דוח מידי של החברה מיום 4 בספטמבר, 2019 מספר אסמכתא 2019-01-092749.
- ביום 6 באוקטובר 2019 הודיעה המפקחת על הבנקים, כי אין לה התנגדות למינויו של מר זאב נהרי, לתקופת כהונה נוספת, כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק.
- ביום 10 באוקטובר 2019 אישרה האסיפה הכללית את מינויו של מר זאב נהרי כדירקטור לתקופת כהונה נוספת.
8. ביום 13 באוגוסט 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות מחדש את מר גיל טופז (להלן: "מר טופז") לכהן כמנכ"ל הבנק, לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים, שתחל בתום מועד תקופת העסקתו הנוכחית, כלומר החל מיום 26 לאוקטובר 2019 ("תקופת ההעסקה הנוספת").
- ביום 15 באוגוסט 2019, אישר דירקטוריון, לאחר אישורה של ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת תגמול) ביום 14 באוגוסט 2019, את תנאי כהונתו והעסקתו של המנכ"ל בתקופת ההעסקה הנוספת בהתאם לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), תס"ס-2000, ראה על דרך ההפניה דוח מידי של החברה מיום 18 באוגוסט 2019 מספר אסמכתא 2019-01-085555.
9. מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2020-2022
- ביום 31 לאוקטובר 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת התגמול) (להלן: "ועדת התגמול"), אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2020-2022 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה"); בהתאם לסעיף 267 א ו- 267 ב לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), להוראות ניהול בנקאי תקין A301 (להלן: "נב"ת A301") ולהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 (להלן: "חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים").
- מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה כפופה לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק והיא תובא לאישורה ביום 11 לדצמבר 2019, על פי זימון לאסיפה כללית שפורסם בדוח מידי מיום 5 לנובמבר 2019 (לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה ראה על דרך ההפניה דוח מידי לזימון האסיפה הכללית מיום 5 לנובמבר 2019 (אסמכתא מספר: 2019-01-094800))
- יצוין, כי עד לתום שנת 2019 תחול מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2019-2017 (בכפוף להוראות מעבר כמפורט במדיניות התגמול החדשה). לפרטים בדבר מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2019-2017 ראה [ביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#).
- לעיקרי מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה ראה פרטים על דרך ההפניה בדוח מידי לזימון האסיפה הכללית מיום 5 לנובמבר 2019 (אסמכתא מספר: 2019-01-094800)
- מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2020-2022
- ביום 31 לאוקטובר 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק לשנים 2020-2022 בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין A301 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לעובדים").
- יצוין כי עד לתום שנת 2019 תחול מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019, לפרטים בדבר מדיניות התגמול הקיימת הנ"ל, ראו ביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.
- לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול ראה [ביאור 15 לדוחות הכספיים](#).

10. במהלך הרבעון השלישי לשנת 2019 הוחלט על שינוי במבנה הארגוני של הבנק שעיקרו מיסוד חטיבת נדלן ומוצרים בנקאיים. החטיבה תנהל את מוצרי הבנק תוך דגש על ניהול הרווחיות ופיתוח עסקי מובנה של המוצרים ואילו החטיבה הקמעונאית תמשיך לנהל את כלל הערוצים בבנק למול הלקוחות. להלן תרשים המבנה הארגוני החדש של הבנק:



לפרטים אודות אירועים נוספים, ראה להלן [ביאור 15 לדוחות הכספיים](#).

פרק 2 - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

ריבית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018 העלה בנק ישראל את הריבית ל-0.25% והיא נותרה ברמה זו עד סוף חודש ספטמבר 2019.

אינפלציה

מתחילת שנת 2019 עלה מדד המחירים לצרכן (מדד "בגין") ב-0.6%, כאשר ברבעון השלישי ירד ב-0.3%. בשנים עשר החודשים האחרונים (ספטמבר 2019 לעומת ספטמבר 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.3%.

שער החליפין

מתחילת שנת 2019, שער השקל מול הדולר התחזק בשיעור של כ-7.1% ומול האירו התחזק ב-11.3%.

שוק הדיור

בשלושת החודשים יוני - אוגוסט 2019 נמכרו כ-8,160 דירות חדשות, ירידה של 11.1% בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בשלושת החודשים הקודמים (מרץ - מאי 2019). על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נרשמה עלייה של 0.1% במחירי הדירות בחודשים יולי - אוגוסט 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2019. ועלייה של 1.3%, בהשוואה לחודשים מקבילים אשתקד.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ניתנו לציבור הלוואות לדיור בסך של 50.4 מיליארדי ש"ח, לעומת 43.7 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-15%.

שוק ההון

מתחילת שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 רשם עלייה של כ-10.4%, מדד ת"א 125 רשם עלייה של כ-12.3%. מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות רשם עלייה של כ-7.3%, מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות רשם עלייה של כ-9.3% (ריאלית) ומדד התל בונד 60 רשם עלייה של כ-7.5%. מתחילת שנת 2019 המחזור היומי הממוצע במניות ובתעודות סל הסתכם ב-1.3 מיליארד שקלים, ירידה של כ-10.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מתחילת השנה הסתכמו הנפקות והקצאות של מניות על ידי חברות ישראליות בארץ ובחו"ל בכ-8.6 מיליארד שקלים, עלייה של כ-21.8% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה בישראל נכון לחודש ספטמבר 2019 עמד על 3.7%, לעומת שיעור של 3.8% בסוף שנת 2018.

2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכם ב-49.8 מיליוני ש"ח, לעומת 70.2 מיליוני ש"ח אשתקד.

הרווח לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הושפע, בעיקר, מהכנסות ממכירת תיק אשראי בסך 16.1 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים אודות מכירת תיק אשראי ראה להלן [בפרק](#)

[אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן.](#)

הרווח לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הושפע, בעיקר, מהכנסות ממכירת תיק אשראי בסך 10.7 מיליוני ש"ח, מהכנסות ממכירת תיק הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' בסך 21.0 מיליוני ש"ח ומהכנסות ממכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בסך 27.0 מיליוני ש"ח.

הרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בנטרול ההכנסות ממכירת תיק אשראי, הסתכם ב-39.3 מיליוני ש"ח.

הרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 בנטרול ההכנסות האמורות לעיל ובנטרול השפעות הנגזרות שלהן, הסתכם ב-30.9 מיליוני ש"ח.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הייתה 7.3%, לעומת 11.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

בנטרול ההשפעות כאמור לעיל תשואת הרווח הנקי על ההון הממוצע לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הייתה 5.7% לעומת 4.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול בשנת 2019, בנטרול ההשפעות כאמור לעיל, נובע מגידול בהכנסות ריבית נטו, וגידול בהכנסות מעמלות.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכם ב-12.2 מיליוני ש"ח, לעומת 32.3 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח ברבעון המקביל הושפע מהכנסות ממכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בסך 27.0 מיליוני ש"ח, בנטרול הכנסה זו עמד הרווח על 13.2 מיליוני ש"ח.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע ברבעון השלישי של שנת 2019 הייתה 5.4% לעומת 15.5% ברבעון המקביל אשתקד.

בנטרול ההשפעות כאמור לעיל תשואת הרווח הנקי על ההון הממוצע לרבעון השלישי של שנת 2019 הייתה 5.4% לעומת 6.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות והוצאות ריבית

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו הכנסות ריבית, נטו ב-303.4 מיליוני ש"ח, לעומת 285.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-6%.

ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו הכנסות ריבית, נטו ב-99.4 מיליוני ש"ח, לעומת 96.8 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-3%.

הגידול נובע בעיקר מגידול בהיקף האשראי, משיפור ברווחיות ניהול הנכסים והתחייבויות ומהשפעת השינוי במדד המחירים לצרכן.

התפתחויות בשיעורי הכנסות והוצאות

להלן פערי הריבית בין נכסים כספיים שהניבו הכנסות בניכוי עלויות על התחייבויות במגזרי הצמדה השונים:

	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
לא צמוד	3.08%	3.07%	3.24%	3.24%	
צמוד למדד ⁽¹⁾	2.95%	3.16%	2.91%	3.04%	
מט"ח וצמוד מט"ח ⁽²⁾	2.21%	1.63%	2.19%	1.14%	
סך הכול פער הריבית	2.95%	2.97%	3.06%	3.08%	
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית	3.10%	3.15%	3.19%	3.16%	

להלן היקף הפעילות⁽³⁾ והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי הצמדה השונים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
תרומה להכנסות ריבית, נטו		היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו		היקף פעילות	
במיליוני ש"ח	%-1	%-1	במיליוני ש"ח	%-1	%-1	
66.2	68	67	73.7	74	68	לא צמוד
23.0	24	25	21.9	22	24	צמוד ⁽¹⁾
7.6	8	8	3.8	4	8	מט"ח ⁽²⁾
96.8	100	100	99.4	100	100	סה"כ

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום						
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
תרומה להכנסות ריבית, נטו		היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו		היקף פעילות	
במיליוני ש"ח	%-1	%-1	במיליוני ש"ח	%-1	%-1	
192.1	67	66	214.0	71	70	לא צמוד
71.4	25	25	73.6	24	22	צמוד ⁽¹⁾
22.0	8	9	15.8	5	8	מט"ח ⁽²⁾
285.5	100	100	303.4	100	100	סה"כ

(1) הכנסות המגזר הצמוד כוללות גם הפרשי הצמדה.

(2) הכנסות מגזר המט"ח אינן כוללות הפרשי שער על הקרן והשפעת מכשירים נגזרים.

(3) היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות נושאי ריבית לפי מגזר הצמדה, מתוך סך היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות נושאי ריבית.

להלן ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
לעומת שלושה חודשים שהסתיימו 30 בספטמבר 2018			
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		
	מחיר	כמות	
(15.7)	(25.5)	9.8	סך כל הכנסות הריבית
(18.3)	(18.6)	0.3	סך כל הוצאות הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
לעומת תשעה חודשים שהסתיימו 30 בספטמבר 2018			
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		
	מחיר	כמות	
12.9	(18.8)	31.7	סך כל הכנסות הריבית
(5.0)	(7.8)	2.8	סך כל הוצאות הריבית

לפירוט נוסף ראה **נספח 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לדוח ממשל תאגידי**.

הוצאות בגין הפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					במיליוני ש"ח
30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019	
(0.9)	0.7	0.1	0.2	-	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
13.0	2.5	12.7	10.7	11.4	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
12.1	3.2	12.8	10.9	11.4	סך ההוצאות בגין הפסדי אשראי
(0.7)	0.1	(0.1)	4.0	(1.7)	מזה: הוצאה בגין אשראי מסחרי
1.0	1.5	0.3	(0.5)	2.3	הוצאה (הכנסה) בגין אשראי לדיור
11.8	1.6	12.6	7.4	10.8	הוצאות בגין אשראי לאנשים פרטים
0.49%	0.13%	0.50%	0.41%	0.42%	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
0.16%	(0.26%)	0.20%	0.09%	0.11%	מזה: הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך האשראי לציבור
0.37%	0.10%	0.38%	0.33%	0.34%	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך כלל סיכון האשראי

הוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-35.1 מיליוני ש"ח, לעומת 31.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-11% הנובע בעיקרו מגידול בהפרשה הקבוצתית בגין הגידול ביתרות האשראי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-11.4 מיליוני ש"ח, לעומת 12.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-6%. למדדי איכות אשראי נוספים ראה [פרק 1.4 מידע נספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים](#) לעיל. לפרטים נוספים ראה להלן במסגרת הדיון על התפתחות האשראי לציבור והדיון על סיכון האשראי המופיעים [בפרק 3 – סקירת הסיכונים](#) וכן [ביאורים 6 ו-12 לזוח הכספי](#).

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות שאינן מריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-103.6 מיליוני ש"ח, לעומת 137.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – קיטון של כ-25% הנובע בעיקר מהסיבות כדלהלן:

הכנסות מימון שאינן מריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-20.3 מיליוני ש"ח לעומת 34.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה הנוכחית הושפעו מהכנסות ממכירת תיקי אשראי בסך 16.1 מיליוני ש"ח

ההכנסות בתקופה המקבילה הושפעו מהכנסות ממכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בסך 27.0 מיליוני ש"ח, מהכנסות ממכירת תיקי אשראי בסך 10.7 מיליוני ש"ח בנטרול הכנסות שצויינו לעיל הכנסות מימון שאינן מריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-4.2 מיליוני ש"ח לעומת הפסדים בסך 3.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה הנוכחית ומנגד ההפסדים בתקופה המקבילה נובעים מפעילות נוסטרו ונגזרי ALM.

הכנסות מהעמלות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-83.3 מיליוני ש"ח, לעומת 73.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 13% הנובע בעיקרו, מגידול בהיקף פעילות ליווי פרויקטים, גידול בהיקף האשראי ומגידול בהיקף פעילות מכרטיסים נטענים.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לא נרשמו **הכנסות אחרות** לעומת 29.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הכנסות ממכירת תיקי הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' בסך 21.0 מיליוני ש"ח, והכנסות מהפחתת הכנסה נדחית בסך 8.6 מיליוני ש"ח (הכנסה הנדחת הופחתה במלואה בסוף שנת 2018).

הכנסות שאינן מריבית ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-34.7 מיליוני ש"ח, לעומת 54.4 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד – קיטון של כ-36% הנובע בעיקר מהסיבות כדלהלן:

הכנסות מימון שאינן מריבית ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-4.0 מיליוני ש"ח לעומת 28.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות ברבעון המקביל הושפעו מהכנסות ממכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בסך 27.0 מיליוני ש"ח בנטרול הכנסות אלו הסתכמו ההכנסות ב-1.1 מיליוני ש"ח, הגידול למול תקופה קודמת נובע מגידול בהכנסות מפעילות נוסטרו ונגזרי ALM.

הכנסות מהעמלות ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-30.7 מיליוני ש"ח, לעומת 23.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 31% הנובע בעיקרו מגידול בהיקף פעילות מכרטיסים נטענים.

ברבעון השלישי של שנת 2019 לא נרשמו **הכנסות אחרות** לעומת 2.9 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון המקביל אשתקד נרשמו הכנסות מהפחתת הכנסה נדחית

(הכנסה הנדחת הופחתה במלואה בסוף שנת 2018).

הוצאות

ההוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-296.7 מיליוני ש"ח, לעומת 296.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. **הוצאות אחרות** בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-94.8 מיליוני ש"ח, לעומת 85.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-11% הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות שיווק, פרסום ומחשוב.

הוצאות השכר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-127.1 מיליוני ש"ח לעומת 134.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – קיטון של כ-5%. בתקופה המקבילה אשתקד הוצאות השכר הושפעו מעלויות הקשורות להשלמת עסקת מכירת תיק הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' וכן מעלויות תגמול משתנה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-104.5 מיליוני ש"ח, לעומת 99.1 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד – גידול של כ-5%. הנובע בעיקרו מגידול בפעילות כרטיסים נטענים, מעלויות נספוחות הקשורות להשלמת עסקת מכירת תיק הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק וסיום הפעילות בתחום הברוקראז'. **הוצאות אחרות** ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-34.8 מיליוני ש"ח, לעומת 27.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-28% הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות שיווק, פרסום ומחשוב.

הוצאות השכר ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמו ב-44.2 מיליוני ש"ח לעומת 45.7 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד – קיטון של כ-3%. עיקר הקיטון נובע מעלויות תגמול משתנה בשנת 2018.

הפרשה למיסים

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 25.4 מיליוני ש"ח. לעומת 24.3 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, שיעור המס האפקטיבי הינו 33.8% לעומת 25.7% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת שיעור מס סטטוטורי של 34.2%. שיעור המס האפקטיבי הנמוך בתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקרו משיעור המס בגין עסקת מכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2019 בסך של 6.0 מיליוני ש"ח. לעומת 7.7 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, שיעור המס האפקטיבי הינו 33.0% לעומת 19.3% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת שיעור מס סטטוטורי של 34.2%. שיעור המס האפקטיבי הנמוך בתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקרו משיעור המס בגין עסקת מכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב.

התפתחויות בסעיפי רווח כולל אחר

הרווח הכולל האחר (לאחר השפעת המס) **בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019** הסתכם בהפסד בסך 1.8 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל אחר בסך של כ-1.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים נובעים מהפסד שנרשם כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 3.9 מיליוני ש"ח (כ-5.8 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס) מנגד נרשמו רווחים שטרם מומשו מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 2.1 מיליוני ש"ח (כ-3.2 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס), בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הפסדים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 1.3 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל האחר (לאחר השפעת המס) **ברבעון השלישי של שנת 2019** הסתכם בהפסד בסך 3.7 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל אחר בסך של כ-0.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים נובעים מהפסד שנרשם כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 3.8 מיליוני ש"ח (כ-5.8 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס) מנגד נרשמו רווחים שטרם מומשו מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 0.1 מיליוני ש"ח (כ-0.2 מיליוני ש"ח לפני השפעת המס), בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הפסדים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך 0.4 מיליוני ש"ח והפסדים כתוצאה מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים בסך 0.2 מיליוני ש"ח.

לפרטים אודות הרווח הכולל האחר ראה [ביאור 4 לדוחות הכספיים](#).

לפרטים אודות קרן הונית שלילית בחלוקה לטווחים של משך הזמן ושיעור הירידה ראה [ביאור 5 לדוחות הכספיים](#).

רווח כולל

סך הכל הרווח הכולל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכם בסך של 48.0 מיליוני ש"ח, לעומת 68.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכל הרווח הכולל ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכם בסך של 8.5 מיליוני ש"ח, לעומת 31.7 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

עיקר השינויים מקורם ברווח הנקי וברווח הכולל האחר כמוסבר לעיל.

2.3 המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון והמינוף

ההתפתחויות בסעיפי הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכם ב-13,693 מיליוני ש"ח, לעומת 13,293 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018 גידול של כ-3%.

מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך

יתרת הנכסים הנזילים (מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך) ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכמה ב-2,625 מיליוני ש"ח, לעומת 3,073 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018, קיטון של כ-15%.

יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכמה ב-2,304 מיליוני ש"ח, לעומת 2,117 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018, גידול של כ-9%.

יתרת ניירות הערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 ב-320 מיליוני ש"ח, לעומת 956 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

הקיטון בירת הנכסים הנזילים, הגידול בירת המזומנים והפיקדונות בבנקים והקיטון בירת ניירות הערך נובעים משינוי בתמהיל יתרות נכסי הבנק בהתאם לצרכיו, תוך התחשבות בדרישות הנזילות ובניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. להלן התפתחות תיק ניירות הערך (במיליוני שקלים):

יתרת ליום	יתרה ליום			שינוי יתרות - %
	31 בדצמבר 2018	תנועות שוטפות ⁽¹⁾	שערך ⁽²⁾	
ניירות ערך זמינים למכירה	913	(579)	(27)	(66%)
ניירות ערך למסחר	43	(6)	(24)	(70%)
956	(585)	(51)	320	(67%)

(1) כולל קניות, מכירות, פדיונות ותקבולי ריבית.

(2) כולל רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בניירות ערך זמינים למכירה ובניירות ערך למסחר, הנכסות מריבית והפרשי שער.

אשראי לציבור

להלן התפתחות תיק האשראי (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	ביצועים בתקופה	פירעונות ומכירות תיקים בתקופה	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019		שינוי יתרות- %
			2019	2018	
7,503	1,455	(1,127)	7,831	7,503	4%
1,020	643	(453)	1,210	1,020	19%
8,523	2,098	(1,580)	9,041	8,523	6%
876	570	(393)	1,053	876	20%
443	168	(90)	521	443	18%
167	292	(183)	276	167	65%
10,009	3,001	(2,119)	10,891	10,009	9%
(101)	-	-	(112)	(101)	-
9,908	-	-	10,779	9,908	9%

(1) לא כולל מיחזורים בביצועים ופירעונות בתקופה.

(2) כולל גם מכירת תיק אשראי לדיור בסך של כ-274 מיליוני ש"ח וכן צבירת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער.

(3) כולל ביצוע אשראי מגובה הלוואות רכב בסך 127 מיליוני ש"ח.

לפרטים נוספים, ראה להלן במסגרת הדיון על התפתחות האשראי לציבור והדיון על סיכון האשראי המופיעים [בפרק 3.1](#) לדוח זה [בדוח על הסיכונים](#) המוצג באתר האינטרנט של הבנק, וכן [בביאורים 6 ו-12 לדוחות הכספיים](#).

פיקדונות הציבור

שינוי יתרות-%	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	פיקדונות של אנשים פרטיים ⁽¹⁾
	במיליוני ש"ח		
4%	8,586	8,923	פיקדונות של אנשים פרטיים ⁽¹⁾
(24%)	524	398	פיקדונות של גופים מוסדיים
10%	1,403	1,550	פיקדונות של תאגידים ואחרים
3%	10,513	10,870	סה"כ פיקדונות הציבור

(1) מזה סך של 2,400 מיליוני ש"ח לאנשים פרטיים אשר יש להם חשבון עו"ש פעיל בבנק (ליום 31 בדצמבר 2018 - 2,400 מיליוני ש"ח). ליום 30 בספטמבר 2019 כ-82% מסך פיקדונות הציבור הינם של משקי בית. כ-56% מסך פיקדונות הציבור הינם עד לגובה של 1 מיליוני ש"ח.

לפרטים נוספים אודות סוגי פיקדונות ופיקדונות לפי סדר גודל ראה [ביאור 7 פיקדונות הציבור](#).

לפרטים נוספים אודות ניתוח איכותי וקבוצות המפקדים הגדולים ראה להלן [בפרק 3.3 סיכון נזילות ומימון](#).

פעילות חוץ מאזנית בניירות ערך המוחזקים בידי הציבור

נכון ליום 30 בספטמבר 2019, מספר הלקוחות המחזיקים תיקי ניירות ערך במשמרת הבנק עומד על כ-5 אלפי לקוחות, בדומה למספר הלקוחות בסוף שנת 2018. שווי תיקי ניירות ערך של לקוחות אלה ליום 30 בספטמבר 2019 עומד על כ-3.1 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-3.2 בסוף שנת 2018.

פיקדונות הבנקים והממשלה

יתרת פיקדונות מבנקים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2019 בכ-102 מיליוני ש"ח לעומת כ-31 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

יתרת פיקדונות הממשלה הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2019 בכ-2 מיליוני ש"ח לעומת כ-50 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018 (מזה 49 מיליוני ש"ח בגין פעילות השאלת ני"ע).

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2019 עבר הבנק מפעילות השאלת ניירות ערך באמצעות הממשלה להשאלה באמצעות בנקים בישראל.

אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים

שינוי יתרות	יתרה ליום 30		יתרה ליום 31		
	בספטמבר 2019	פירעונות ⁽¹⁾	הנפקות ⁽²⁾	בדצמבר 2018	
באחוזים	במיליוני ש"ח				
9%	1,230	(203)	300	1,133	אגרות חוב
(43%)	142	(106)	-	248	כתבי התחייבות נדחים
0%	239	1	-	238	כתבי התחייבות נדחים מותנים (coco)
(0%)	1,611	(308)	300	1,619	סך הכל כתבי התחייבות

(1) כולל גם צבירת ריבית והפרשי הצמדה.

(2) לפרטים נוספים אודות הנפקה ראה להלן פרק [אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן](#).

נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

יתרת נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 ב-2.2 מיליוני ש"ח (מזה כ-0.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות), לעומת 8.5 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018 (מזה כ-7.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות).

יתרת התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 ב-2.5 מיליוני ש"ח (מזה כ-0.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות), לעומת 14.8 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018 (מזה כ-7.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות).

הון והלימות הון

להלן טבלה המציגה יחס הלימות הון:

30 בספטמבר 2019		31 בדצמבר 2018	
במיליוני ש"ח			
א - הון עצמי לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		908.0	872.1
הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים		-	-
הון רובד 2, לאחר ניכויים		350.6	365.5
סך הכל הון כולל		1,258.6	1,237.6
ב - יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי		8,126.2	7,430.5
סיכון שוק		43.7	31.2
סיכון תפעולי		853.9	876.8
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון		9,023.8	8,338.5
באחוזים			
ג - יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי לרובד 1 לרכיבי סיכון		10.1	10.5
יחס הון הכולל לרכיבי סיכון		13.9	14.8
יחס הן עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		9.9	9.9
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		13.4	13.4

להלן נתונים אודות ההשפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בעקבות שינויים היפוטטיים בהון הבנק ובנכסי הסיכון (בנקודות האחוז):

תרחיש ⁽¹⁾	השפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ליום		השפעה על יחס ההון הכולל ליום	
	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018
עלייה של 10% בהון העצמי	1.0	1.1	1.0	1.1
עלייה של 10% במכשירי הון רובד 2	-	-	-	0.3
עלייה של 10% בנכסי הסיכון	(0.9)	(1.0)	(1.3)	(1.4)

(1) השפעה מקבילה בתרחיש של ירידה היפותטית.

להלן התפתחות ההון בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2019:

הון עצמי	הון עצמי רובד 1	הון רובד 2	הון סלל	
895.2	872.1	365.5	1,237.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
49.8	49.8	-	49.8	רווח נקי לתקופה*
(16.4)	(16.4)	-	(16.4)	דיבידנד ששולם
(1.8)	(1.8)	-	(1.8)	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס*
-	-	(26.0)	(26.0)	שינוי ביתרת כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון רובד 2
-	-	11.1	11.1	שינוי בהפרשה קבוצתית המוכרת כהון רובד 2
-	4.3	-	4.3	אחר
926.8	908.0	350.6	1,258.6	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

* ראה לעיל פירוט רווח ורווחיות [בפרק 2.2 התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר](#).
לפרטים נוספים בדבר שינויים בהון העצמי, ראה בדוחות הכספיים, [דוח על השינויים בהון](#).

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי שעודכנו על מנת להתאימן להוראות באזל. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון רובד 1 מזערי של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי של 12.5%. ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח הינו 9.9% ו-13.4%, בהתאמה. קביעת יעדי ההון מהווה שלב התחלתי ומהותי בתהליך תכנון ההון כאשר, יתר השלבים נגזרים ממנו שכן יעד ההון המזערי שקבע בנק ישראל מהווה, למעשה, מגבלת תכנון. יעד ההון נקבע תוך התחשבות בסביבה הרגולטורית, העסקית והארגונית של הבנק. במסגרת דיוניו על תהליך הערכת נאותות ההון (ICAAP), קבע הדירקטוריון בישיבתו מיום 17 לפברואר 2019 להתאים את יעד הון עצמי רובד 1 לתוצאות ה-ICAAP ושהחל מה-1 ליולי 2019 יעד ההון לשנים הקרובות יהיה 10.0% ויעד הון כולל 13.5%. תהליך הערכת הלימות ההון (ICAAP) ותכנון ההון הינו חלק מרכזי בניהול התכנית העסקית האסטרטגית וניהול הסיכונים של הבנק בראייה צופת פני עתיד. במסגרת תהליך תכנון ההון נבחנת השפעת היעדים האסטרטגיים והעסקיים על פרופיל הסיכון ועל ההון הנדרש על ידי התאגיד. יעדי ההון השמרנים שנקבעו מסכמים את הערכת הדירקטוריון על נאותות ההון של הבנק בהתייחס לתכנית העסקית צופת פני עתיד, הסיכון שהוגדר, סביבת הסיכונים, הממשל התאגידי, והמצב הכספי של הבנק. בין השיקולים שהובילו את הדירקטוריון להחלטה על יעדי ההון הנ"ל נכללה התכנית האסטרטגית להמשיך ולהתמקד בפעילות העסקית במגזר משקי הבית המהווה כ-90% מהפעילות והינו בעל פרופיל סיכון נמוך, בעיקר בשל גובה האשראי הממוצע ללווה והפיזור הרב בתיק האשראי. בנוסף, כ-90% תיק האשראי של הבנק מובטח בטוחון ממשי, בעיקר דירות מגורים, ביחסי LTV נמוכים. כמו כן, בשל גודלו הבנק אינו מהווה סיכון סיסטמי. יעדי ההון נקבעו בהתחשב בתיאבון הסיכון וברצון הבנק לעמוד ביחסי ההון המזערי גם לאחר התממשות תרחישי קיצון, בראייה צופת פני עתיד והמביאה בחשבון את דרישות בנק ישראל.

למטרת קביעת משקלי הסיכון, השתמש הבנק עד הדו"ח הכספי ליום 30 בספטמבר 2018 בנתוני סוכנויות דירוג Moody's Investors Service ו-Standard and Poor's Rating Group.

בהתחשב בתאבון לסיכון ובשימושי הבנק בדירוגים של סוכנויות הדירוג, החליט דירקטוריון הבנק, להשתמש החל מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2018 רק בדירוגי חברת דירוג אחת - Standard and Poor's Rating Group. להחלטה זו אין השפעה מהותית על יחסי ההון המדווחים.

הון רובד 2

2018 31 בדצמבר	2019 30 בספטמבר	
במיליוני ש"ח		
237.7	238.9	כתבי התחייבות נדחים מסוג *COCO
37.2	10.0	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים אחרים
90.6	101.7	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי
365.5	350.6	סך-הכל הון רובד 2

* כתבי התחייבות נדחים הכוללים גם מנגנון לסיפיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן.

יחס מינוף

2018 31 בדצמבר	2019 30 בספטמבר	
872.1	908.0	הון עצמי רובד 1
13,383.0	13,795.2	סך חשיפות מאזניות
779.2	750.3	חשיפות חוץ מאזניות אחרות (לאחר מקדמי המרה לחשיפות מאזניות)
0.1	0.4	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
(23.1)	(18.8)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון עצמי רובד 1
14,139.2	14,527.1	סך החשיפות
6.2%	6.3%	יחס מינוף
5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדד משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות סיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5.0%.

מדיניות חלוקת דיבידנדים

ביום 27 באפריל 2017, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת ("מדיניות חלוקת דיבידנד"), כמפורט בדוח המידי שפרסם הבנק ביום 27 באפריל 2017 (מספר אסמכתא 2017-01-043638), אשר המידע המופיע בו מובא על דרך ההפניה. בהתאם למדיניות זו, ניתן יהיה לחלק כדיבידנד עד 30% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לזוחות הכספיים של הבנק ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון הרגולטורים החלים עליו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. עוד נקבע במדיניות, כי בהגעה ליעדי הלימות ההון ארוכי הטווח ובמתווה עולה כפי שהנחה הדירקטוריון את הנהלת הבנק לפעול על פיה, ניתן יהיה לחלק דיבידנד בסכום של עד 50% מהרווח הנקי ובכפוף לעמידה בכל יתר התנאים הדרושים לחלוקה על פי דין ולמגבלות החלות על הבנק.

בדוחות הכספיים לשנת 2018 ובדוח זה, מפורטים יעדי הלימות ההון המעודכנים שקבע הדירקטוריון בתחילת השנה. בהתחשב ביעדי הצמיחה האסטרטגיים שקבע הדירקטוריון ממשיך הבנק במדיניות תשלום דיבידנד של עד 30% מהרווח הנקי השנתי של הבנק.

חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והוראות בנק ישראל ולמגבלות החלות על הבנק, ולכן נסיבות מסוימות יכול וימנעו מהבנק את האפשרות לחלק דיבידנד.

מדיניות חלוקת הדיבידנד תישאר בתוקפה כל עוד לא החליט הדירקטוריון אחרת ועשויים להיות בה שינויים מעת לעת ואין באמור בה כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון הבנק להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד בגין תקופה מסוימת.

מובהר בזה, למען הסר ספק, כי אין באישור מדיניות חלוקת דיבידנד כדי ליצור התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו לחלוקה של דיבידנד בפועל ו/או מועדי תשלום דיבידנד ו/או שיעורו וכי כל חלוקה של דיבידנד בפועל יהיה כפוף לעמידה בכל התנאים הדרושים לחלוקה על פי דין ולמגבלות החלות על הבנק בהתייחס לחלוקה ולהחלטה ספציפית של הדירקטוריון.

המידע האמור לעיל בדבר חלוקת הדיבידנד מהווה מידע צופה פני עתיד, העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות ותחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי שינויים במצב הכלכלי במשק, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים ושינויים ברווחיות הבנק בתכנית האסטרטגית, ובתכנית העבודה.

להלן פרטים בגין חלוקת דיבידנדים בתקופת הדוח:

מועד חלוקה	מועד הכרזה	דיבידנד למניה	דיבידנד שחולק (במיליוני ש"ח)	
08/04/2019	17/03/2019	0.07	5.1	רבעון ראשון 2019
09/07/2019	18/06/2019	0.04	3.0	רבעון שני 2019
08/09/2019	15/08/2019	0.12	8.3	רבעון שלישי 2019

2.4 תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הבנק פועל באמצעות מטה הבנק, סניפיו וחברות בנות ומספק מגוון שירותים בנקאיים בחמישה מגזרי פעילות עיקריים. גישת ההנהלה לפילוח פעילות הבנק אינה שונה מהותית מגישת פילוח המגזרים הפיקוחית כמתואר להלן:

- **מגזר משקי הבית** – לקוחות המגזר הינם אנשים פרטיים (למעט אלה הנכללים במגזר בנקאות פרטית). במסגרת פעילות מגזר משקי הבית מספק הבנק מגוון של שירותים ומוצרים פיננסיים עבור אנשים פרטיים (למעט אלו המיוחסים למגזר "בנקאות פרטית"). המוצרים העיקריים העומדים לרשות לקוחות הבנק במסגרת מגזר פעילות זה כוללים: הלוואות לרכישת דירת מגורים ונכסים מסחריים, הלוואות לכל מטרה בביטחון דירת מגורים, הלוואות צרכניות, כרטיסי אשראי וכרטיסי חיוב ללקוחות הבנק, חשבונות עו"ש, פיקדונות וחשכונות ופעילות בשוק ההון בניירות ערך. מרבית לקוחות הבנק המשתייכים למגזר פעילות זה, מקבלים מהבנק שירותי בנקאות באמצעות סניפי הבנק, באמצעים דיגיטליים ועל ידי מוקד הלקוחות של הבנק, לרבות שירותי ה-IVR.
- **מגזר בנקאות פרטית** – לקוחות המגזר הינם אנשים פרטיים להם יתרת תיק נכסים פיננסיים העולה על 3 מיליוני ש"ח.
- **מגזר עסקי** – לקוחות המגזר הינם חברות בניה, קבלנים וחברות נדל"ן, תאגידים ועמותות. במסגרת פעילות המגזר העסקי מספק הבנק שירותים בנקאיים ללקוחות עסקיים. שירותים אלה ניתנים ללקוחות הבנק, בעיקר באמצעות סקטור הנדל"ן וכן באמצעות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל פעילות בסקטור הנדל"ן של ליווי פרוייקטים לבניה למגורים בעיקר בשיטת הליווי הסגור, בין היתר, מימון פרוייקטים לפי תמ"א 38 לסוגיה.
- **מגזר מוסדיים** – לקוחות המגזר כוללים חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים נוספים.
- **מגזר ניהול פיננסי** – המגזר כולל את פעילות הנוסטרו ופעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. הפעילויות במגזר זה כוללות את הניהול הכספי של הבנק, ואינן כוללות פעילות מול לקוחות הבנק. תחומי הפעילות העיקריים במגזר זה הם:
ניהול ההון הפיננסי הפני של הבנק, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, ניהול החשיפות לסיכונים שוק לרבות חשיפות בסיס, ריבית ונדל"ן, פעילות מול בנקים בארץ ובחו"ל, פעילות רכישה, מכירה ושירותי תיקי אשראי.

לפרטים אודות הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ולפרטים נוספים אודות תוצאות הפעילות ראה [ביאור 11 לדוחות הכספיים](#).

להלן פירוט היתרות הממוצעות של הנכסים וההתחייבויות ששימשו למגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						מבזרים
התחייבויות			נכסים			
שינוי	2018	2019	שינוי	2018	2019	
%-ב	מיליוני ש"ח		%-ב	מיליוני ש"ח		
6%	6,602.9	6,970.7	5%	8,576.1	9,035.3	משקי בית
15%	1,569.3	1,798.5	(23%)	8.4	6.5	בנקאות פרטית
(8%)	842.6	773.4	27%	819.7	983.2	עסקים קטנים וזעירים
12%	645.1	719.3	17%	365.1	425.6	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾
(32%)	634.6	433.6	-	-	-	גופים מוסדיים
(9%)	2,058.5	1,864.6	(12%)	3,448.0	3,026.3	מגזר ניהול פיננסי ⁽²⁾
2%	12,353.0	12,560.1	1%	13,217.3	13,476.9	סה"כ

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

להלן פירוט הרווח הנקי (הפסד) מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				מבזרים
שינוי		2018	2019	
שינוי	%-ב	מיליוני ש"ח		
במיליוני ש"ח				
4.7	152%	(3.1)	1.6	משקי בית
0.9	49%	(1.8)	(0.9)	בנקאות פרטית
4.3	37%	11.5	15.8	עסקים קטנים וזעירים
(1.2)	(14%)	8.8	7.6	עסקים בינוניים וגדולים
2.1	43%	(4.9)	(2.8)	גופים מוסדיים
(31.2)	(52%)	59.7	28.5	מגזר ניהול פיננסי
(20.4)	(29%)	70.2	49.8	סה"כ

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

(2) הכנסות המגזר כוללות הכנסות ממכירת תיקי אשראי ורכישת תיק מגובה בטחונות, בשנת 2018 כולל רווח ממכירות תיקי לקוחות של פעילות הברוקראז'.

לפרטים בקשר עם שינויים ברווחיות המגזרים, ראה להלן בכל מגזר.

מגזר משקי בית

להלן תמצית תוצאות פעילות מגזר משקי בית (במיליוני ש"ח):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2018			2019			
סך הכל משקי בית	סך הכל משקי					
	אחר	הלוואות לדיר	בית	אחר	הלוואות לדיר	
223.0	113.6	109.4	235.3	114.6	120.7	סך הכנסות ריבית, נטו
49.3	31.6	17.7	47.6	29.9	17.7	סך הכנסות שאינן מריבית
31.3	31.0	0.3	33.0	30.9	2.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
245.3	180.3	65.0	247.5	176.4	71.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3.1)	(46.9)	43.8	1.6	(41.6)	43.2	רווח נקי (הפסד)

בתקופת הדוח נרשם במגזר זה רווח בסך 1.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד של 2.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד בתקופה המקבילה אשתקד לרווח נובע בעיקר מגידול בהכנסות הנובע הריבית מעבר לגידול בהוצאות תפעוליות ואחרות.

הכנסות מגזר זה מהוות כ- 70% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ- 83% מהוצאות הבנק.

לפרטים נוספים אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיר וסיכונים בתיק הלוואות לאנשים פרטיים שאינם לדיר, ראה להלן [בפרק סקירת הסיכונים](#)

מגזר בנקאות פרטית

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר בנקאות פרטית (במיליוני ש"ח):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
3.6	4.2	הכנסות ריבית, נטו
3.5	2.7	הכנסות שאינן מריבית
-	(0.1)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9.8	8.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1.8)	(0.9)	(הפסד)

בתקופת הדוח נרשם הפסד במגזר פעילות זה בסך 0.9 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 1.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מגזר זה מהוות כ- 3% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ- 2% מהוצאות הבנק.

מגזר עסקי

המגזר העסקי מחולק לתתי מגזרים להלן:

- מגזר עסקים קטנים וזעירים – עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-50 מיליוני ש"ח.
 - מגזר עסקים בינוניים וגדולים* – עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח.
- להלן תוצאות הפעילות של המגזר העסקי לפי תתי מגזרים (במיליוני ש"ח):

מגזר עסקים קטנים ובינוניים						
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2018			2019			
סך הכל	אחר	ביטי ונדל"ן	סך הכל	אחר	ביטי ונדל"ן	
18.3	2.6	15.7	23.2	2.8	20.4	סך הכנסות ריבית, נטו
18.3	6.4	11.9	21.6	6.7	14.9	סך הכנסות שאינן מריבית
0.5	0.1	0.4	-	0.3	(0.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
19.7	6.4	13.3	21.0	7.2	13.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
11.5	1.6	9.9	15.8	1.9	13.9	רווח נקי

מגזר עסקים בינוניים וגדולים						
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2018			2019			
סך הכל	אחר	ביטי ונדל"ן	סך הכל	אחר	ביטי ונדל"ן	
8.6	0.5	8.1	9.6	0.6	9.0	סך הכנסות ריבית, נטו
9.8	2.8	7.0	9.9	1.6	8.3	סך הכנסות שאינן מריבית
(0.2)	-	(0.2)	(0.1)	-	(0.1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6.1	-	6.1	8.0	1.1	6.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
8.8	2.3	6.5	7.6	0.6	7.0	רווח נקי

* מגזר זה כולל את הפעילות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

בתקופת הדוח נרשם רווח נקי במגזר העסקי בכללותו בסך 23.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך 20.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות בתחום ליווי בנייה. הכנסות מגזר זה בכללותו מהוות כ-16% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה בכללותו מהוות כ-10% מהוצאות הבנק.

מגזר גופים מוסדיים

להלן תמצית תוצאות פעילות מגזר גופים מוסדיים (במיליוני ש"ח):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
1.5	0.6	הכנסות ריבית, נטו
0.3	-	הכנסות שאינן מריבית
-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.7	4.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
(4.9)	(2.8)	(הפסד)

בתקופת הדוח נרשם במגזר זה הפסד בסך 2.8 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 4.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות מגזר זה מהוות פחות מ-0.1% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ-1% מהוצאות הבנק.

מגזר ניהול פיננסי

להלן תמצית תוצאות פעילות מגזר ניהול פיננסי (במיליוני ש"ח):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
30.5	30.5	הכנסות ריבית, נטו
56.2	21.8	הכנסות שאינן מריבית
(0.1)	2.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.3	7.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
59.7	28.5	רווח נקי

בתקופת הדוח נרשם במגזר זה רווח בסך 28.5 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח בסך 59.7 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הקיטון ברווח נובע מהכנסות בסך של כ-31.7 מיליוני ש"ח שנרשמו בתקופה מקבילה אשתקד בגין ממכירת תיק אשראי וממכירת תיקי לקוחות בפעילות הברוקראז' במפורט בפרק 2.2 התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל. הכנסות מגזר זה מהוות כ-8% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ-2% מהוצאות הבנק. בתקופת הדוח הפסיק הבנק את פעילותו כעושה שוק.

2.5 חברות מוחזקות עיקריות

במהלך התקופה המדווחת לא חלו התפתחויות מהותיות בפעילות של חברות מוחזקות. לפרטים על חברות מוחזקות עיקריות ראה [ביאור 15 לדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

פרק 3 - סקירת הסיכונים

התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים ואופן ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018 ובדוח על הסיכונים נדבך 3 לשנת 2018 על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו. הבנק מנהל את עסקיו ואת סיכוניו בהתאם לעקרונות וסטנדרטים בינלאומיים מקובלים המותווים ע"י בנק ישראל ובהתאם לתיאבון לסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. הבנק פועל כך שתהליכי ניהול סיכונים יתקיימו הן בתוך קווי העסקים והן לרוחב הבנק בחתך של סוגי סיכון. סוגי המדיניות הספציפית לגבי כל סיכון שזוהה מבטאות גישה זו. לגבי כל סיכון צריכים להתקיים זיהוי, מדידה, הערכה, בקרה, הפחתה, ניטור ודיווח.

תהליכי ניהול הסיכונים מתייחסים למכלול הסיכונים הקשורים לבנק כך שלצד הסיכונים בפעילויות העסקיות: אשראי, שוק ונזילות ישנה התייחסות גם לסיכונים אחרים ובכללם: סיכונים תפעוליים לרבות סיכונים טכנולוגיים וסיכוני סייבר, סיכונים משפטיים, סיכוני רגולציה סיכוני ציוד, סיכוני מוניטין וסיכון אסטרטגי. דירקטוריון הבנק קובע את התיאבון לסיכון שמגדיר את רמת הסיכון לה הבנק מוכן להיות חשוף ואת רמת הסיכון שהוא מוכן לקבל או לשאת על עצמו במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. תיאבון הסיכון משמש כבסיס להקצאת משאבים והון. כמו כן, הגדרת תיאבון הסיכון כוללת מערכת של מגבלות כמותיות ו/או איכותיות. במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים בחומרת גרמי הסיכון ביחס לטבלה שפורסמה בדוח השנתי לשנת 2018.

3.1 סיכון אשראי

סיכון האשראי הוא הסיכון לפגיעה בשווי הבנק הנובע מהפוטנציאל שלווה או צד נגדי של הבנק ייכשל בעמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו או עקב הרעה באיכות הלווים ושווי הביטחונות שהועמדו על ידם.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת סיכון האשראי ראה גם את [דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים, ובדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018](#).

ריכוזיות

סיכון הריכוזיות הוא סיכון הנובע מהיעדר פיזור בתיק האשראי. במטרה לצמצם את סיכון הריכוזיות פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לוויים רבים מענפי משק שונים. הבנק בוחן חשיפתו למגזרי האוכלוסייה השונים באופן שוטף ומבצע ניתוחי תרחישים מהם עולה כי לא צפוי לבנק הפסד חריג כתוצאה מחשיפת הבנק למגזר מסוים. תוצאות הבחינה מוגשות לדירקטוריון הבנק במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני. במהלך התקופה המדווחת לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי. למידע נוסף ופירוט לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך לפרק זה וכן בדוח על הסיכונים.

להלן טבלה המציגה סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים במיליוני ש"ח:

יתרת סיכון אשראי ⁽³⁾ ליום								
31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019		
חוץ		כולל	חוץ		כולל	חוץ		כולל
מאזני	מאזני		מאזני	מאזני		מאזני	מאזני	
1. סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾								
21.6	0.1	21.5	27.2	0.1	27.1	17.1	-	17.1
14.6	0.4	14.2	17.7	0.8	16.9	13.3	0.4	12.9
149.5	-	149.5	176.6	-	176.6	159.8	3.0	156.8
185.7	0.5	185.2	221.5	0.9	220.6	190.2	3.4	186.8
149.1	-	149.1	183.2	-	183.2	161.4	-	161.4
2. נכסים שאינם מבצעים:								
11.9	0.1	11.8	17.2	0.1	17.1	8.6	-	8.6
11.9	0.1	11.8	17.2	0.1	17.1	8.6	-	8.6

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) לרבות בגין הלוואות שבגינן הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 יום או יותר.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוסן מאזני מוצג לפי השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(4) לא כולל חובות שהכרת הכנסות בגינן נעשית על בסיס מזומן.

להלן פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגומים במיליוני ש"ח:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019
41.2	21.5
5.1	9.8
(17.2)	-
(1.0)	(2.7)
(1.0)	(11.5)
-	-
27.1	17.1

יתרת חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים ביום 30 בספטמבר 2019 עומדת על כ-12.8 מיליוני ש"ח, לעומת 15.9 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 ב-7.9 מיליוני ש"ח, לעומת 9.1 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

להלן פרטים על הלוואות לדיור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 במיליוני ש"ח:

30 בספטמבר 2019								
עומק הפיגור (מיליוני ש"ח)								
יתרות בגין הלוואות בפיגור	בפיגור של 90 ימים או יותר						בפיגור של 30 ועד 89 ימים	
	סך הכל מעל 90 ימים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים ועד 33 חודשים	מעל 6 חודשים ועד 15 חודשים	90 ימים ועד 6 חודשים	סך הכל מעל 90 ימים		
סך הכל	שמוחזרו ⁽³⁾							
17.8	-	17.2	9.1	2.9	2.9	2.3	0.6	סכום הפיגור
2.2	-	2.2	1.9	0.2	0.1	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽¹⁾
184.7	10.9	139.2	10.6	13.3	52.4	62.9	34.6	יתרת חוב רשומה
19.2	1.1	18.1	6.7	5.8	5.6	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
165.5	9.8	121.1	3.9	7.5	46.8	62.9	34.6	יתרת חוב נטו
184.6	7.3	144.0	2.4	12.3	37.5	91.8	33.3	יתרת חוב נטו ליום 30 בספטמבר 2018

(1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

(2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

(3) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעון, ללא ויתור על ההכנסה.

ניתוח הוצאות להפסדי אשראי והתפתחויות עיקריות בסיכוני האשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 והעדכונים של הוראות אלו מאז מועד זה. הבנק נוהג לאמוד, להעריך ולעדכן את גובה ההפרשה להפסדי אשראי באופן שוטף, בהתאם לניסיון העבר, ניתוח מצבם של הלווים הנבחרים באופן פרטי, וכן בהתאם לתחזיות כלכליות והערכות לגבי השווקים והסקטורים העסקיים השונים. ההפרשה להפסדי אשראי בהתייחס לתיק האשראי נחלקת להפרשה פרטנית ולהפרשה קבוצתית.

הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדוח הסתכמו ב-35.1 מיליוני ש"ח, המהווה שיעור של כ-0.3% מתיק האשראי לציבור, השיעור הושפע ממספר גורמים עיקריים:

- אשראי פרטי אחר – יתרת ההפרשה לסוף הרבעון בסך 57.6 מיליוני ש"ח המהווה 52% מסך ההפרשה להפסדי אשראי. בתקופת הדוח נרשמה הוצאה בסך 30.8 מיליוני ש"ח הנובעת בעיקרה ממחיקות חשבונאיות נטו באשראי לאנשים פרטיים בסך 24.0 מיליוני ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד 26.0 מיליוני ש"ח) הנרשמות בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים. הקיטון נובע משיפור תהליכי גבייה. לפרטים נוספים, ראה להלן [בפרק סיכונים בתיק הלוואות לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיור](#).
- אשראי לדיור – יתרת הפרשה לסוף הרבעון בסך 46.2 מיליוני ש"ח המהווה 41% מסך ההפרשה להפסדי אשראי. בתקופת הדוח נרשמה הוצאה בסך 2.1 מיליוני ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הוצאה בסך 0.9 מיליוני ש"ח) הגידול בהפרשה נובע בעיקרו מגידול ביתרת האשראי לפרטים נוספים, ראה להלן [בפרק סיכונים בתיק הלוואות לדיור](#).
- אשראי מסחרי ואחר – יתרת הפרשה לסוף הרבעון בסך 8.0 מיליוני ש"ח המהווה 7% מסך ההפרשה להפסדי אשראי. בתקופת הדוח נרשמה הכנסה בסך 2.2 מיליוני ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הכנסה בסך 0.2 מיליוני ש"ח). הגידול בהפרשה נובע מגידול בהפרשה קבוצתית בסך 2.3 מיליוני ש"ח בגין הלוואה המגובה בתזרים הלוואות רכב בגינה בוצע הפרשה בהתאם לסיכון הלוואות אלו.

להלן פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור:

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
0.12%	0.17%	0.08%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
1.49%	1.83%	1.48%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.01%	1.07%	1.03%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
855%	624%	1300%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
			שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר
63%	53%	66%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
1.53%	1.87%	1.48%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.35%	0.41%	0.45%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
0.36%	0.36%	0.31%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
35.4%	33.4%	28.9%	שיעור המחיקות נטו בגין האשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

לפרטים נוספים, ראה [ביאור 12 לדוחות הכספיים](#).

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2019							
הפסדי אשראי ⁽⁶⁾							
יתרת הפרשה	מחיקות	הוצאות בגין	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: דירוג	סיכון אשראי	
להפסדי	חשבונאיות	הפסדי	מזה: סיכון	אשראי	ביצוע אשראי	סיכון אשראי	
אשראי	נטו	אשראי	אשראי פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	⁽⁴⁾	כולל ⁽⁷⁾	
							ציבור - מסחר
4.8	(0.3)	0.5	2.2	7.7	2,007.4	2,015.1	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
3.0	-	(0.2)	2.6	5.0	610.2	615.2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.1	-	-	-	-	155.4	155.4	שירותים פיננסיים
2.0	(0.1)	1.9	-	0.2	121.7	121.9	אחרים
9.9	(0.4)	2.2	4.8	12.9	2,894.7	2,907.6	סך הכל מסחר⁽⁷⁾
47.0	0.6	2.1	1.7	150.1	7,954.0	8,570.8	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
57.9	24.0	30.8	10.6	27.2	1,328.0	1,404.0	אנשים פרטיים - אחר
114.8	24.2	35.1	17.1	190.2	12,176.7	12,882.4	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	105.9	214.9	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	85.4	85.4	ממשלת ישראל
114.8	24.2	35.1	17.1	190.2	12,368.0	13,182.7	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	0.5	0.5	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	63.0	63.0	ממשלות בחו"ל
114.8	24.2	35.1	17.1	190.2	12,431.5	13,246.2	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾ - 11,000.2 מיליוני ש"ח, אג"ח - 253.3 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.2 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 1,990.5 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 244.2 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 293.8 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.18): 217.1 מיליוני ש"ח ו-319.1 מיליוני ש"ח).
- (7) כולל הלוואה בסך 114 מיליוני ש"ח המגובה בתזרים הלוואות רכב, בגינה בוצעה הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 2.0 מיליוני ש"ח.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽⁶⁾			מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סיכון אשראי כולל ⁽⁵⁾	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי				
ציבור - מסחר						
4.0	-	(1.0)	9.0	9.8	1,821.5	1,831.3
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾						
3.3	-	0.6	3.7	8.2	458.1	466.3
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן						
0.2	(0.1)	-	-	-	138.9	138.9
שירותים פיננסיים						
0.1	0.2	0.2	-	-	27.2	27.2
אחרים						
7.6	0.1	(0.2)	12.7	18.0	2,445.7	2,463.7
סך הכל מסחר						
43.7	0.6	0.9	1.5	169.0	7,621.4	8,019.5
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור						
58.4	26.0	30.8	13.0	34.5	1,275.2	1,360.9
אנשים פרטיים - אחר						
109.7	26.7	31.5	27.2	221.5	11,342.3	11,844.1
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
-	-	-	-	-	192.2	192.2
בנקים בישראל ⁽⁷⁾						
-	-	-	-	-	1,169.8	1,169.8
ממשלת ישראל						
109.7	26.7	31.5	27.2	221.5	12,704.3	13,206.1
סך הכל פעילות בישראל						
-	-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל						
-	-	-	-	-	114.5	114.5
ממשלות בחו"ל						
109.7	26.7	31.5	27.2	221.5	12,818.8	13,320.6
סך הכל						

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾ - 10,189.2 מיליוני ש"ח, אג"ח - 1,300.9 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 3.1 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 1,827.4 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 229.9 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 320.6 מיליוני ש"ח.
- (7) סווג מחדש.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2018							
הפסדי אשראי ⁽⁶⁾							
יתרת הפרשה	מחיקות	הוצאות בגין	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: דירוג	סיכון אשראי	
להפסדי	חשבונאיות	הפסדי	מזה: סיכון	אשראי	ביצוע אשראי	סיכון אשראי	
אשראי	נטו	אשראי	אשראי פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	⁽⁴⁾	כולל ⁽⁶⁾	
							ציבור - מסחר
4.1	-	(0.9)	3.6	9.0	1,923.3	1,932.3	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
3.2	-	0.5	3.1	7.2	519.1	526.3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.1	(0.1)	(0.1)	-	-	135.9	135.9	שירותים פיננסיים
0.1	0.4	0.4	-	-	26.0	26.0	אחרים
7.5	0.3	(0.1)	6.7	16.2	2,604.3	2,620.5	סך הכל מסחר
45.3	0.5	2.4	2.3	141.0	7,895.7	8,266.5	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
51.1	34.9	32.4	12.6	28.5	1,167.6	1,227.8	אנשים פרטיים - אחר
103.9	35.7	34.7	21.6	185.7	11,667.6	12,114.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל⁽⁶⁾
-	-	-	-	-	381.1	381.1	בנקים בישראל ⁽⁷⁾
-	-	-	-	-	698.8	698.8	ממשלת ישראל
103.9	35.7	34.7	21.6	185.7	12,747.5	13,194.7	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	118.7	118.7	ממשלות בחו"ל
103.9	35.7	34.7	21.6	185.7	12,866.2	13,313.4	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾ - 10,264.7 מיליוני ש"ח, אג"ח - 956.2 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 8.5 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,084.0 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 217.1 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 319.1 מיליוני ש"ח.
- (7) סווג מחדש.

סיכונים בתיק הלוואות לדירור

במסגרת ניהול סיכוני אשראי, הבנק נוקט אמצעים שונים להפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדירור. הבנק קבע במסגרת מדיניות האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירור בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. הפרמטרים העיקריים להגדרת תיאבון הסיכון בתחום הלוואות לדירור הינם: שיעור המימון (LTV), מיקום הנכס, יחס החזר מהכנסה (PTI), מטרת הלוואה ותקופת הלוואה. הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות לנוכח תיאבון הסיכון שקבע.

להלן פרטים בנוגע להתפתחות ביצועי האשראי לדירור⁽⁴⁾ ומדדי ביצוע עיקריים:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019	
375	360	530	433	464	ביצועים במטבע ישראלי (במיליוני ש"ח)
7	5	11	15	3	ביצועים במט"ח (במיליוני ש"ח)
383	364	541	448	467	סה"כ ביצוע (במיליוני ש"ח)
(2%)	(5%)	49%	23%	4%	אחוז השינוי ביחס לרבעון קודם
33%	32%	33%	31%	33%	ביצועים בריבית משתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים
261	251	255	257	259	תקופת הלוואה ממוצעת (בחודשים)
5,238	5,456	5,873	5,896	6,431	הכנסה לנפש בממוצע (בש"ח)
התפלגות סכום ביצוע לפי שיעור מימון הנכס⁽²⁾ (LTV)					
84%	77%	80%	84%	82%	60%-0%
16%	23%	20%	16%	18%	75%-61%
-	-	-	-	-	מעל 75% ⁽³⁾
התפלגות סכום ביצוע לפי שיעור החזר מהכנסה (PTI) בהלוואות למטרת מגורים⁽²⁾					
29%	29%	29%	28%	27%	שיעור החזר מהכנסה (PTI) ממוצע
100%	100%	100%	100%	100%	40%-0%
-	-	-	-	-	מעל 40% ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	מזה: אחוז הביצועים בעלי שיעור מימון מעל 60%
התפלגות מספר הסכמים על פי סכום ביצוע (באלפי ש"ח)					
40%	44%	44%	42%	43%	0-500
40%	35%	38%	38%	39%	500-1,000
20%	21%	18%	19%	18%	מעל 1,000
765	774	726	738	770	סכום הסכמים ממוצע
הלוואות בסך העולה על 2 מיליון ש"ח להלוואה:					
9	9	21	9	18	מספר הלוואות
22	26	53	22	55	סכום כולל (במיליוני ש"ח)

(1) הלוואות חדשות בלבד (לא כולל מיחזורים).

(2) הנתונים לפי דיווח 876 לפיקוח על הבנקים.

(3) מציין סכום הנמוך מ-1%.

(4) הוצג מחדש.

להלן פרטים בגין מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיר (במיליוני ש"ח):

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019								
גיל ההלוואה (זמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)								
סך הכל	10 שנים ומעלה	5-10 שנים	2-5 שנים	1-2 שנים	3 חודשים עד שנה	עד 3 חודשים	שיעור ההחזר מההכנסה הקבועה	שיעור מימון
2,831.4	112.1	464.2	805.5	604.5	621.0	224.1	עד 40%	עד 45%
125.9	18.6	71.1	28.0	3.5	4.2	0.5	50%-40%	
137.1	24.5	78.7	20.0	5.8	1.8	6.3	80%-50%	
35.5	12.9	22.6	-	-	-	-	מעל 80%	
3,129.9	168.1	636.6	853.5	613.8	627.0	230.9	סך הכל	
2,681.8	195.2	657.0	703.3	497.3	457.9	171.1	עד 40%	60%-45%
206.0	30.9	138.7	28.6	5.1	2.6	0.1	50%-40%	
171.6	33.3	119.2	11.5	6.3	0.8	0.5	80%-50%	
54.1	10.4	43.7	-	-	-	-	מעל 80%	
3,113.5	269.8	958.6	743.4	508.7	461.3	171.7	סך הכל	
1,224.2	124.3	262.2	287.4	188.6	270.6	91.1	עד 40%	75%-60%
75.5	22.8	37.9	10.8	0.6	3.4	-	50%-40%	
81.6	20.2	51.4	8.9	0.3	0.7	0.1	80%-50%	
17.7	8.0	9.7	-	-	-	-	מעל 80%	
1,399.0	175.3	361.2	307.1	189.5	274.7	91.2	סך הכל	
150.7	27.2	20.5	30.0	40.2	17.9	14.9	עד 40%	מעל 75%
15.1	7.3	5.0	0.4	2.4	-	-	50%-40%	
14.6	5.9	7.4	1.3	-	-	-	80%-50%	
7.0	1.3	5.7	-	-	-	-	מעל 80%	
187.4	41.7	38.6	31.7	42.6	17.9	14.9	סך הכל	
0.8	0.6	0.2	-	-	-	-	עד 40%	שיעבודים אחרים
-	-	-	-	-	-	-	50%-40%	
-	-	-	-	-	-	-	80%-50%	
-	-	-	-	-	-	-	מעל 80%	
0.8	0.6	0.2	-	-	-	-	סך הכל	
7,830.6	655.5	1,995.2	1,935.7	1,354.6	1,380.9	508.7	סך הכל	

(1) כאשר מדובר במיחזור הגיל הינו מיום ביצוע המיחזור.

מאפייני תיק האשראי לדיור

לקוחות הבנק בתחום הלוואות לדיור נמנים עם אוכלוסיות מהעשירון האמצעי ומעלה. ככלל עדיפות הבנק ללקוחות בעלי הכנסה משפחתית ברוטו שאינה פוחתת מההכנסה הממוצעת במשק כאשר כ-50% מהאשראי ניתן לנכסים באזור גוש דן וירושלים רבתי.

בביצועי הלוואות לדיור בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2019 שיעור יחס החזר להכנסה הממוצע עמד על כ-28%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. כאשר כ-100% מההלוואות ניתנו בשיעור החזר של עד 40% מההכנסה וכ-83% מההלוואות ניתנו בשיעור מימון שאינו עולה על 60% משווי הנכס.

יתרת חוב נטו (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי) של ההלוואות לדיור בפיגור מעל ל-90 ימים עומדת על 121.1 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה של 114.1 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. לפרטים נוספים, ראה לעיל טבלה בדבר [הלוואות לדיור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314](#).

למידע נוסף על סיכונים בתיק ההלוואות לדיור, ראה [בדוח על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2019](#), הנמצא באתר האינטרנט של הבנק וכן בביאור [3112 לדוחות הכספיים](#).

תהליך מתן אשראי לדיור

פעילות המשכנתאות כוללת בעיקר מתן הלוואות לדיור וכנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל-פי מגוון מסלולי ריבית ולתושבי חוץ במט"ח במטבעות עיקריים (בעיקר דולר ארה"ב, לירה שטרלינג ואירו).

בתיק ההלוואות לדיור קיימים שני סוגי הלוואות: הלוואות מכספי בנק והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן: "הלוואות תקציב") אשר יתרתן ליום 30 בספטמבר 2019 עומדת על סך של כ-565 מיליוני ש"ח. לבנק אין סיכון אשראי על הלוואות התקציב.

סיכונים בתיק ההלוואות לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיור

להלן יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) במיליוני ש"ח:

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
1,019.6	1,210.0	הלוואות צרכניות סולו ⁽¹⁾
77.1	69.4	אשראי קמעונאי אחר ⁽²⁾
1,096.7	1,279.4	סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)⁽³⁾
1,068.3	1,252.3	⁽³⁾ מזה: לא בעייתיים
7.0	8.3	בעייתיים פחות מ-90 יום
8.8	8.2	בעייתיים יותר מ-90 יום
6.5	6.3	פגומים שצוברים הכנסות ריבית
6.1	4.3	פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
1,096.7	1,279.4	סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
2.6%	2.1%	שיעור האשראי שמסווג כבעייתי מסך האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור) ⁽²⁾
13.8	10.7	יתרות עו"ש בחובה
63.3	58.7	אחר (רכב וכרטיסי אשראי)
77.1	69.4	סה"כ אשראי קמעונאי אחר

(1) במהלך הרבעון הרביעי לשנת 2018 נמכר תיק אשראי צרכני בהיקף של 140 מיליוני ש"ח.

להלן נתונים נוספים על התפלגות יתרות האשראי לאנשים פרטיים⁽¹⁾ (שאינו לדיוור):

	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018
שיעור מסה"כ		
	1,279.4	1,096.7
סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיוור)		
לפי תקופה ממוצעת שנתרה לסיום ההלוואה		
עד שנה	6%	2%
משנה עד 3 שנים	13%	14%
מ- 3 שנים עד 5 שנים	44%	46%
מ- 5 שנים עד 7 שנים	33%	29%
מעל 7 שנים	3%	3%
אחר (1)	1%	5%
לפי גודל חבות לווה (באלפי ש"ח)		
עד 10	3%	5%
מ 10 עד 20	5%	8%
מ 20 עד 40	28%	31%
מ 40 עד 80	44%	44%
מ 80 עד 120	16%	9%
מ 120 עד 150	3%	2%
מ 150 עד 300	1%	1%
מעל 300*	-	-
לפי סוג האשראי		
לוח שפיצר חודשי בריבית משתנה	98%	98%
לוח שפיצר חודשי בריבית קבועה	1%	-
הלוואות שתנאיהן מאפשרים ללווה לדחות או להקטין את תשלומי הקרן	-	1%
אחר	1%	1%
ביטחונות		
נכסים פיננסיים בבנק	1%	1%
ביטחונות אחרים	3%	4%
ללא בטחונות	96%	95%
הכנסה קבועה לחשבון		
לקוחות אשראי שאינם מנהלים חשבון עו"ש בבנק עם הכנסה קבועה לחשבון ⁽²⁾	88%	84%
לקוחות אשראי שמנהלים חשבון עו"ש בבנק עם הכנסה קבועה לחשבון	12%	16%

(1) כולל יתרת חובה עו"ש וכרטיסי אשראי לפירעון מיידי.

(2) כניסתו לתוקף של חוק נתוני אשראי מאפשר לבנק ניטור שוטף של מאפייני סיכון הלקוח.

להלן פרטי מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיר) במיליוני ש"ח:

לשנה שהסתיימה ביום 31	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	בדצמבר 2018	2018		2019
	44.5	32.7	31.6	מחיקות חשבונאיות
	(9.6)	(6.7)	(7.6)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
	37.4	26.0	24.0	מחיקות חשבונאיות נטו
	3.2%	2.8%	2.7%	שיעור המחיקות נטו מיתרת האשראי לסוף תקופה*

* במונחים שנתיים אפקטיביים

להלן נתונים אודות יתרות ממוצעות של סיכון אשראי* לאנשים פרטיים (שאינו לדיר) ללקוחות עו"ש פעילים (באלפי ש"ח):

31 בדצמבר	30 בספטמבר			
	2018	2018		2019
	19.0	20.8	19.1	סיכון אשראי ממוצע
	3.7	5.3	4.7	מזה מסגרת עו"ש מאושרת
				שיעור לקוחות עו"ש פעילים בבנק להם מסגרת מאושרת מסך לקוחות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיר)
	13%	14%	14%	

* כולל יתרות חובה ומסגרות מאושרות שטרם נוצלו בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות.

היקף הביצועים באשראי קמעונאי אחר אינו מהותי ועל כן עיקר הדיון להלן ומדדי הביצועים יתייחסו להלוואות צרכניות סולו בלבד.

להלן התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019	
157	143	285	183	176	ביצועים במהלך התקופה (במיליוני ש"ח)
					שיעור יחס החזר הלוואה שבוצעה מההכנסה הכוללת של הלוואה
95%	95%	93%	95%	93%	יחס החזר עד ל-20%
5%	5%	7%	5%	7%	יחס החזר מעל ל-20%
					שיעור ביצוע לפי תקופה מקורית של הלוואה
99%	99%	98%	98%	98%	עד 6 שנים
1%	1%	2%	2%	2%	מעל 6 שנים
5.3	4.9	4.4	5.4	5.3	תקופת הלוואה ממוצעת (בשנים)
					שיעור ביצוע לפי סכומי הלוואות (באלפי ש"ח)
57%	54%	28%	30%	32%	עד 50
5%	7%	10%	9%	9%	בין 50 ל 60
4%	5%	6%	8%	7%	בין 60 ל 70
13%	13%	15%	13%	11%	בין 70 ל 80
21%	21%	42%	40%	40%	מעל 80
47	48	56	52	50	סכום הלוואה ממוצע (באלפי ש"ח)

* להסבר אודות השינויים ברבעון ראה להלן בפרק [מאפייני תיק האשראי ללקוחות הלוואות צרכניות סולו של הבנק](#).

מאפייני תיק האשראי ללקוחות הלוואות צרכניות סולו של הבנק

הלוואות צרכניות סולו ניתנות ללקוחות פרטיים, תושבי ישראל המבקשים לקבל אשראי לכל מטרה, לתקופה קצובה. עיקר האשראי ניתן ללקוחות שמנהלים את חשבון העו"ש שלהם בבנק אחר באמצעות ערוצים דיגיטליים ומוקדים או באמצעות סניפי הבנק. לקוחות אלו מדורגים על פי מודל החיתום ביום מתן הלוואה בבנק. הפעילות מאופיינת בכיזור רב של לקוחות אשר לכל אחד מהם ניתן אשראי בסכום נמוך יחסית ולכן אין לבנק תלות מהותית בלקוח בודד. במהלך 2017 עודכן מודל החיתום באופן שאפשר הגדלת סכומי החשיפה ללקוח פרטי עד 150 אלפי ש"ח ללווים אשר פרופיל הסיכון שלהם מאפשר זאת על-פי המודל. במהלך הרבעון הראשון לשנת 2019 עודכנה מדיניות מתן האשראי ללקוחות קיימים, השינוי במדיניות הביא לגידול בסכום הלוואה ממוצעת ותרמה לגידול בהיקף הביצועים הכולל. הלוואות אלו ניתנות על בסיס ריבית הפריים ולפיכך חשופות לשינויים בריבית. עם זאת, תקופת ההלוואה ככלל הינה עד 6 שנים כאשר המח"מ הממוצע עומד על 2.7 שנים (ללא הנחת פירעון מוקדם) וסכום החוזר החודשי לרוב נמוך יחסית ולכן חשיפת הלקוח לגידול בתשלומים עקב העלאת ריבית הינה בסיכון נמוך יחסית. כמו כן, הרוב המוחלט של ביצועי האשראי הצרכני סולו מאופייני ביחס החזר הלוואה מבוקשת להכנסה הכוללת בשיעור של עד 20%. בהתאם למדיניות האשראי של הבנק, הבנק בוחן גם את היחס בין סך החוזר של כלל התחייבויות הלקוח לבין סך ההכנסה הכוללת של הלקוח. הבנק מנהל מיזם למכירת אשראי צרכני בנקודות מכירה קמעונאיות ובכך נותן מענה ללקוחות המבקשים לרכוש מוצרים במימון בנקאי באמצעים דיגיטליים. מהלך זה מאפשר לבנק להרחיב את בסיס הלקוחות שלו. יתרת הלוואות הצרכניות סולו ללקוחות עו"ש פעילים בבנק ליום 30 בספטמבר 2019 עומדת על כ-117.9 מיליוני ש"ח (כ-10% מיתרת האשראי), לעומת יתרה של 137.2 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018 (כ-13% מיתרת האשראי).

תהליך מתן אשראי להלוואות צרכניות סולו

תהליך מתן האשראי ללקוחות יכול להתחיל באחד מהערוצים הבאים: המוקד הטלפוני, אתר האינטרנט, נקודות מכירה או סניפי הבנק. הגורמים המוסמכים בבנק רשאים לאשר אשראי צרכני סולו תוך בחינת הבקשה באמצעות מערכת חיתום האשראי. מערכת חיתום האשראי כוללת את כללי מדיניות האשראי ואת מודל הדירוג ועל בסיסם מתקבלת המלצה לאישור האשראי. ביום 12 באפריל 2019 עלתה לאוויר מערכת נתוני אשראי שהוקמה על ידי בנק ישראל, מכח חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016. הבנק נערך לכניסת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 לתוקף מבעוד מועד הן בהיבטים הרגולטוריים (בעיקר פיתוח יכולות הדיווח השוטף למאגר האשראי ופיתוח מערכת לזיהוי והסכמות) והן בהיבטים העיסוקיים (בעיקר פיתוח היכולת המיכונית לקליטת המידע ממאגר האשראי, עדכון כללי חיתום ומוכנות לניטור), כך שמאז הפיכת המערכת לאופרטיבית בחודש אפריל 2019, הבנק עושה שימוש בדוחות האשראי המלאים בגין לקוחות אשר מבקשים לקבל אשראי ובדירוגי לשכת דירוג האשראי לגביהם. בשלב מוקדם זה, בחלוף מספר חודשים מועט מהפיכת המערכת לאופרטיבית, אין באפשרות הבנק להעריך את ההשפעה של המערכת על הבנק. עם זאת, לאור היקף נתוני הלקוחות אליהם צפוי להיחשף הבנק במסגרת מאגר נתוני האשראי, אשר יאפשר לבנק לנתח את סיכוני הלקוח באופן מדויק יותר, הבנק צופה כי ההשלכות העיקריות על הבנק יהיו - הקטנת שיעורי הכשל בתיק הבנק; שיפור יכולת הבנק לפנות לקהלים חדשים אליהם לא פנינו עד כה בשל מחסור במידע. מנגד, הבנק צופה כי תתגבר התחרות מצד גופים פיננסיים נוספים.

פיקוח ומעקב אחר מאפייני הסיכון

במסגרת פעילות זו, בבנק מבוצעים בקרה וניטור הסיכון ומדווחים להנהלה ולדירקטוריון באופן שוטף וביניהם:

- דיווח ממצאי בקרות חיתום וניהול האשראי.
- מעקב ודיווח על שיעורי הפיגור וההפרשה מהפעילות.
- דיווח על מאפיינים ומגמות בתיק האשראי ועמידה בכל המגבלות שנקבעו במדיניות האשראי.

אשראי למימון הקמת פרויקטי נדל"ן

הבנק נתן אשראי למימון הקמת פרויקטים למגורים בשיטת הליווי הסגור וכן מעמיד ערבויות לסוגיהן בהתאם לצרכים הספציפיים של כל פרויקט ועל פי מאפייניו. בשיטת הליווי הסגור מופרד הפרויקט משאר פעילות הלקוח. לפרויקט נפתח חשבון ייעודי המשמש לצורכי הפרויקט בלבד ואליו מופקדים כספי התקבולים מרוכשי יחידות הדיור, והון העצמי ואשראי הבנק. כספים אלו משוחררים לפי קצב התקדמות הבניה ע"פ דוחות מפקח מומחה. במסגרת מימון הפרויקט לבנייה מעמיד הבנק גם ערבויות ביצוע, ערבויות כספיות וערבויות חוק מכר לרוכשי יחידות בפרויקט. המקרקעין והתקבולים משועבדים לטובת הבנק. במרבית העסקאות מונפקות בטוחות חוק המכר על ידי גופים מוסדיים עימם קיים לבנק הסכם שיתוף פעולה.

הבנק משתף פעולה עם גופים מוסדיים בהעמדת אשראי לפרויקט לצורך ניצול מיטבי של ההון והשאת הרווחיות, תוך פיזור סיכונים האשראי ועמידה במגבלות רגולטוריות נדרשות. הבנק מנהל נכון ליום 30 בספטמבר 2019, 215 פרויקטים בהיקף כולל של כ-11.1 אלפי יחידות דיור.

ליום 30 בספטמבר 2019 בכ-72 מהפרויקטים, הפעילות, לרבות היקפי המימון, בשיתוף פעולה עם גופים מוסדיים.

כמו כן, היקף התיק המנוהל הינו כ-8.1 מיליארדי ש"ח, מזה כ-2 מיליארדי ש"ח באחריות הבנק והיתרה באחריות הגופים המוסדיים.

הבנק מממן את הפרויקטים החל משלב רכישת הקרקע, דרך שלבי הבנייה השונים. ככלל, האשראי למימון קרקעות ניתן לקרקעות שזמן השלמת הבנייה הצפוי לא יעלה על 24 חודש מיום מימון הקרקע. נכון ליום 30 בספטמבר 2019 האשראי שניתן לפרויקטים שנמצאים בשלב קרקע מהווה 34% במונחי חבות מתיק הנדל"ן של הבנק. יצוין כי רוב האשראי הקיים בפרויקטים שנמצאים בשלב הקרקע ניתן לפרויקטים הזמינים לבניה תוך 12 חודשים.

נכון ליום 30 בספטמבר 2019 האשראי שניתן לפרויקטים באזור מרכז הארץ מהווה 58% במונחי היקפי אשראי מתיק הנדל"ן של הבנק, 14% בירושלים רבתי ו-28% בשאר הארץ.

לפרטים נוספים, ראה [דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים לשנת 2018](#).

חשיפות עיקריות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)^(א)

חלק א – מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך מביניהם:

סך הכל	חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}	חשיפה מאזנית ^(א)	
30 בספטמבר 2019			
176.5	-	176.5	ארצות הברית
157.6	2.0	155.6	אחרות
334.1	2.0	332.1	סך כל החשיפות למדינות זרות
0.7	-	0.7	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ^(א)
2.0	-	2.0	מזה: סך החשיפות למדינות LDC ^(ב)
2.8	-	2.8	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות
30 בספטמבר 2018			
265.2	-	265.2	ארצות הברית
194.7	1.7	193.0	אחרות
459.9	1.7	458.2	סך כל החשיפות למדינות זרות
0.8	-	0.8	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ^(א)
2.9	-	2.9	מזה: סך החשיפות למדינות LDC ^(ב)
5.4	-	5.4	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות
31 בדצמבר 2018			
315.1	-	315.1	ארצות הברית
206.6	8.8	197.8	אחרות
521.7	8.8	512.9	סך כל החשיפות למדינות זרות
0.8	-	0.8	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ^(א)
2.8	-	2.8	מזה: סך החשיפות למדינות LDC ^(ב)
4.6	-	4.6	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) החשיפה למדינות ה-PIGS כוללת את המדינות: פורטוגל, איטליה, יוון וספרד.

(5) החשיפה למדינות ה-LDC (מדינות פחות מפותחות) כוללת את ליבריה בלבד.

(6) לא קיים סיכון אשראי מאזני או חוץ מאזני בעייתי וכן לא קיימים חובות פגומים בחשיפות למדינות זרות.

חלק ב – המידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון אינו מהותי

חלק ג – החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופת הדיווח אינה מהותית

סך חשיפת אשׂראי			
דחג אשׂראי חיצוני ⁽⁴⁾	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
	2018	2018	2018
AAA עד AA	52	25	72
A+ עד A-	11	48	57
BBB עד -BBB	45	38	49
ללא דרוג	4	2	1
סך הכול חשיפה	112	113	179

(1) פיקדונות ויתרות עו"ש במוסדות פיננסיים זרים, לבנק אין סיכוני אשׂראי חוץ מאזני.

(2) לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשׂראי.

(3) מוסדות פיננסיים זרים הינם בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וברוקרים.

(4) על פי חברת הדרוג S&P.

היתרות הנכללות בטבלה לעיל כוללות בעיקר מוסדות הפועלים בארה"ב, בלגיה, שוויץ ובריטניה.

הבנק קבע מגבלות על החשיפה המרבית המותרת למוסדות פיננסיים בחו"ל ומנהל מעקב שוטף על חוסנם של גופים אלה בהסתמך על דירוג החברות ונתוני שוק אחרים המעידים על מצבן הכלכלי.

סיכוני סליקה וסיכון צד נגדי

סיכון סליקה הוא הסיכון שצד נגדי לא יקיים את חלקו ולא יעביר לבנק במועד הקבוע לכך את הסכום הנדרש בעת סליקת עסקה. החשיפה לסיכון סליקה היא למשך זמן קצר ובדרך כלל היא תוך יומית.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכוני אשׂראי, ראה את [דו"ח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים](#) וכן [בדוח הכספי השנתי לשנת 2018](#).

3.2 סיכון שוק

סיכון השוק הוא הסיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

התוצאות העסקיות השווי ההוגן של הנכסים, התחייבויות, ההון העצמי ותזרימי המזומנים חשופים לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשער החליפין, במדד המחירים, במחירי נירות ערך בארץ ובחו"ל ובמדדים כלכליים נוספים.

בקבוצת סיכונים זו כלולים מספר סוגי סיכונים ספציפיים, המפורטים בהמשך והמנוהלים בבנק באופן דומה, על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ומגבלות שקבע הדירקטוריון. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני שוק, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Forward). העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, לבנק חוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכוני שוק, ראה את [דו"ח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים](#) וכן [בדוח הכספי השנתי לשנת 2018](#).

VaR

הבנק מכמת את סיכוני השוק גם על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון - VaR.

ה-VaR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע, אחת לחודש, לתקופת החזקה של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%. הבנק מודד את הסיכון הכולל שלו באמצעות ה-VaR של סך התיק הבנקאי וכן את החשיפה לסיכון של התיק למסחר שלו באמצעות מערכת זו. בנוסף לניהול ובקרה באמצעות מודל ה-VaR, משתמש הבנק גם במודלים אחרים לכימות הסיכונים.

הסיכון הנמדד על-ידי VaR מתייחס לנזק הפוטנציאלי מהחזקת הפוזיציות המאזנית והחוץ מאזנית ובכלל זה הפוזיציות של התיק למסחר החשופות לסיכוני שוק.

הבנק מבצע תהליך Back-Testing לתוצאות ה-VaR. תוצאות ה-Back-Testing במהלך התקופה היו תקינות.

להלן אומדן ה-VaR:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום				
30 בספטמבר 2019			30 בספטמבר 2018	
סוף תקופת הדיווח	ערך מקסימלי במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח	ערך מקסימלי במהלך השנה	
במיליוני ש"ח				
15.5	15.5	11.9	11.9	חשיפה בפועל
20.0	20.0	18.0	18.0	מגבלת הבנק

מדיניות גידור ו/או הפחתת סיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של הבנק מבוססת על ניהול החשיפות לסיכוני שוק ונזילות על-ידי קביעת מגבלות כמותיות התואמות את תאבון הסיכון של הבנק. האמצעים בהם נעשה שימוש לצורך העמידה במגבלות כוללים בין השאר: קנייה ומכירה של ניירות ערך סחירים (בעיקר אגרות חוב של ממשלת ישראל), גיוס של פיקדונות לא סחירים (מלקוחות פרטיים ומוסדיים), גיוס פיקדונות סחירים ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

סיכון הריבית

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות הנובע מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד מהמגזרים. שינויים אלה עלולים לפגוע ברווחיות ו/או להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר השקלי הלא צמוד בשל הגידול בהיקף הפעילות בתחום האשראי עקב הוראות בנק ישראל שמגבילות את היקף ההלוואות לדיור בריבית משתנה ובתיק הנוסטרו. חשיפה קיימת גם במגזר הצמוד למדד, שכן במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך.

מידע נמותי על סיכון ריבית – ניתוח רגישות

שווי הוגן מתואם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

	30 בספטמבר 2019			30 בספטמבר 2018			31 בדצמבר 2018		
	שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול
שווי הוגן מתואם ⁹⁾	823.3	(71.8)	751.5	609.1	10.3	619.4	635.4	(24.9)	610.5
מזה: תיק בנקאי	758.6	(78.8)	679.8	(59.0)	6.9	(52.1)	599.9	(32.6)	567.3

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(2) בחישוב השווי הוגן ל-30 בספטמבר ו-31 בדצמבר 2018 לא הובאה בחשבון תחזית כרעונות מוקדמים של אשראים. והשווי הוגן של יתרות זכות בחשבונות עו"ש ושל פיקדונות ללא זמן פירעון הוערכו בהתאם ליתרה המאזנית. השפעת הנחות התנהגותיות אלו על חישוב השווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019 הינה גידול של כ-80 מיליוני ש"ח בסך השווי הוגן.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 14 לדוחות הכספיים](#).

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מתואם⁽¹⁾ על הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
סך הכול	מט"ח	שקל	סך הכול	מט"ח	שקל	סך הכול	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים									
(24.6)	(2.8)	(21.8)	(18.4)	(4.1)	(14.3)	(22.4)	0.1	(22.5)	גידול מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד
(2.7)	(0.3)	(2.4)	(2.1)	(0.4)	(1.7)	(2.5)	-	(2.5)	גידול מיידי מקביל של 0.1 נקודת אחוז
30.7	(3.0)	27.7	23.7	4.5	19.2	29.3	(0.1)	29.4	קיטון מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד
שינויים לא מקבילים									
(47.1)	(2.3)	(44.8)	(45.0)	(3.0)	(41.9)	(49.6)	(1.7)	(47.9)	התללה ⁽²⁾
39.7	1.4	38.3	38.8	2.0	36.7	44.9	1.7	43.2	השטחה ⁽³⁾
25.1	0.3	24.8	22.0	-	21.9	28.3	1.3	27.1	עליית ריבית בטווח הקצר
(20.8)	(0.3)	(20.5)	(18.3)	-	(18.2)	(23.5)	(1.0)	(22.4)	ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית:

31 בדצמבר 2019			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
סך הכול	הכנסות		סך הכול	הכנסות		סך הכול	הכנסות		
	הכנסות מימון	ריבית, נטו		הכנסות מימון	ריבית, נטו		הכנסות מימון	ריבית, נטו	
30.8	4.7	26.2	28.5	1.4	27.1	27.5	1.8	25.7	עלייה במקביל של 1%
28.8	2.2	26.2	27.1	(1.7)	28.8	25.7	(1.7)	27.5	מזה: תיק בנקאי

לפירוט נוסף אודות ההנחות שישמשו לחישוב השווי ההוגן של ראה [ביאור 14 לדוחות הכספיים](#).

סיכון שער חליפין וסיכון אינפלציה

החשיפה לסיכון הבסיס, המתבטאת בהפסד שעלול להתרחש, משינויים במדד המחירים ובשער החליפין. המדיניות של הבנק לנהל את הסיכונים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר ובהתאם להתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

במסגרת ניהול סיכונים השוק, הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים ולוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו.

כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים של החשיפה בכל מגזר הצמדה. המגבלות נקבעו תוך שמירה על גמישות הבנק ויכולתו לשנות את הפוזיציות השונות בתקופה קצרה בהתאם לתחזיות הכלכליות. חישוב העודף (גרעון) כולל השפעה של נגזרים.

להלן המגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון (שאיננה בהכרח החשיפה המשפיעה על חשבון רווח והפסד). המגבלות הינן על סכומי העודף (הגרעון) של הנכסים על ההתחייבויות בכל מגזר:

ליום 30 בספטמבר 2019				
חשיפה בפועל	המגבלה המאושרת		המגבלה המאושרת	
	במיליוני ש"ח		באחוזים מההון הפיננסי ⁽¹⁾	
	מינימלית	מקסימלית	מינימלית	מקסימלית
לא צמוד	537	376	50	125
הצמדה למדד ⁽²⁾	202	(188)	(25)	50
במט"ח ובהצמדה למט"ח	13	(39)	(5)	5

(1) ההון הפיננסי הינו ההון העצמי בניכוי נכסים לא נכפיים במאוחד (ליום 30 בספטמבר, 2019 – 757 מיליוני ש"ח).

(2) מקסימלית – סכום העודף המקסימלי או הגרעון המינימלי, מינימלית – סכום העודף המינימלי או הגרעון המקסימלי.

הבנק מודד את הפוזיציות שלו בבסיסי ההצמדה השונים מדי יום באמצעות מערכת המידע שלו. מידע זה מדווח ליחידות האחראיות על ניהול הפוזיציה והתאמתה למגבלות החלות עליה. המידע בדבר גובה הפוזיציות מדווח באופן שוטף בישיבות של הועדה לניהול נכסים והתחייבויות, ובישיבות של פורומים אחרים הפעילים בניהול סיכונים.

להלן ריכוז בסיסי ההצמדה של הבנק ליום 30 בספטמבר 2019:

סך הכל	מטבע חוץ		מטבע ישראלי			
	פריטים שאינם נכפיים	אחר	צמוד למדד			
			המחירים	לא צמוד	צמוד למדד	
13,693.0	221.6	259.3	704.6	2,932.8	9,574.7	נכסים
12,766.2	46.0	343.8	699.6	2,429.7	9,247.1	התחייבויות
-	-	87.2	5.3	(301.6)	209.1	מכשירים נזרים
926.8	175.6	2.7	10.3	201.5	536.7	סך הכל כלי

להלן נתונים אודות ההשפעה על הון הבנק לפני השפעת המס בעקבות שינויים תאורטיים במדד המחירים לצרכן⁽¹⁾⁽²⁾ (במיליוני ש"ח):

תרחיש	השפעת התרחיש ליום 30 בספטמבר 2019	השפעה חיובית מקסימלית של התרחיש בתשעת החודשים הראשונים של 2019	השפעה שלילית מקסימלית של התרחיש בתשעת החודשים הראשונים של 2019
עלייה של 3% במדד	16.3	18.0	-
ירידה של 3% במדד	(21.2)	-	(25.3)

(1) נמדד לפי יום פרסום המדד בחודשים ינואר עד ספטמבר 2019.

(2) ליום 30 בספטמבר 2019 אין תוכניות חסכון עם רצפת הצמדה למדד אשר גבוהה מהמדד בפועל.

הבנק פועל רק במטבעות מרכזיים ובהיקפים מידתיים ביחס להון הפיננסי.

מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכונים שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על-ידי דירקטוריון הבנק.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי מטבע במיליוני ש"ח (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל):

תרחיש	ליום 30 בספטמבר 2019		מקסימום שנת 2019		מינימום שנת 2019	
	דולר ארה"ב	אחר	דולר ארה"ב	אחר	דולר ארה"ב	אחר
התחזקות של 10%	1.1	5.1	2.4	1.0	(2.1)	0.2
החלשות של 10%	(1.1)	(5.1)	2.1	(0.2)	(2.4)	(1.0)

לפרטים נוספים אודות בסיסי ההצמדה השונים, ראה [ביאור 13 לדוחות הכספיים](#).

סיכון מחיר מניות

במסגרת מדיניות הסיכונים הפיננסיים (סיכונים שוק), דירקטוריון הבנק קבע מסגרת מצומצמת של 40 מיליוני ש"ח להשקעה בתעודות סל ומניות בתיק למסחר ובתיק הזמין למכירה. יתרת ההשקעה במניות ובתעודות סל ליום 30 בספטמבר 2019 (בתיק למסחר ובתיק הזמין) הסתכמה ב-17.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-0 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכונים שוק, ראה את [דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2018](#).

3.3 סיכון נזילות ומימון

סיכון הנזילות

"נזילות" מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. סיכון הנזילות הינו הסיכון לפגיעה בהון וביציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילות בשל אי-וודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם, באופן בלתי צפוי בתוך פרק זמן קצר מבלי שיגרם הפסד מהותי והיכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלוואות לזמן ארוך (אף אם ניתנו בריבית משתנה) הממומנות על-ידי מקורות לטווח קצר.

הבנק חשוף לסיכונים נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס של חוב סחיר או ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינויי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת ההישענות על מפקידים גדולים, ובפרט התמקדות בגיוס פיקדונות ממשקי בית. בנוסף לכך מושם דגש על שמירה של רמת נזילות גבוהה, כפי שהיא באה לידי ביטוי בהיקף נכסים נזילים זמינים, ובפערי תזרים קטנים בין פירעון הנכסים להתחייבויות. לאופי האשראי והמפקידים, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה.

לפרטים אודות פיקדונות הציבור ראה [ביאור 7 לדוח הכספי](#).

יחס נזילות מזערי

הבנק בוחן את מצב הנזילות שלו מידי יום באמצעות מודל יחס נזילות המזערי שהינו היחס בין כרית הנזילות לבין התזרים הפוטנציאלי היוצא נטו בתרחיש קיצון. לצורך המודל אסף הבנק נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתוים ועל שיעור המחזור של הפיקדונות והחסכונות. יחס הנזילות המזערי נבחן בארבעה תרחישים: תרחיש עסקים רגיל, תרחיש "לחץ" ספציפי לבנק, תרחיש "לחץ" מערכתי ותרחיש משולב ספציפי לבנק ולחץ מערכתי. התרחישים השונים נבדלים זה מזה בעיקר בשיעור המחזור של הפיקדונות וביכולת המימוש של הנכסים הנזילים. תוצאות יחס הנזילות המזערי נבדלים מתוצאות יחס כיסוי הנזילות בעיקר כתוצאה מהנחות מחזור פיקדונות מלקוחות פרטיים שמרניות באופן מהותי מההנחות שיש לקחת על פי נוהל בנקאי תקין 221 ביחס כיסוי הנזילות. יחס נזילות המזערי על פי התרחיש המחמיר הנ"ל עמד ביום 30 בספטמבר 2019 על 130%.

יחס כיסוי נזילות (LCR)

להלן יחס כיסוי נזילות המוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30 בספטמבר	31 בדצמבר	
2019	2018	
באחוזים		
261	325	יחס כיסוי נזילות
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולצמצם את מידת ההישענות על מפקידים גדולים. כמו כן הבנק מקפיד לשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחסי הנזילות גבוהים מהיחסים הנדרשים.

ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה יתרת שלושת קבוצות המפקידים הגדולות בבנק ב-606 מיליוני ש"ח.

יחס מימון יציב (NFSR)

בנוסף הבנק עוקב אחר נזילות ארוכת הטווח באמצעות מודל יחס מימון יציב בהתאם לעקרונות מודל ה- (Net Stable Funding Ratio) NSFR בהוראות באזל III בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 342. יחס המימון היציב, לפי מקדמי הוראות באזל, עמד ביום 30 בספטמבר 2019 על 131% בהשוואה ליחס של 141% בסוף שנת 2018.

יחס קצר ארוך

מבנה המאזן של הבנק כולל שימושים ארוכים. כ-72% מתיק האשראי הינו אשראי לדיור המאופיין בתקופות לפדיון ארוכות. מנגד, התקופה לפירעון של המקורות קצרה יותר. ליום הדוח פער המח"מ בין הנכסים וההתחייבויות הכספיות על פי לוחות הסילוקין הינו כ-3 שנים. אולם, פער זה אינו לוקח בחשבון מרכיבים התנהגותיים כגון פירעונות מוקדמים ומח"מ אפקטיבי של המקורות, אשר מקטינים באופן מהותי את הסיכון.

כחלק מניהול הסיכון, מדיניות הבנק שמה דגש על גיוס מקורות ממשקי בית. כ-82% מפיקדונות הציבור של הבנק הינם של אנשים פרטיים. וכ-56% מפיקדונות הציבור הינם בסכום של עד 1 מיליוני ש"ח.

הבנק מנהל את פער המח"מ בין הנכסים והתחייבויות שלו באופן שוטף, על-ידי מודלים ייעודיים לכימות היקף החשיפה. לצורך ניהול סיכון קצר ארוך קבע דירקטוריון הבנק מספר מגבלות, ביניהן:

תקרה להיקפי גיוס נדרשים בשלוש השנים הקרובות, מגבלה על ההפסד המרבי בתרחיש של עליית מחיר הפיקדונות, רצפה ליחס פיקדונות ממשקי בית מסך הפיקדונות וכדומה.

סיכון המימון

הבנק מעריך באופן שוטף את יכולת ההישענות שלו על כל מקור מימון ופועל בהתאם להערכות אלו. בחינה מעמיקה של זמינות מקורות המימון תיערך אחת לשנה במסגרת ההכנה לדיון במדיניות ניהול הסיכונים.

לפרטים נוספים אודות סיכון המימון ראה [דוח על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2019](#), המופיע באתר האינטרנט של הבנק.

3.4 סיכון תפעולי

הבנק חשוף לסיכונים תפעוליים נוספים כגון: המשפיות עסקית, סיכונים מוניטין וסיכונים הציות. הבנק מקיים מסגרת מקיפה של תהליכים ושיטות על מנת להקטין את החשיפה להפסדים הנובעים מסיכונים תפעוליים. למידע נוסף על החשיפה לסיכונים הנ"ל ולאופן ניהולם ראה [דו"ח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2018 של הבנק](#).

3.5 סיכונים אחרים

סיכונים משפטיים

נכון ליום 30 בספטמבר 2019, לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible) או אינה קלושה למעט האמור בסעיף 2 בביאור 19 לדוחות הכספיים בדבר תובענה שאושרה כיצוגית כנגד כלל בטוחה.

הבנק חשוף לסיכונים אחרים נוספים כגון: סיכון אכיפה פנימית, סיכונים ציות וסיכונים הלבנת הון ומימון טרור. לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת סיכונים אלו ונוספים, ראה [דו"ח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים](#) וכן [דוח הכספי השנתי לשנת 2018](#).

3.6 השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי

במהלך תקופת הדוח לא חלו שינויים בגורמי הסיכון ובהגדרת חומרתם.

למידע נוסף ראה [דו"ח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים](#) וכן [בדוח הכספי השנתי לשנת 2018](#).

פרק 4 – מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

4.1 מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של בנק. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 לדוחות הכספיים.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית ואומדנים חשבונאיים של הבנק בנושאים קריטיים, בהשוואה לשנת 2018.

4.2 בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על-ידי ה-SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה הפנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת ראי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 1992 (committee of sponsoring of the Tredway commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית. הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 לא אירעו כל שינויים בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גיל טופז

מנהל כללי

זאב נהרי

יושב ראש הדירקטוריון

26 בנובמבר, 2019

הצהרה (certification)

אני, גיל טופז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזמנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיל טופז

מנהל כללי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

26 בנובמבר, 2019

הצהרה (certification)

אני, אלכסנדר זלצמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן: "הדו"ח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכן שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלכסנדר זלצמן

סמנכ"ל, מנהל אגף הכספים,

חשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

26 בנובמבר, 2019

תמצית דוחות כספיים - תוכן העניינים

56	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
57	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2019
58	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2019
59	תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר, 2019
60	תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2019
61	תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2019
	ביאורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
63	1. המדיניות החשבונאית
63	א. כללי
63	ב. עקרונות הדיווח הכספי
63	ג. שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים
63	ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני חקיקה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים
64	ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישום
66	2. הכנסות והוצאות ריבית
67	3. הכנסות מימון שאינן מריבית
68	4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
70	5. ניירות ערך
74	6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
78	7. פיקדונות הציבור
79	7א. הטבות לעובדים
80	8. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
82	9. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
84	10. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
89	11. מגזרי פעילות פיקוחיים
95	12. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
110	13. דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
113	14א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
117	14ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן
120	14ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
121	14ד. מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
122	15. נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק ירושלים בע"מ וחברות הבנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר, 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, רווח כולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
26 בנובמבר, 2019

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2018	2019	2018	2019		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
527.8	397.4	410.3	130.6	114.9	2	הכנסות ריבית
144.1	111.9	106.9	33.8	15.5	2	הוצאות ריבית
383.7	285.5	303.4	96.8	99.4	2	הכנסות ריבית, נטו
34.7	31.5	35.1	12.1	11.4	6,13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
349.0	254.0	268.3	84.7	88.0		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מריבית
43.1	34.4	20.3	28.1	4.0	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
98.3	73.4	83.3	23.4	30.7		עמלות
32.4	29.6	-	2.9	-		הכנסות אחרות
173.8	137.4	103.6	54.4	34.7		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
182.2	134.2	127.1	45.7	44.2		משכורות והוצאות נלוות
102.3	77.1	74.8	26.2	25.5		אחזקה ופחת בניינים וציוד
119.1	85.6	94.8	27.2	34.8		הוצאות אחרות
403.6	296.9	296.7	99.1	104.5		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
119.2	94.5	75.2	40.0	18.2		רווח לפני מיסים
32.0	24.3	25.4	7.7	6.0		הפרשה למיסים על הרווח
87.2	70.2	49.8	32.3	12.2		רווח נקי
						רווח למניה (בש"ח)
						רווח נקי בסיסי ומדולל למניה המיוחס לבעל מניות הבנק
1.24	1.00	0.71	0.46	0.18		(ש"ח)

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

אלכס זלצמן
סגן מנהל כללי, מנהל אגף הכספים,
חשבונאי ראשי

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

26 בנובמבר, 2019

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2018	2018	2019	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)				
87.2	70.2	49.8	32.3	12.2	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(1.7)	(2.0)	3.2	(0.6)	0.2	
2.6	-	(5.8)	(0.3)	(5.8)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
0.9	(2.0)	(2.6)	(0.9)	(5.6)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים:
(0.3)	0.7	0.8	0.3	1.9	השפעת המס המתייחס
0.6	(1.3)	(1.8)	(0.6)	(3.7)	רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מיסים
87.8	68.9	48.0	31.7	8.5	סך הכל הרווח הכולל

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2019	ביאור	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
				נכסים
2,116.8	2,130.4	2,304.4		מזומנים ופיקדונות בבנקים
956.2	1,308.7	320.1	5	ניירות ערך ⁽¹⁾
10,008.9	10,002.2	10,891.2	6,13	אשראי לציבור
(100.9)	(106.7)	(111.8)		הפרשה להפסדי אשראי
9,908.0	9,895.5	10,779.4		אשראי לציבור, נטו
164.9	154.1	148.1		בניינים וציוד
-	0.1	-		נכסים בלתי מוחשיים
8.5	3.1	2.2	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
138.1	165.4	138.8		נכסים אחרים
13,292.5	13,657.3	13,693.0		סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
10,513.3	10,422.6	10,870.3	7	פיקדונות הציבור
30.9	35.1	102.1		פיקדונות מבנקים
50.0	325.0	1.7		פיקדונות הממשלה
-	208.4	-		ניירות ערך שהושאלו
1,618.7	1,620.7	1,611.4		אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
14.8	5.8	2.5	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
169.6	153.7	178.2		התחייבויות אחרות ⁽²⁾
12,397.3	12,771.3	12,766.2		סך כל ההתחייבויות
895.2	886.0	926.8		הון עצמי
13,292.5	13,657.3	13,693.0		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) לפיכסטים בדבר ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן, ובדבר ניירות ערך ששוועבדו ראה [ביאור 5](#).

(2) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בבנק ובמאוחד לימים 30 בספטמבר, 2019, 30 בספטמבר, 2018 ו-31 בדצמבר 2018 בסך 3.0 מיליוני ש"ח, 3.0 מיליוני ש"ח ו-3.0 מיליוני ש"ח בהתאמה.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	עודפים (גרענות) שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	מכרמיה	הון המניות הנפרע	
א. דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2019 וביום 30 בספטמבר לשנת 2018 (בלתי מבוקר)						
926.6	699.0	0.8	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2019
12.2	12.2	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(8.3)	(8.3)	-	-	-	-	דיבידנד
(3.7)	-	(3.7)	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
926.8	702.9	(2.9)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
860.0	635.6	(2.4)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2018
32.3	32.3	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(5.7)	(5.7)	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
(0.6)	-	(0.6)	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
886.0	662.2	(3.0)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018
ב. דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2019 וביום 30 בספטמבר לשנת 2018 (בלתי מבוקר)						
895.2	669.5	(1.1)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
49.8	49.8	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(16.4)	(16.4)	-	-	-	-	דיבידנד
(1.8)	-	(1.8)	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
926.8	702.9	(2.9)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
837.3	612.2	(1.7)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
70.2	70.2	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(14.5)	(14.5)	-	-	-	-	דיבידנד
(5.7)	(5.7)	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
(1.3)	-	(1.3)	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
886.0	662.2	(3.0)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018
ג. דוח על השינויים בהון העצמי לשנת 2018 (מבוקר)						
837.3	612.2	(1.7)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
87.2	87.2	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(20.2)	(20.2)	-	-	-	-	דיבידנד
(9.7)	(9.7)	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
0.6	-	0.6	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
895.2	669.5	(1.1)	226.8	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2018	2018	2019	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
					תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
87.2	70.2	49.8	32.3	12.2	רווח נקי לשנה התאמות:
61.4	46.2	44.9	15.3	14.9	פחת על בניינים וציוד
34.7	31.5	35.1	12.1	11.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(16.4)	-	(16.1)	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
(0.5)	(0.5)	(2.5)	(0.7)	(1.0)	רווח ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
0.2	0.9	0.3	0.4	0.1	הפסד שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(27.0)	(27.0)	-	(27.0)	-	(רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
8.8	5.2	(4.2)	3.6	5.9	מיסים נדחים, נטו
					פיצויי פרישה - גידול בעודף עתודה על יעודה (גידול בעודף היעודה על העתודה)
0.7	0.2	0.9	(0.4)	0.6	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
26.3	17.0	12.3	27.3	5.5	
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
55.5	60.9	6.3	-	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
291.8	(144.7)	30.1	193.4	58.1	ניירות ערך למסחר
3.8	(19.0)	4.3	(4.1)	(8.8)	נכסים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
-	208.4	-	-	-	ניירות ערך שהושאלו
(51.4)	(60.4)	(12.3)	(1.6)	(2.3)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
135.2	85.7	72.5	38.2	48.6	התחייבויות אחרות
(18.2)	(14.0)	10.3	(4.1)	3.5	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
592.1	260.6	231.7	284.7	148.9	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	2018	2018	2019	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)				
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(272.0)	(256.3)	(890.4)	(78.5)	(244.5)	שינוי נטו באשראי לציבור
(1,674.1)	(1,309.5)	(439.2)	(693.3)	(108.1)	רכישת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
1,327.8	1,039.1	1,495.1	912.6	165.7	תמורה ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(27.7)	(27.7)	(456.8)	(50.1)	(45.9)	תמורה מפדיון איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(75.7)	(57.3)	(36.4)	(10.4)	(8.4)	רכישת בניינים וציוד
(721.7)	(611.7)	(327.7)	80.3	(241.2)	מזומנים נטו מפעילות בהשקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(46.8)	(137.5)	357.0	136.0	246.9	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
(2.7)	1.5	71.2	0.4	56.3	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
15.1	290.1	(48.3)	(187.6)	0.8	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
-	-	300.0	-	-	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(376.2)	(331.1)	(369.6)	(149.9)	(145.7)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(20.2)	(14.5)	(16.4)	(5.7)	(11.3)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(430.8)	(191.5)	293.9	(206.8)	147.0	מזומנים נטו מפעילות מימון
18.2	14.0	(10.3)	4.1	(3.5)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
(560.4)	(542.6)	197.9	158.2	54.7	גידול (קיטון) במזומנים ופיקדונות בבנקים
2,659.0	2,659.0	2,116.8	1,968.1	2,253.2	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת התקופה
2,116.8	2,130.4	2,304.4	2,130.4	2,304.4	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף התקופה
					ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:
621.7	459.2	506.3	152.2	173.5	ריבית שהתקבלה
123.5	96.5	91.9	26.8	22.0	ריבית ששולמה
29.3	24.4	9.9	7.0	6.8	מיסים על הכנסה ששולמו
0.6	0.6	1.2	-	-	מיסים על ההכנסה שהתקבלו
					נספח ג' - פעולות השקעה שלא במזומן בתקופת הדוח
11.9	0.9	3.6	0.9	3.6	רכישת רכוש קבוע באשראי

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 – מדיניות חשבונאית

א. כללי

בנק ירושלים בע"מ (להלן – "הבנק") הינו בנק מסחרי העוסק בעיקר במתן אשראי לדיור ואשראי קמעונאי אחר, במימון בנייה לדיור וכן בגיוס פיקדונות לזמן קצוב, פעילות בשוק ההון, ניהול חשבונות עו"ש ומתן שירותי בנקאות פרטית לתושבי חוץ.

הבנק הינו חברה בת של "יצוא" חברה להשקעות בע"מ (להלן – "יצוא") ומניותיו רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2019, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן – "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018, והביאורים הנלווים להם (להלן – "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שישמה בדוחות השנתיים למעט המפורסם בסעיף 5 להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר, 2019.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים

הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, דורשת מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות ושיקול דעת המשפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים תלויים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2019 מיישם הבנק לראשונה תקנים חשבונאיים והוראות כמפורט להלן: חוזר של הפיקוח בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים

במסגרת החוזר, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון ASU 2016-01 ובעדכון ASU 2018-03.

עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: שינויים בשווי ההוגן של השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין שטרם מומשו, יוכרו באופן שוטף ישירות לדוח רווח והפסד במקום ברווח כולל אחר. השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין, אשר מוצגות לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים נצפים של מניות של אותו מנפיק.

ההוראות החדשות יישמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת השפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הנויים שאינם בעלי שווי הוגן זמין יישמו באופן של מכאן ואילך. שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים יישמו באופן של מכאן ואילך. ליישום ההוראות לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

השפעה על הדוחות הכספיים	תמצית הדרישות בתקן/ הוראה	מועד תחילה	נושא התקן/ הוראה
הבנק נערך ליישום ההוראות אך אין ביכולתו בשלב זה להעריך את תוצאותיו.	<p>בחודש יוני, 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-13 (להלן: "העדכון"), שמטרתו העיקרית הינה לספק מידע שימושי יותר למשתמשי הדוחות הכספיים בנוגע להפסדי האשראי הצפויים בגין מכשירים פיננסיים ובגין מחויבויות אחרות לתתן אשראי, בכל מועד דיווח. לצורך כך, התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת ההפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע סביר ותומך בהערכת הפסדי אשראי.</p> <p>להלן תמצית עיקרי השינויים:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה ● באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה כפי עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים ● יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי ● ישנתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה ● הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיוור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. 	החל מיום 1 בינואר, 2022 ואילך.	הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)
להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה הינה גידול בסך הנכסים (נכסי סיכון) והתחייבויות של כ-100 מיליוני ש"ח בהתאמה וקיטון של כ-0.1 נקודות האחוז על יחס ההון המזערי.	<p>בחודש פברואר 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-02 בחודש יולי 2018 פרסמה ה-FASB את ASU 2018-10 הכולל תיקונים ושיפורים שנועדו להבהיר היבטים מסויימים של הנחיות שפורסמו אשר קבעו כללי חשבונאות מעודכנים בכללי חכירות. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.</p> <p>להלן תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בעקבות יישום כללים אלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית. ● בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין החכירה. ● עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בתקן החדש. ● נכסי סיכון בגין זכות שימוש (right of use) בגין חכירות תפעוליות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחס ההון המזערי. 	החל מיום 1 בינואר, 2020.	חכירות

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

השפעה על הדוחות הכספיים	תמצית הדרישות בתקן/ הוראה	מועד תחילה	נושא התקן/ הוראה
להערכת הבנק, ההשפעה של אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.	<p>בחודש אוגוסט 2018 פרסמה ה-FASB את ASU 2018-13 (להלן: "העדכון"), המשנה את דרישות הגילוי של מדידות שווי הוגן הנדרשות בהתאם לנושא 820, מדידות שווי הוגן. שינויים אלה כוללים הסרה והוספה של דרישות גילוי וכן הבהרה לגבי דרישות גילוי מסוימות.</p> <p>להלן עיקרי השינויים:</p> <ul style="list-style-type: none"> בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו 2- בהיררכיית השווי ההוגן בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי ההוגן ברמה 3 במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאויות התוספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה. 	החל מיום 1 בינואר, 2020.	מדידות שווי הוגן
להערכת הבנק, ההשפעה של אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.	<p>בחודש אוגוסט 2018 פרסמה ה-FASB את ASU 2018-14 (להלן: "העדכון"), המשנה דרישות גילוי מסוימות של תת-נושא 715-20, הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת, עבור מעסיקים שמממנים לעובדיהם תכניות פנסיה להטבה מוגדרת או תכניות הטבה אחרות לאחר פרישה.</p> <p>להלן עיקרי השינויים:</p> <ul style="list-style-type: none"> בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת. בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית. התוספה דרישה לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה. הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להן שתי תכניות או יותר. 	החל מיום 1 בינואר, 2021.	תכניות להטבה מוגדרת

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30		
בספטמבר		בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
(בלתי מבוקר)				
				א. הכנסות ריבית
393.1	404.8	129.0	113.5	מאשראי לציבור
0.8	2.9	0.1	1.0	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
0.1	0.1	0.1	0.1	מפיקדונות בבנקים
3.4	2.5	1.4	0.3	מאגרות חוב
397.4	410.3	130.6	114.9	סך הכל הכנסות הריבית
				ב. הוצאות ריבית
70.7	72.4	21.1	13.2	על פיקדונות הציבור
1.6	1.3	0.5	0.2	על פיקדונות מבנקים
0.2	-	0.1	-	על פיקדונות הממשלה
39.4	33.2	12.1	2.1	על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
111.9	106.9	33.8	15.5	סך הכל הוצאות הריבית
285.5	303.4	96.8	99.4	סך הכנסות ריבית, נטו
				ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
3.2	2.6	1.3	0.4	זמינות למכירה
0.2	(0.1)	0.1	(0.1)	למסחר
3.4	2.5	1.4	0.3	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
	30 בספטמבר		30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
	(בלתי מבוקר)			
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾				
סך הכול מפעילות במכשירים נגזרים	(5.0)	6.9	2.2	2.3
2. מהשקעה באיגרות חוב				
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾	0.5	2.8	0.7	1.0
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾	-	(0.3)	-	-
סך הכל מהשקעה באג"ח	0.5	2.5	0.7	1.0
3. הפרשי שער, נטו	4.4	(7.1)	(1.9)	(0.5)
4. מהשקעה במניות				
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018-מניות זמינות למכירה)	27.0	-	27.0	-
דיבידנד ממניות שאינן למסחר (2018-מניות זמינות למכירה)	-	0.5	-	0.2
רווחים שטרם מומשו	-	1.2	-	0.3
סך הכל מהשקעה במניות	27.0	1.7	27.0	0.5
5. רווחים בגין הלוואות שנמכרו	10.7	16.1	-	-
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	37.6	20.1	28.0	3.3
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר				
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים	(1.9)	(2.0)	0.1	(0.2)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו ⁽⁴⁾	(1.4)	2.9	0.1	1.4
הפסדים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽⁵⁾	0.1	(0.7)	(0.1)	(0.5)
סך הכל בגין פעילויות למטרות מסחר	(3.2)	0.2	0.1	0.7
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית	34.4	20.3	28.1	4.0
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר לפי חשיפת סיכון				
חשיפת רבית	(3.1)	1.2	0.3	(0.3)
חשיפת למניות	0.1	(0.7)	(0.1)	0.5
חשיפת מטבע חוץ	(0.2)	(0.3)	(0.1)	0.5
סך הכל	(3.2)	0.2	0.1	0.7

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) מזה בגין נגזרי אשראי, בהם התאגיד הבנקאי מוטב ליום 30.09.2019 בסך של 0.6 מיליוני ש"ח ו-0.1 מיליוני ש"ח לתשעה חודשים ושלושה חודשים בהתאמה (ליום 30.09.2018 בסך של (1.5) מיליוני ש"ח ו-0 מיליוני ש"ח לתשעה חודשים ושלושה חודשים, בהתאמה).

(3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(4) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאג"ח ותעודות סל למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאוחז, לימים, 30.09.2019 ו-30.09.2018 בסך של (0.3) מיליוני ש"ח ו-(0.4) מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(5) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאוחז, לימים, 30.09.2019 ו-30.09.2018 בסך של 0 מיליוני ש"ח ו-(0.1) מיליוני ש"ח, בהתאמה.

תמצית דוחות נספיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת מס

1. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2019 וביום 30 בספטמבר לשנת 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות בגין הטבות		התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה	
	לעובדים	התאמות בגין הטבות	לפי שווי הוגן, נטו	
0.8	0.2		0.6	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)
(3.7)	(3.8)		0.1	שינוי נטו במהלך התקופה
(2.9)	(3.6)		0.7	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
(2.4)	(1.3)		(1.1)	יתרה ליום ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
(0.6)	(0.2)		(0.4)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.0)	(1.5)		(1.5)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018
2. לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2019 וביום 30 בספטמבר לשנת 2018 (בלתי מבוקר)				
(1.1)	0.2		(1.3)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
(1.8)	(3.9)		2.1	שינוי נטו במהלך התקופה
(2.9)	(3.7)		0.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
(1.7)	(1.5)		(0.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(1.3)	-		(1.3)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.0)	(1.5)		(1.5)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018
3. לשנת 2018 (מבוקר)				
(1.7)	(1.5)		(0.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
0.6	1.7		(1.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(1.1)	0.2		(1.3)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר לשנת 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר לשנת 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019		
(בלתי מבוקר)					
לאחר	השפעת	לפני	לאחר	השפעת	לפני
מס	מס	מס	מס	מס	מס
התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
(0.4)	0.2	(0.6)	0.1	(0.1)	0.2
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(0.4)	0.2	(0.6)	0.1	(0.1)	0.2
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(0.2)	0.1	(0.3)	(3.8)	2.0	(5.8)
רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה					
(0.2)	0.1	(0.3)	(3.8)	2.0	(5.8)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(0.6)	0.3	(0.9)	(3.7)	1.9	(5.6)
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה					

2. לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר לשנת 2019 ולתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר לשנת 2018 ולתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31

בדצמבר 2018

לשנה שהסתיימה ביום				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר 2018		30 בספטמבר 2018		30 בספטמבר 2019			
(מבוקר)				(בלתי מבוקר)			
לאחר	השפעת	לפני	לאחר	השפעת	לפני	לאחר	לפני
מס	מס	מס	מס	מס	מס	השפעת מס	מס
התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן							
(0.8)	0.4	(1.2)	(1.6)	0.9	(2.5)	0.5	0.7
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן							
(0.3)	0.2	(0.5)	0.3	(0.2)	0.5	1.6	2.5
רווחים (הפסדים) בגין ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾							
(1.1)	0.6	(1.7)	(1.3)	0.7	(2.0)	2.1	3.2
שינוי נטו במהלך התקופה							
הטבות לעובדים							
1.8	(1.0)	2.8	-	-	-	(3.9)	(5.8)
רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה							
(0.1)	0.1	(0.2)	-	-	-	-	-
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾							
1.7	(0.9)	2.6	-	-	-	(3.9)	(5.8)
שינוי נטו במהלך התקופה							
0.6	(0.3)	0.9	(1.3)	0.7	(2.0)	(1.8)	(2.6)
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה							

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית, לפרטים ראה [ביאור 3](#).

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות עובדים, לפרטים ראה [ביאור 7א](#).

ביאור 5 - ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2019				
(בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווח כולל אחר מצטבר ⁽²⁾		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		רווחים	הפסדים	
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב				
78.7	78.3	0.4	-	78.7
63.0	63.1	-	0.1	63.0
64.1	63.7	0.4	-	64.1
40.8	40.3	0.5	-	40.8
246.6	245.4	1.3	0.1	246.6
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		לשווי הוגן ⁽³⁾	לשווי הוגן ⁽³⁾	
ב. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר				
60.3	60.5	1.2	0.2	60.3
מניות וקרנות שאינן למסחר				

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		לשווי הוגן ⁽³⁾	לשווי הוגן ⁽³⁾	
ג. ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב				
6.7	7.0	0.1	0.4	6.7
6.7	7.0	0.1	0.4	6.7
סך הכל אג"ח				
6.5	6.5	0.2	0.2	6.5
13.2	13.5	0.3	0.6	13.2
סך הכל ניירות ערך למסחר				
320.1	319.4	2.8	0.9	320.1
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של כ-19 מיליוני ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2018				
(בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווח כולל אחר מצטבר ⁽²⁾		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		רווחים	הפסדים	
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב				
701.6	701.6	0.1	0.1	701.6
114.5	116.4	-	1.9	114.5
2.7	2.7	-	-	2.7
11.0	11.4	-	0.4	11.0
829.8	832.1	0.1	2.4	829.8
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	
ב. ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב				
468.1	468.4	0.2	0.5	468.1
3.0	3.1	-	0.1	3.0
471.1	471.5	0.2	0.6	471.1
7.8	7.9	0.5	0.6	7.8
478.9	479.4	0.7	1.2	478.9
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,308.7	1,311.5	0.8	3.6	1,308.7
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נדקפו לדוח רווח והפסד.

(4) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של כ-210 מיליוני ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018				
(מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווח כלל אחר מצטבר ⁽²⁾		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		רווחים	הפסדים	
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב				
658.3	659.0	-	0.7	658.3
118.7	120.0	-	1.3	118.7
124.1	123.9	0.3	0.1	124.1
11.5	11.9	-	0.4	11.5
912.6	914.8	0.3	2.5	912.6
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽³⁾	
ב. ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב				
40.5	40.5	0.1	0.1	40.5
3.1	3.2	-	0.1	3.1
43.6	43.7	0.1	0.2	43.6
סך הכל ניירות ערך למסחר				
956.2	958.5	0.4	2.7	956.2
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של כ-26.5 מיליוני ש"ח.

לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש

ליום 30 בספטמבר 2019								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
-	-	-	63.0	-	-	-	-	אגרות חוב של ממשלות זרות*
-	-	-	63.0	-	-	-	-	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ליום 30 בספטמבר 2018								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
-	-	-	-	0.1	-	0.1	87.5	אגרות חוב של ממשלת ישראל*
-	-	-	-	1.9	-	1.9	114.4	של ממשלות זרות
-	-	-	-	0.4	-	0.4	11.9	של אחרים בישראל
-	-	-	-	2.4	-	2.4	213.8	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2018								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20-40%	0-20%	שווי הוגן	
0.4	-	0.4	67.5	0.3	-	0.3	587.0	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1.3	-	1.3	118.7	-	-	-	-	של ממשלות זרות
0.4	-	0.4	11.1	0.1	-	0.1	49.7	של אחרים בישראל
2.1	-	2.1	197.3	0.4	-	0.4	636.7	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

(1) הערכת הבנק ירידות הערך המוצגות בביאור זה הינן בעלות אופי זמני ועל כן אין צורך ברישום ירידת ערך.

(*) סכום הנמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח לא מוצג

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽⁴⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 בספטמבר 2019						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה
1,254.0	-	1,254.0	12.4	1.7	1,239.9	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
9,746.2	109.0	9,637.2	1,267.0	7,828.9	541.3	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
7,699.1	-	7,699.1	-	7,454.9	244.2	מזהה: לפי עומק הפיגור
11,000.2	109.0	10,891.2	1,279.4	7,830.6	1,781.2	סך הכל חובות^(**)
						מזהה:
12.8	-	12.8	10.6	-	2.2	חובות בארגון מחדש
4.3	-	4.3	-	1.7	2.6	חובות פגומים אחרים
17.1	-	17.1	10.6	1.7	4.8	סך הכל חובות פגומים
161.4	-	161.4	8.2	148.4	4.8	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
8.3	-	8.3	8.3	-	-	חובות בעייתיים אחרים
186.8	-	186.8	27.1	150.1	9.6	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
12.2	-	12.2	7.9	0.1	4.2	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
99.6	-	99.6	49.7	46.1	3.8	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
47.1	-	47.1	-	46.2	0.9	מזהה: לפי עומק הפיגור
111.8	-	111.8	57.6	46.2	8.0	סך הכל^(**)
7.9	-	7.9	7.8	0.1	-	מזהה: בגין חובות פגומים

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽⁴⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה
1,061.0	-	1,061.0	15.7	15	1,043.8	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
9,128.2	187.0	8,941.2	1,215.3	7,412.1	313.8	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
7,258.3	-	7,258.3	-	7,028.4	229.9	מזהה: לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾
10,189.2	187.0	10,002.2	1,231.0	7,413.6	1,357.6	סך הכל חובות⁽⁴⁾
						מזהה:
16.8	-	16.8	13.0	-	3.8	חובות בארגון מחדש
10.3	-	10.3	-	15	8.8	חובות פגומים אחרים
27.1	-	27.1	13.0	15	12.6	סך הכל חובות פגומים
183.2	-	183.2	11.2	167.5	4.5	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
10.3	-	10.3	10.2	-	0.1	חובות בעייתיים אחרים
220.6	-	220.6	34.4	169.0	17.2	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
12.8	-	12.8	9.1	0.1	3.6	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
93.9	-	93.9	48.9	43.1	1.9	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
44.0	-	44.0	-	43.2	0.8	מזהה: לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾
106.7	-	106.7	58.0	43.2	5.5	סך הכל⁽⁴⁾
9.2	-	9.2	9.0	0.1	0.1	מזהה: בגין חובות פגומים ⁽⁴⁾

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018						
מסחרי	לדיר	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
						יתרת חוב רשומה
1,058.7	2.3	18.5	1,079.5	-	1,079.5	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
350.2	7,501.0	1,078.2	8,929.4	255.8	9,185.2	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
217.1	7,137.3	-	7,354.4	-	7,354.4	מזהה: לפי עומק הפיגור
1,408.9	7,503.3	1,096.7	10,008.9	255.8	10,264.7	סך הכל חובות⁽³⁾
						מזה:
3.2	-	12.6	15.8	-	15.8	חובות בארגון מחדש
3.4	2.3	-	5.7	-	5.7	חובות פגומים אחרים
6.6	2.3	12.6	21.5	-	21.5	סך הכל חובות פגומים
1.6	138.7	8.8	149.1	-	149.1	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
7.6	-	7.0	14.6	-	14.6	חובות בעייתיים אחרים
15.8	141.0	28.4	185.2	-	185.2	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
3.7	0.1	9.1	12.9	-	12.9	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1.8	44.6	41.6	88.0	-	88.0	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
0.8	44.7	-	45.5	-	45.5	מזהה: לפי עומק הפיגור
5.5	44.7	50.7	100.9	-	100.9	סך הכל⁽³⁾
-	0.1	9.0	9.1	-	9.1	מזהה: בגין חובות פגומים

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 43 אלפי ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26.5 מיליוני ש"ח.
- סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
106.7	-	106.7	55.1	43.2	8.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.2018 (*)
12.1	-	12.1	11.8	1.0	(0.7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(11.2)	-	(11.2)	(10.5)	(0.5)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות
2.1	-	2.1	2.0	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9.1)	-	(9.1)	(8.5)	(0.5)	(0.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
109.7	-	109.7	58.4	43.7	7.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.2018 (*)
111.7	-	111.7	55.5	44.6	11.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.2019 (*)
11.4	-	11.4	10.8	2.3	(1.7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(10.6)	-	(10.6)	(10.7)	(0.1)	0.2	מחיקות חשבונאיות
2.3	-	2.3	2.3	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(8.3)	-	(8.3)	(8.4)	(0.1)	0.2	מחיקות חשבונאיות נטו
114.8	-	114.8	57.9	46.8	10.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.2019 (*)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2017 (*)
31.5	-	31.5	30.8	0.9	(0.2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(33.5)	-	(33.5)	(32.7)	(0.6)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות
6.8	-	6.8	6.7	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(26.7)	-	(26.7)	(26.0)	(0.6)	(0.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
109.7	-	109.7	58.4	43.7	7.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.2018 (*)
103.9	-	103.9	51.1	45.3	7.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2018 (*)
35.1	-	35.1	30.8	2.1	2.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(32.1)	-	(32.1)	(31.6)	(0.6)	0.1	מחיקות חשבונאיות
7.9	-	7.9	7.6	-	0.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(24.2)	-	(24.2)	(24.0)	(0.6)	0.4	מחיקות חשבונאיות נטו
114.8	-	114.8	57.9	46.8	10.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.2019 (*)
						(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
3.0	-	3.0	0.3	0.6	2.1	ליום 30.09.2019
3.0	-	3.0	0.4	0.6	2.0	ליום 31.12.2018
3.0	-	3.0	0.4	0.5	2.1	ליום 30.09.2018

תמצית דוחות נכפיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2018	2018	2019		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
				בישראל
				לפי דרישה
1,468.2	1,522.7	1,593.6		אינם נושאים ריבית
1,067.6	1,034.2	913.1		נושאים ריבית
2,535.8	2,556.9	2,506.7		סה"כ לפי דרישה
7,977.5	7,865.7	8,363.6		לזמן קצוב
10,513.3	10,422.6	10,870.3		סה"כ פיקדונות הציבור*
				* מזה:
8,586.2	8,249.5	8,922.6		פיקדונות של אנשים פרטיים
524.1	661.7	397.5		פיקדונות של גופים מוסדיים
1,403.0	1,511.4	1,550.2		פיקדונות של תאגידים ואחרים
				ב. פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד
				תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
				עד 1
5,689.7	5,531.2	5,846.5		מעל 1 עד 5
2,835.3	2,714.9	2,943.8		מעל 5 עד 10
259.4	312.4	313.2		מעל 10 עד 50
860.1	855.1	820.6		מעל 50 עד 100
323.5	308.6	240.0		מעל 100 עד 346
545.3	700.4	706.2		
10,513.3	10,422.6	10,870.3		סה"כ

ביאור לא - הטבות לעובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30		
	בספטמבר		בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
3.3	2.7	2.8	0.9	1.1	עלות שירות
1.7	1.3	1.7	0.4	0.6	עלות ריבית
0.8	0.8	-	-	-	עלויות אחרות
(1.0)	(0.7)	(0.8)	(0.2)	(0.4)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
0.2	0.1	-	-	-	הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד (רווח) אקטוארי נטו ⁽²⁾
5.0	4.2	3.7	1.1	1.3	סך עלות ההטבה, נטו

2. הפקדות

הפקדות בפועל					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30		תחזית ⁽¹⁾ 2019
	בספטמבר		בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
3.3	2.5	2.5	0.8	0.8	3.4
					הפקדות

(1) אומדן ההפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות להטבה מוגדרת במהלך שנת הכספים הנכחית.

(2) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

במהלך הרבעון 3 לשנת 2019 חל שינוי בריבית ההיוון המשמשת לחישוב תזרימי המזומנים החזויים, כתוצאה משינוי זה נרשם קיטון בקרן הון (הפסד אחר) בגין הטבות לעובדים

בסך של כ-5.8 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה [ביאור 4](#).

ביאור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 והוראה 299 בדבר "מדידה והלימות ההון".

א. בנתני המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			1. הון לצורך חישוב יחס ההון
872.1	864.2	908.0	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
365.5	368.4	350.6	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,237.6	1,232.6	1,258.6	סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
7,430.5	7,397.5	8,126.2	סיכון אשראי
31.2	42.6	43.7	סיכונים שוק
876.8	815.0	853.9	סיכון תפעולי
8,338.5	8,255.1	9,023.8	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			3. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.5%	10.5%	10.1%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.8%	14.9%	13.9%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.9%	9.9%	9.9%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
13.4%	13.4%	13.4%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
			ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתני המאוחד)
			1. הון עצמי רובד 1
895.2	886.0	926.8	הון עצמי
-	-	-	הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
895.2	886.0	926.8	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
-	(0.1)	-	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(23.1)	(21.7)	(18.8)	מיסים נדחים לקבל
(23.1)	(21.8)	(18.8)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
872.1	864.2	908.0	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
274.9	275.4	248.9	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
90.6	93.0	101.7	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
365.5	368.4	350.6	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים - הון רובד 2
365.5	368.4	350.6	סך הכל הון רובד 2

(1) יחסי ההון הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר, 2015 בתוספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לזיכרון למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר, 2017.

ביאור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ₪

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	
10.5%	10.5%	10.1%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר ⁽²⁾⁽¹⁾
-	-	-		השפעת הוראות המעבר
10.5%	10.5%	10.1%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר השפעת הוראות המעבר בהוראה 299
				2. יחס כיסוי הנזילות (LCR) לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד) ⁽³⁾ מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	
325%	306%	261%		יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
				3. יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר יחס מינוף.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	
872.1	864.2	908.0		הון רובד 1
14,139.2	14,456.3	14,527.1		סך החשיפות
6.2%	6.0%	6.3%		יחס המינוף
5.0%	5.0%	5.0%		יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) לתאריך המאזן לא קיימת השפעה בגין תוכנית התייעלות.

(2) לרבות השפעת כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

(3) המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

הבנק וחברה מאוחדת התקשרו בחוזה שכירות ארוכי טווח הכוללים אופציה להארכה. דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות בגין התקשרויות כאמור, הינם כדלהלן:

	30 בספטמבר		31 בדצמבר
	2018	2019	2018
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
שנה ראשונה	18.5	16.6	18.1
שנה שנייה	16.7	13.2	16.2
שנה שלישית	13.2	12.8	12.9
שנה רביעית	13.1	12.5	12.4
שנה חמישית ואילך	99.2	96.5	101.0
חוזי שכירות לטווח ארוך	160.7	151.6	160.6

ב. תביעות משפטיות

1. הבנק הינו צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שנקטו נגדו לקוחותיו, או לקוחותיו בעבר, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בדוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
 2. ביום 17 בנובמבר, 2014 הגושה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק וכנגד מספר נתבעים נוספים שניהנו כדירקטורים בכלל, בטענה לפיה כלל בטוחה, בכובעה כמנהל תיקים, ביצעה עבור לקוחותיה עסקאות בניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, וזאת תוך העדפה של האינטרסים שלה ושל חברות שונות בקבוצת אי.די.בי על פני האינטרסים של לקוחותיה. לטענת התובע, הפרה כלל בטוחה את הוראות הדין, לרבות הוראות חוק העיסוק ביעוץ השקעות, שעניינן חובת האמונים של כלל בטוחה כלפי לקוחותיה, חובתה ליידע את לקוחותיה על ניגוד עניינים הקיים לה בביצוע פעולות כאמור ומבלי לקבל את הסכמתם מראש עבור לביצועה של כל עסקה שיש בה משום ניגוד עניינים, וכן איסור על העדפת נכסים פיננסיים של כלל בטוחה או תאגיד הקשור אליה. לטענת התובע הוא היה קשור בהסכם לניהול השקעות עם כלל בטוחה, אשר רכשה לתיקו ניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, ובפעולותיה גרמה לו כלל בטוחה הפסדים משמעותיים. סכום התביעה האישית מוערך בכ-19 אלפי ש"ח. המבקש ציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את סכום התביעה הקבוצתית.
- ביום 8 בינואר, 2017 ניתנה החלטה בבקשת האישור (להלן: "ההחלטה") המאשרת את ניהול התובענה כייצוגית כנגד כלל בטוחה, ודוחה את הבקשה בנוגע לדירקטורים. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם "כל מי שקיבל שירותי ניהול השקעות מחברת כלל פיננסיים בטוחה ("בטוחה") ובמסגרת ניהול התיקים רכשה עבורו בטוחה (או מי מטעמה) ניירות ערך, בלי שהתקבל אישורו מראש ביחס לכל עסקה כאמור, וכתוצאה מהרכישה כאמור נגרם לו נזק. כן נקבע בהחלטה כי הקבוצה תכלול את מי שבוצעו בחשבונות רכישות של ניירות ערך כאמור בתקופה של עד 7 שנים טרם הגשת בקשת האישור ועד המועד בו הושלמה עסקת המיזוג של כלל בטוחה לבנק ירושלים. ביום 28 במאי, 2017 הוגש כתב הגנה מטעם הבנק. ביום 17 בדצמבר, 2017 הוגש כתב תשובה מטעם המבקש. במהלך 2018 ו-2019 ניהלו הצדדים הליכים מקדמיים בתיק.
- ביום 6 באוגוסט, 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסיים בע"מ, אשר החזיקה ב-100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה בגין תביעה זו, ככל שתהינה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפוט את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שאירעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ובכללם תשלום על פי פסק דין שינתן בתביעה זו, ככל שינתן, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליוני ש"ח. ביום 21 בדצמבר, 2014 הודיעו כלל פיננסיים בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ לבנק ירושלים כי כלל פיננסיים בע"מ המחיתה את התחייבויותיה וזכויותיה עפ"י סעיף 10 להסכם הרכישה לכלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. לפיכך, כיום חלה התחייבותה לשיכופי של כלל פיננסיים בע"מ על כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים באשר לסיכויי התביעה, ההפרשה שנכללה בדוחות הכספיים בניכוי השיכופי הינה נאותה.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

3. ביום 6 באוגוסט, 2017 הוגשה והתקבלה בבנק בקשה, שהוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז, לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, שעניינה ביטול הטבות בעמלות עו"ש הנגבות מלקוחות, אשר לפי הנטען זכאים להטבות אלו ללא הגבלה בזמן. לפי הנטען, לקוחות אלו הוטעו, לכאורה, על ידי הבנק במסגרת פרסומים שהופצו על ידו. בין היתר ביקשו התובעים כי בית המשפט יחייב את הבנק לשלם לקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג פיצוי בסך כולל 9.2 מיליוני ש"ח או כל סכום אחר אותו ימצא בית המשפט הנכבד לנכון לפסוק בנסיבות העניין, וכן ייתן צו המחייב את הבנק ליתן לתובעים וליתר חברי הקבוצה פטור מעמלות העו"ש עד למועד סגירת החשבון על ידם. בירור התביעה הועבר לגישור. ביום 19 ביולי, 2018, נחתם הסכם פשרה שאושר על ידי המגשר ועל ידי בית המשפט, לפיו התחייב הבנק להשיב ללקוחותיו עמלות שנגבו מחשבונם לתקופה ובאופן כפי שסוכם בין הצדדים. ביום 24 ביוני, 2019 ניתן פס"ד המאשר את הסכם הפשרה, למעט שינוי שקבע בית המשפט לעניין מנגנון תשלום שכ"ט לב"כ המבקשים באופן לא מהותי. במהלך הרבעון השלישי לשנת 2019 שילם הבנק סכומים ללקוחות, לתובע ולב"כ התובע, בסך כולל של 2,571,615 ש"ח בהתאם להסכם הפשרה. במהלך הרבעון הרביעי לשנת 2019 צפוי הבנק לשלם סכומים לא מהותיים נוספים בהתאם להסכם הפשרה, אשר נעשו בגינם ההפרשות הנדרשות.
4. ביום 20 בספטמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק, בטענה שהבנק אינו פועל בהתאם לכללי הגילוי החלים על עמלות הבנק בכל הנוגע להפרישי השער אותם הוא גובה מלקוחותיו. מנימוק זה, מבוקש לתת צו שיחייב את הבנק לגלות את הפרשי השער ללקוחותיו וכן להשיב ללקוחות את הפרשי השער שנגבו מהם ב-7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה ואשר מוערכות ע"י המבקשת ב-77 מיליוני ש"ח. תביעה באותה עילה אשר הוגשה כנגד הבנק לפני 3 שנים נמחקה מכיוון שהמבקשת לא הפקידה ערובה אותה חויבה להפקיד ע"י בית המשפט. וכן, בתביעה באותה עילה כנגד בנקים אחרים נדחתה ע"י בית המשפט המחוזי וביום 1 באפריל, 2019 נדחה ע"י בית המשפט העליון ערעור על פסק הדין שדחה את הבקשה. ביום 29 באפריל, 2019, אישר בית המשפט בקשת הסתלקות שהוגשה ע"י המבקשת, ובכך בא הדין בתיק זה לסימו.
5. ביום 2 בספטמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק ובנקים נוספים, בטענה שמכשירי הבנקאות האוטומטיים של הבנק אינם מונגשים לליקויי ראייה כנדרש על פי דין. מנימוק זה מבוקש כי יינתן צו עשה המחייב את הבנקים להנגיש את מכשירי הבנקאות האוטומטיים שלהם כנדרש, וכן מבוקש לחייב את הבנקים לשלם פיצוי לליקויי הראייה בסך כולל של 10 מיליוני ש"ח. ביום 27 בפברואר, 2019, הגישו המבקשת והבנק בקשת הסתלקות, לפיה הבנק ישלם למבקשת גמול של 10 אלפי ש"ח, ולבא כוחה סך של 5 אלפי ש"ח, וכן ידביק על המכשירים מדבקות שיקלו על כבדי הראייה. ביום 11 באפריל, 2019, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות המוסכמת, ובכך בא הדין בתיק זה לסימו.
6. נכון ליום 30 בספטמבר 2019, לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט כמפורט בסעיף 2 לביאור זה.

ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)						
נגזרים		נגזרים	נגזרים		נגזרים	נגזרים		נגזרים	
סה"כ	למסחר	שאינם למסחר	סה"כ	למסחר	שאינם למסחר	סה"כ	למסחר	שאינם למסחר	
חוזי ריבית									
134.4	134.4	-	10.8	10.8	-	52.5	52.5	-	חוזי Forward-Futures
490.8	70.8	420	675.6	255.6	420	409.7	62.8	346.9	Swaps ⁽¹⁾
625.2	205.2	420	686.4	266.4	420	462.2	115.3	346.9	סה"כ ⁽²⁾
חוזי מטבע חוץ									
104.2	11.7	92.5	146.7	22.9	123.8	291.3	81.2	210.1	חוזי Forward-Futures ⁽³⁾
123.5	123.5	-	14.9	14.9	-	14.3	14.3	-	אופציות שנכתבו
123.5	123.5	-	14.9	14.9	-	14.3	14.3	-	אופציות שנקנו
351.2	258.7	92.5	176.5	52.7	123.8	319.9	109.8	210.1	סה"כ
חוזי מבין מניות									
334.7	334.7	-	258.1	258.1	-	179.7	179.7	-	אופציות שנכתבו
334.7	334.7	-	258.1	258.1	-	179.7	179.7	-	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
669.4	669.4	-	516.2	516.2	-	359.4	359.4	-	סה"כ
חוזי אשראי									
75.7	-	75.7	78.3	-	78.3	67.6	-	67.6	הבנק מוטב
75.7	-	75.7	78.3	-	78.3	67.6	-	67.6	סה"כ
1,721.5	1,133.3	588.2	1,457.4	835.3	622.1	1,209.1	584.5	624.6	סה"כ סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 0 מיליוני ש"ח לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 300, 420 ו-420 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 22.9, 34.9 ו-11.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(4) מזה: נסחרים בבורסה לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 130.4, 162.8 ו-239.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אסטרטגיים ומועדי פירעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2019							
(בלתי מבוקר)							
התחייבויות בגין נגזרים ברטו			נכסים בגין נגזרים ברטו				
סה"כ	נגזרים שאינם למסחר		סה"כ	נגזרים שאינם למסחר			
	נגזרים למסחר	למסחר		נגזרים למסחר	למסחר		
0.4	0.1	0.3	1.3	0.4	0.9	חוזי ריבית	
1.4	0.1	1.3	0.2	0.1	0.1	חוזי מטבע חוץ	
0.7	0.7	-	0.7	0.7	-	חוזי בגין מניות	
1.6	-	1.6	-	-	-	חוזי אשראי	
4.1	0.9	3.2	2.2	1.2	1.0	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נגזרים ברטו ⁰⁾	
1.6	-	1.6	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן	
2.5	0.9	1.6	2.2	1.2	1.0	יתרה מאזנית	

2. שווי הוגן ברטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2018							
(בלתי מבוקר)							
התחייבויות בגין נגזרים ברטו			נכסים בגין נגזרים ברטו				
סה"כ	נגזרים שאינם למסחר		סה"כ	נגזרים שאינם למסחר			
	נגזרים למסחר	למסחר		נגזרים למסחר	למסחר		
2.9	1.2	1.7	1.0	-	1.0	חוזי ריבית	
1.9	0.2	1.7	1.1	1.1	-	חוזי מטבע חוץ	
1.0	1.0	-	1.0	1.0	-	חוזי בגין מניות	
0.5	-	0.5	-	-	-	חוזי אשראי	
6.3	2.4	3.9	3.1	2.1	1.0	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נגזרים ברטו ⁰⁾	
0.5	-	0.5	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן	
5.8	2.4	3.4	3.1	2.1	1.0	יתרה מאזנית	

ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשוראיומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הגן ברטו של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברטו			נכסים בגין נגזרים ברטו			
נגזרים שאינם למסחר		נגזרים שאינם למסחר	נגזרים שאינם למסחר		נגזרים שאינם למסחר	
סה"כ	נגזרים למסחר	למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	למסחר	
2.2	0.4	1.8	0.8	0	0.8	חוזי ריבית
6	1.3	4.7	1.1	1.1	0	חוזי מטבע חוץ
6.6	6.6	-	6.6	6.6	-	חוזי בגין מניות
0.4	-	0.4	-	-	-	חוזי אשוראי
15.2	8.3	6.9	8.5	7.7	0.8	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נגזרים ברטו ⁰⁾
0.4	-	0.4	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
14.8	8.3	6.5	8.5	7.7	0.8	יתרה מאזנית

ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשכרי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשכרי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2019					
(בלתי מבוקר)					
סוה"כ	אחרים	דילרים / ברוקים	בנקים	בורסות	
2.2	-	-	1.8	0.4	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1.3)	-	-	(1.3)	-	הפחתת סיכון אשכרי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
0.9	-	-	0.5	0.4	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.9	-	-	5.4	2.5	סיכון אשכרי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
8.8	-	-	5.9	2.9	סך הכל סיכון אשכרי בגין מכשירים נגזרים
4.1	1.6	-	1.7	0.8	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	ביטחון במזומן ששוועבד
4.1	1.6	-	1.7	0.8	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2018					
(בלתי מבוקר)					
סוה"כ	אחרים	דילרים / ברוקים	בנקים	בורסות	
3.1	-	0.2	2.5	0.4	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1.4)	-	-	(1.4)	-	הפחתת סיכון אשכרי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1.7	-	-	1.3	0.4	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
3.8	-	0.1	2.6	1.1	סיכון אשכרי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
5.5	-	0.3	3.7	1.5	סך הכל סיכון אשכרי בגין מכשירים נגזרים
6.3	0.5	0.1	4.6	1.1	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	ביטחון במזומן ששוועבד
6.3	0.5	0.1	4.6	1.1	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשכ"מ ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשכ"מ בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2018					
(מבוקר)					
סה"כ	אחרים	דילרים / ברוקים	בנקים	ברסות	
8.5	-	2.3	1.1	5.1	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1.4)	-	-	(1.4)	-	הפחתת סיכון אשכ"מ בגין ביטחון במזומן שהתקבל
7.1	-	2.3	(0.3)	5.1	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2.5	-	-	2.5	-	סיכון אשכ"מ חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
9.6	-	2.3	2.2	5.1	סך הכל סיכון אשכ"מ בגין מכשירים נגזרים
15.2	0.4	2.3	6.9	5.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	ביטחון במזומן ששוועבד
15.2	0.4	2.3	6.9	5.6	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 30 בספטמבר 2019					
סך הכל	מעל 3 חודשים ועד				עד 3 חודשים
	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	שנה	עד 3 חודשים	
(בלתי מבוקר)					
300.0	-	-	300.0	-	חוזי ריבית (שקל-מדד)
162.2	-	46.9	62.8	52.5	חוזי ריבית (אחר)
319.9	-	45.3	-	274.6	חוזי מטבע חוץ
359.4	-	31.9	-	327.5	חוזים בגין מניות
67.6	67.6	-	-	-	חוזי אשכ"מ
1,209.1	67.6	124.1	362.8	654.6	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2018					
(בלתי מבוקר)					
1,457.4	78.3	315.9	493.0	570.2	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2018					
(מבוקר)					
1,721.5	75.7	254.5	347.0	1,044.3	סך הכל

(1) ההפרש הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על החבות של הלווה, לפני הפחתת סיכון אשכ"מ, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם ליתים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 0.8 מיליוני ש"ח, 1.7 מיליוני ש"ח ו-8.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה, הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים.

(3) כלל היתרה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

א. הגדרות

- אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להן חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליוני ש"ח וקטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי - יכול את הפעילויות הבאות: פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקאות רכש חוזר ושאיילה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, פקדונות בממשלות ושל ממשלות, פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים, אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
- נכסים בניהול - ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת הגבייה.

ב. הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

- **הכנסות ריבית, נטו** - מרווח המתקבל מההפרש בין ריבית האשראי שהועמד ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ האשראי). וכן רווח המתקבל מההפרש בין ריבית הפיקדון שניתן ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ הפקדון).
- **הכנסות שאינן מריבית** - הכנסות שאינן מריבית נזקפות ישירות למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.
- **הוצאות בנין הפסדי אשראי** - ההפרשה נזקפה למגזר הפעילות בו מסווגת פעילות הלקוח אשר בגינה בוצעה ההפרשה. באופן דומה, גביה מהפרשה שבוצעה או הקטנתה יוחסה אף היא למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.
- **הוצאות תפעוליות ואחרות** - הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי, נזקפו ספציפית למגזרי הפעילות. יתרת ההוצאות העקיפות או ההוצאות הישירות שלא ניתן היה לשייכן באופן ישיר, יוחסו על פי מודל לכפיו הוצאות אלו מיוחסות בהתאם לחלקן היחסי של המשרות הישירות במגזר מסך המשרות בבנק, המהווה אומדן מיטבי להיקף פעילות הלקוח במגזר הפעילות.
- **מיסים על הכנסה** - המיסים חושבו על פי שיעור המס האפקטיבי, ויוחסו בהתאם לכל מגזר.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
(בלתי מבוקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי ⁽¹⁾	גופים מוסדיים	עסקים בינניים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽³⁾		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה: הלוואות לזיור	סה"כ משקי בית	
114.9	-	5.8	-	3.8	14.1	0.1	59.1	91.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
15.5	-	2.3	0.1	0.5	2.0	6.6	-	4.0	הוצאות ריבית מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו:
99.4	-	3.5	(0.1)	3.3	12.1	(6.5)	59.1	87.1	מחיצוניים
-	-	1.8	0.2	(0.1)	(4.0)	7.9	(17.9)	(5.8)	בינמגזרי
99.4	-	5.3	0.1	3.2	8.1	1.4	41.2	81.3	סך ההכנסות ריבית, נטו
34.7	-	4.5	-	3.6	5.4	1.1	5.6	20.1	סך הכנסות שאינן מריבית
134.1	-	9.8	0.1	6.8	13.5	2.5	46.8	101.4	סך ההכנסות
11.4	-	-	-	-	(0.6)	0.1	2.4	11.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
104.5	-	2.6	1.1	3.0	8.0	3.1	26.6	86.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
18.2	-	7.2	(1.0)	3.8	6.1	(0.7)	17.8	2.8	רווח (הפסד) לפני מיסים
6.0	-	2.3	(0.3)	1.4	2.0	(0.2)	5.8	0.8	הפרשה למיסים על הרווח
12.2	-	4.9	(0.7)	2.4	4.1	(0.5)	12.0	2.0	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
49.1	-	1.3	0.8	1.3	3.2	1.2	9.6	41.3	הוצאות ישירות
55.4	-	1.3	0.3	1.7	4.8	1.9	17.0	45.4	הוצאות עקיפות
48.9	-	5.7	(0.4)	3.4	7.3	0.9	23.4	32.1	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,235.1	-	2,664.1	-	397.3	1,072.6	7.5	7,660.5	9,093.6	יתרה ממוצעת של נכסים
10,700.5	-	129.5	-	397.3	1,072.6	7.5	7,660.5	9,093.6	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,891.2	-	117.2	-	396.8	1,023.0	13.9	7,830.6	9,340.3	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
17.1	-	-	-	-	4.8	-	1.7	12.3	יתרת חובות פגומים
161.4	-	-	-	-	4.8	-	148.4	156.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,307.2	-	1,536.2	353.7	654.4	812.9	1,806.7	-	7,143.3	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,770.2	-	-	353.7	653.6	812.9	1,806.7	-	7,143.3	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,870.3	-	-	397.5	727.5	822.7	1,818.0	-	7,104.6	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,681.2	-	645.6	3.0	675.8	1,087.5	15.9	4,462.4	6,253.4	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,023.8	-	648.1	1.5	677.9	1,322.5	20.7	4,509.8	6,353.1	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,341.9	-	593.2	91.0	392.0	196.6	814.4	565.2	2,254.7	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול פיצול הכנסות ריבית נטו:
82.8	-	-	-	2.8	7.5	-	38.7	72.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
8.0	-	-	0.1	0.3	0.6	1.3	-	5.7	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
8.6	-	5.3	-	0.1	-	0.1	2.5	3.1	אחר
99.4	-	5.3	0.1	3.2	8.1	1.4	41.2	81.3	סך הכל ההכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.

(2) מגזר זה כולל את הפעילות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

(3) מגזר זה כולל תיקי אשראי שגרשש המגובים בביטוחנות.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
(בלתי מבקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מבזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינעניים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾		
							מזה: הלוואות לדירור	סה"כ משקי בית	
130.6	-	1.5	-	3.0	8.0	-	78.3	118.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
33.8	-	12.6	1.2	0.4	1.8	4.9	-	12.9	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
96.8	-	(11.1)	(1.2)	2.6	6.2	(4.9)	78.3	105.2	מחיצוניים
-	-	20.3	1.6	-	0.1	6.1	(40.3)	(28.1)	בימגזרי
96.8	-	9.2	0.4	2.6	6.3	1.2	38.0	77.1	סך ההכנסות ריבית, נטו
54.4	-	28.1	0.1	4.6	5.2	1.1	6.2	15.3	סך הכנסות שאינן מריבית
151.2	-	37.3	0.5	7.2	11.5	2.3	44.2	92.4	סך ההכנסות
12.1	-	-	-	0.1	(0.1)	-	0.3	12.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
99.1	-	2.8	0.6	2.1	6.7	3.4	21.5	83.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
40.0	-	34.5	(0.1)	5.0	4.9	(1.1)	22.4	(3.2)	רווח (הפסד) לפני מיסים
7.7	-	6.5	-	1.3	1.3	(0.3)	5.5	(1.1)	הפרשה למיסים על הרווח
32.3	-	28.0	(0.1)	3.7	3.6	(0.8)	16.9	(2.1)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
45.4	-	1.8	0.5	0.6	2.6	1.3	8.4	38.6	הוצאות ישירות
53.7	-	1.0	0.1	1.5	4.1	2.1	13.1	44.9	הוצאות עקיפות
72.2	-	29.8	-	4.7	6.5	0.8	35.6	30.4	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,271.7	-	3,398.0	-	349.5	825.4	3.4	7,351.6	8,695.4	יתרה ממוצעת של נכסים
9,872.7	-	-	-	348.5	825.4	3.4	7,351.6	8,695.4	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,002.2	-	-	-	383.9	743.6	1.3	7,413.6	8,873.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
27.1	-	-	-	5.2	7.4	-	1.5	14.5	יתרת חובות פגומים
183.2	-	-	-	-	4.5	-	167.5	178.7	יתרת חובות בפגור מעל 90 יום
12,388.7	-	2,037.2	596.1	706.3	836.4	1,593.6	-	6,619.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,350.5	-	-	596.1	705.3	836.4	1,593.6	-	6,619.1	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,422.6	-	-	661.7	702.9	808.5	1,630.7	-	6,618.8	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,152.0	-	684.7	13.4	672.7	909.0	21.0	4,199.1	5,851.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,255.1	-	735.6	4.8	664.9	857.0	11.3	4,280.1	5,981.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,462.8	-	-	14.8	514.4	306.0	829.8	969.7	2,797.8	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
									פיצול הכנסות ריבית נטו:
79.4	-	-	-	2.4	5.8	-	37.1	71.2	מרווח מפעילות מתן אשראי
7.2	-	-	0.4	0.2	0.5	1.2	-	4.9	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
10.2	-	9.2	-	-	-	-	0.9	1.0	אחר
96.8	-	9.2	0.4	2.6	6.3	1.2	38.0	77.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מבזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.

(2) מבזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

תמצית דוחות נכסיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019										
(בלתי מבוקר)										
פעילות בישראל										
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי ⁽¹⁾	גופים מוסדיים	עסקים			משקי בית ⁽²⁾		סה"כ משקי בית	מזה: הלוואות לזיכור
				בינוניים וגדולים ⁽³⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית				
410.3	-	10.6	-	11.6	32.0	0.3	246.1	355.8	הכנסות ריבית מחיצוניים	
106.9	-	34.5	1.0	1.9	5.6	17.5	-	46.4	הוצאות ריבית מחיצוניים	
									הכנסות ריבית, נטו:	
303.4	-	(23.9)	(1.0)	9.7	26.4	(17.2)	246.1	309.4	מחיצוניים	
-	-	54.4	1.6	(0.1)	(3.2)	21.4	(125.4)	(74.1)	בימגזרי	
303.4	-	30.5	0.6	9.6	23.2	4.2	120.7	235.3	סך הכנסות ריבית, נטו	
103.6	-	21.8	-	9.9	21.6	2.7	17.7	47.6	סך הכנסות שאינן מריבית	
407.0	-	52.3	0.6	19.5	44.8	6.9	138.4	282.9	סך ההכנסות	
35.1	-	2.3	-	(0.1)	-	(0.1)	2.1	33.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
296.7	-	7.0	4.8	8.0	21.0	8.4	71.1	247.5	הוצאות תפעוליות ואחרות	
75.2	-	43.0	(4.2)	11.6	23.8	(1.4)	65.2	24	רווח (הפסד) לפני מיסים	
25.4	-	14.5	(1.4)	4.0	8.0	(0.5)	22.0	0.8	הפרשה למיסים על הרווח	
49.8	-	28.5	(2.8)	7.6	15.8	(0.9)	43.2	16	רווח נקי (הפסד)	
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:										
151.7	-	3.9	3.8	3.9	9.4	3.6	29.9	127.1	הוצאות ישירות	
145.0	-	3.1	1.0	4.1	11.6	4.8	41.2	120.4	הוצאות עקיפות	
145.8	-	30.6	(2.1)	10.3	23.5	2.3	70.5	81.3	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות	
13,476.9	-	3,026.3	-	425.6	983.2	6.5	7,680.7	9,035.3	יתרה ממוצעת של נכסים	
10,518.1	-	67.8	-	425.3	983.2	6.5	7,680.7	9,035.3	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
10,891.2	-	117.2	-	396.8	1,023.0	13.9	7,830.6	9,340.3	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
17.1	-	-	-	-	4.8	-	17	12.3	יתרת חובות פגומים	
161.4	-	-	-	-	4.8	-	148.4	156.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	
12,560.1	-	1,864.6	433.6	719.3	773.4	1,798.5	-	6,970.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
10,695.5	-	-	433.6	719.3	773.4	1,798.5	-	6,970.7	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור	
10,870.3	-	-	397.5	727.5	822.7	1,818.0	-	7,104.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
8,681.1	-	645.6	3.0	675.8	1,056.1	15.9	4,479.0	6,284.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	
9,023.8	-	648.1	1.5	677.9	1,322.5	20.7	4,509.8	6,353.1	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח	
4,346.8	-	528.8	89.8	449.2	195.4	798.8	600.6	2,284.8	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול	
									פיצול הכנסות ריבית נטו:	
246.8	-	6.1	-	8.5	20.8	0.1	114.4	211.3	מרווח מפעילות מתן אשראי	
24.6	-	-	0.6	1.0	2.2	4.0	-	16.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
32.0	-	24.4	-	0.1	0.2	0.1	6.3	7.2	אחר	
303.4	-	30.5	0.6	9.6	23.2	4.2	120.7	235.3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) מגזר זה כולל את כל הפעילויות של כרטיסי האשראי אשר היקפה אינו מהותי

(2) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

(3) מגזר זה כולל חיק אשראי שרכש המגזר בביטוחות.

תמצית דוחות נכפיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
(בלתי מבוקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מבזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה: הלוואות לדיור	סה"כ משקי בית	
397.4	-	4.2	-	10.2	24.0	0.2	244.0	358.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
111.9	-	41.2	3.8	1.0	5.8	12.9	-	47.2	הוצאות (הכנסות) ריבית מחיצוניים
	-								הכנסות ריבית, נטו:
285.5	-	(37.0)	(3.8)	9.2	18.2	(12.7)	244.0	311.6	מחיצוניים
-	-	67.5	5.3	(0.6)	0.1	16.3	(134.6)	(88.6)	בינמגזרי
285.5	-	30.5	1.5	8.6	18.3	3.6	109.4	223.0	סך ההכנסות ריבית, נטו
137.4	-	56.2	0.3	9.8	18.3	3.5	17.7	49.3	סך הכנסות שאינן מריבית
422.9	-	86.7	1.8	18.4	36.6	7.1	127.1	272.3	סך ההכנסות
31.5	-	(0.1)	-	(0.2)	0.5	-	0.3	31.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
296.9	-	7.3	8.7	6.1	19.7	9.8	65.0	245.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
94.5	-	79.5	(6.9)	12.5	16.4	(2.7)	61.8	(4.3)	רווח (הפסד) לפני מיסים
24.3	-	19.8	(2.0)	3.7	4.9	(0.9)	18.0	(1.2)	הפרשה למיסים על הרווח
70.2	-	59.7	(4.9)	8.8	11.5	(1.8)	43.8	(3.1)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
150.9	-	4.6	6.3	1.8	8.3	4.3	28.7	125.6	הוצאות ישירות
146.0	-	2.7	2.4	4.3	11.4	5.5	36.3	119.7	הוצאות עקיפות
181.5	-	61.6	(3.3)	12.1	25.9	2.1	70.6	83.1	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,217.3	-	3,448.0	-	365.1	819.7	8.4	7,267.7	8,576.1	יתרה ממוצעת של נכסים
9,768.3	-	-	-	364.1	819.7	8.4	7,267.7	8,576.1	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,002.2	-	-	-	383.9	743.6	1.3	7,413.6	8,873.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
27.1	-	-	-	5.2	7.4	-	1.5	14.5	יתרת חובות פגומים
183.2	-	-	-	-	4.5	-	167.5	178.7	יתרת חובות בפגור מעל 90 יום
12,353.0	-	2,058.5	634.6	645.1	842.6	1,569.3	-	6,602.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,293.4	-	-	634.6	644.0	842.6	1,569.3	-	6,602.9	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,422.6	-	-	661.7	702.9	808.5	1,630.7	-	6,618.8	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,115.7	-	659.9	17.0	674.4	933.7	24.1	4,175.1	5,806.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,255.1	-	735.6	4.8	664.9	857.0	11.3	4,280.1	5,981.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
5,127.0	-	-	5.3	715.4	388.9	1,072.9	962.1	2,944.5	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול פיצול הכנסות ריבית נטו:
230.7	-	-	-	7.6	17.0	0.1	107.0	206.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
21.0	-	-	1.5	0.6	1.3	3.5	-	14.1	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
33.8	-	30.5	-	0.4	-	-	2.4	2.9	אחר
285.5	-	30.5	1.5	8.6	18.3	3.6	109.4	223.0	סך הכל ההכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.

(2) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

תמצית דוחות נכפיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018									
(מבוקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מבזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בענפים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה: הלוואות לדיור	סה"כ משקי בית	
527.8	-	6.0	-	14.3	33.4	0.3	322.0	473.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
144.1	-	42.2	4.8	1.6	7.6	20.7	-	67.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
383.7	-	(36.2)	(4.8)	12.7	25.8	(20.4)	322.0	406.6	מחיצוניים
-	-	76.4	6.7	(0.8)	(0.2)	25.3	(173.9)	(107.4)	בימגזרי
383.7	-	40.2	1.9	11.9	25.6	4.9	148.1	299.2	סך הכנסות ריבית, נטו
173.8	-	66.0	1.0	10.5	25.7	4.7	24.0	65.9	סך הכנסות שאינן מריבית ⁽³⁾
557.5	-	106.2	2.9	22.4	51.3	9.6	172.1	365.1	סך ההכנסות
34.7	-	(0.1)	-	(0.1)	0.6	0.1	1.8	34.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
403.6	-	9.9	10.6	10.3	26.4	13.0	89.9	333.4	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽³⁾
119.2	-	96.4	(7.7)	12.2	24.3	(3.5)	80.4	(2.5)	רווח (הפסד) לפני מיסים
32.0	-	25.3	(2.3)	3.4	7.2	(1.1)	24.2	(0.5)	הפרשה למיסים על הרווח
87.2	-	71.1	(5.4)	8.8	17.1	(2.4)	56.2	(2.0)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
200.3	-	6.2	8.2	4.4	10.9	5.5	38.0	165.1	הוצאות ישירות
203.3	-	3.7	2.4	5.9	15.5	7.5	51.9	168.3	הוצאות עקיפות
229.6	-	73.4	(3.7)	13.0	28.1	2.8	92.5	116.0	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,351.5	-	3,500.7	-	365.6	817.6	7.1	7,308.2	8,660.5	יתרה ממוצעת של נכסים
9,848.4	-	-	-	363.2	817.6	7.1	7,308.2	8,660.5	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,008.9	-	-	-	379.3	760.6	3.9	7,521.1	8,865.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
21.5	-	-	-	-	8.8	-	-	12.7	יתרת חובות פגומים
149.1	-	-	-	-	1.5	-	138.7	147.6	יתרת חובות בפגור מעל 90 יום
12,478.7	-	2,148.0	649.9	666.3	824.4	1,599.2	-	6,590.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,328.2	-	-	649.9	663.8	824.4	1,599.2	-	6,590.9	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,513.3	-	-	524.1	666.8	736.2	1,736.5	-	6,849.7	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,134.0	-	666.3	15.7	673.2	930.9	22.8	4,189.5	5,825.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,338.5	-	689.1	4.8	658.3	974.0	13.5	4,366.9	5,998.8	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,952.1	-	380.1	19.9	656.1	354.4	1,007.2	707.5	2,534.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול פיצול הכנסות ריבית נטו:
310.0	-	-	-	10.8	23.6	0.1	144.7	275.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
29.2	-	-	1.9	1.1	2.0	4.8	-	19.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
44.5	-	40.2	-	-	-	-	3.4	4.3	אחר
383.7	-	40.2	1.9	11.9	25.6	4.9	148.1	299.2	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.

(2) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

תמצית דוחות נכסיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

ל שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019						
(בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
111.7	-	111.7	55.5	44.6	11.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
11.4	-	11.4	10.8	2.3	(1.7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(10.6)	-	(10.6)	(10.7)	(0.1)	0.2	מחיקות חשבונאיות
2.3	-	2.3	2.3	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(8.3)	-	(8.3)	(8.4)	(0.1)	0.2	מחיקות חשבונאיות נטו
114.8	-	114.8	57.9	46.8	10.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019^(*)
3.0	-	3.0	0.3	0.6	2.1	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019						
(בלתי מבוקר)						
103.9	-	103.9	51.1	45.3	7.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
35.1	-	35.1	30.8	2.1	2.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(32.1)	-	(32.1)	(31.6)	(0.6)	0.1	מחיקות חשבונאיות
7.9	-	7.9	7.6	-	0.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(24.2)	-	(24.2)	(24.0)	(0.6)	0.4	מחיקות חשבונאיות נטו
114.8	-	114.8	57.9	46.8	10.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019^(*)
3.0	-	3.0	0.3	0.6	2.1	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾, ועל חובות⁽³⁾ בגינם היא חושבה ליום 30 בספטמבר 2019						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽³⁾						
1,254.0	-	1,254.0	12.4	1.7	1,239.9	שנבדקו על בסיס פרטי
9,746.2	109.0	9,637.2	1,267.0	7,828.9	541.3	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
11,000.2	109.0	10,891.2	1,279.4	7,830.6	1,781.2	סך הכל חובות⁽³⁾
7,699.1	-	7,699.1	-	7,454.9	244.2	(**)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי הגין חובות⁽³⁾						
12.2	-	12.2	7.9	0.1	4.2	שנבדקו על בסיס פרטי
99.6	-	99.6	49.7	46.1	3.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
111.8	-	111.8	57.6	46.2	8.0	סך ההפרשה להפסדי אשראי
47.1	-	47.1	-	46.2	0.9	(***)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 43 אלפי ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26.5 מיליוני ש"ח.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה בירת הפרשה להפסדי אשראי						
106.7	-	106.7	55.1	43.2	8.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
12.1	-	12.1	11.8	1.0	(0.7)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(11.2)	-	(11.2)	(10.5)	(0.5)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות
2.1	-	2.1	2.0	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9.1)	-	(9.1)	(8.5)	(0.5)	(0.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
109.7	-	109.7	58.4	43.7	7.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018(*)
3.0	-	3.0	0.4	0.5	2.1	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
31.5	-	31.5	30.8	0.9	(0.2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(33.5)	-	(33.5)	(32.7)	(0.6)	(0.2)	מחיקות חשבונאיות
6.8	-	6.8	6.7	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(26.7)	-	(26.7)	(26.0)	(0.6)	(0.1)	מחיקות חשבונאיות נטו
109.7	-	109.7	58.4	43.7	7.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018(*)
3.0	-	3.0	0.4	0.5	2.1	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾, ועל חובות⁽³⁾ בניגים היא חושבה ליום 30 בספטמבר 2018						
יתרת חוב רשומה של חובות						
1,061.0	-	1,061.0	15.7	15	1,043.8	שנבדקו על בסיס פרטי
9,128.2	187.0	8,941.2	1,215.3	7,412.1	313.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
10,189.2	187.0	10,002.2	1,231.0	7,413.6	1,357.6	סך הכל חובות⁽³⁾
7,258.3	-	7,258.3	-	7,028.4	229.9	(**)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
12.8	-	12.8	9.1	0.1	3.6	שנבדקו על בסיס פרטי
93.9	-	93.9	48.9	43.1	1.9	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
106.7	-	106.7	58.0	43.2	5.5	סך ההפרשה להפסדי אשראי
44.0	-	44.0	-	43.2	0.8	(***)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 0.4 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 25.4 מיליוני ש"ח.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
34.7	-	34.7	32.4	2.4	(0.1)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(45.4)	-	(45.4)	(44.5)	(0.5)	(0.4)	מחיקות חשבונאיות
9.7	-	9.7	9.6	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(35.7)	-	(35.7)	(34.9)	(0.5)	(0.3)	מחיקות חשבונאיות נטו
103.9	-	103.9	51.1	45.3	7.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה(*)
3.0	-	3.0	0.4	0.6	2.0	(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾, ועל חובות⁽³⁾ בניגים היא חושבה ליום 31 בדצמבר 2018						
יתרת חוב רשומה של חובות						
1,079.5	-	1,079.5	18.5	2.3	1,058.7	שנבדקו על בסיס פרטי
9,185.2	255.8	8,929.4	1,078.2	7,501.0	350.2	שנבדקו על בסיס קבוצתי(**)
10,264.7	255.8	10,008.9	1,096.7	7,503.3	1,408.9	סך הכל חובות⁽³⁾
7,354.4	-	7,354.4	-	7,137.3	217.1	(**) מזה: שההפרשה בניגים חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
12.9	-	12.9	9.1	0.1	3.7	שנבדקו על בסיס פרטי
88.0	-	88.0	41.6	44.6	1.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי(***)
100.9	-	100.9	50.7	44.7	5.5	סך ההפרשה להפסדי אשראי
45.5	-	45.5	-	44.7	0.8	(***) מזה: שההפרשה בניגים חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 0.2 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 25.7 מיליוני ש"ח.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרטה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2019						
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגמים מידע נסך		בעייתיים				פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	סה"כ	פגמים	לא פגמים	לא בעייתיים	
ציבור מסחר						
1.2	2.2	1,053.4	2.2	2.2	1,049.0	בינוי ונדל"ן - בינוי
6.1	2.4	521.3	2.6	2.4	516.3	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	89.2	-	-	89.2	שרותים פיננסים
-	0.2	117.3	-	0.2	117.1	מסחרי - אחר
7.3	4.8	1,781.2	4.8	4.8	1,771.6	סך הכל מסחרי
34.6	148.4	7,830.6	1.7	148.4	7,680.5	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
11.3	8.2	1,279.4	10.6	16.5	1,252.3	אנשים פרטיים - אחר
53.2	161.4	10,891.2	17.1	169.7	10,704.4	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	109.0	-	-	109.0	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
53.2	161.4	11,000.2	17.1	169.7	10,813.4	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
53.2	161.4	11,000.2	17.1	169.7	10,813.4	סך הכל
30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
פעילות לווים בישראל						
ציבור מסחר						
-	-	827.0	8.9	-	818.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
6.7	4.5	446.5	3.7	4.6	438.2	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	78.2	-	-	78.2	שרותים פיננסים
-	-	5.9	-	-	5.9	מסחרי - אחר
6.7	4.5	1,357.6	12.6	4.6	1,340.4	סך הכל מסחרי
33.3	167.5	7,413.6	1.5	167.5	7,244.6	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
13.4	11.2	1,231.0	13.0	21.4	1,196.6	אנשים פרטיים - אחר
53.4	183.2	10,002.2	27.1	193.5	9,781.6	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	187.0	-	-	187.0	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
53.4	183.2	10,189.2	27.1	193.5	9,968.6	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
53.4	183.2	10,189.2	27.1	193.5	9,968.6	סך הכל

תמצית דוחות כספיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	פגומים	לא פגומים	לא בעייתיים	פעילות לווים בישראל
ציבור מסחר						
-	-	875.7	3.5	5.1	867.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.9	1.6	443.3	3.1	4.1	436.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	85.1	-	-	85.1	שרותים פיננסים
-	-	4.8	-	-	4.8	מסחרי - אחר
2.9	1.6	1,408.9	6.6	9.2	1,393.1	סך הכל מסחר
27.8	138.7	7,503.3	2.3	138.7	7,362.3	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
9.1	8.8	1,096.7	12.6	15.8	1,068.3	אנשים פרטיים - אחר
39.8	149.1	10,008.9	21.5	163.7	9,823.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	255.8	-	-	255.8	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
39.8	149.1	10,264.7	21.5	163.7	10,079.5	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
39.8	149.1	10,264.7	21.5	163.7	10,079.5	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.2.15](#) להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 4.2 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (30.09.2018 ו-31.12.2018: 6.7 מיליוני ש"ח ו-4.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 10.8 מיליוני ש"ח עם הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיעה מועד פרעונה (30.09.2018 ו-31.12.2018: 7.9 מיליוני ש"ח ו-9.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- (7) סווג מחדש.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2019						
(בלתי מבוקר)						
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾		יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾		פעילות לזוים בישראל
		יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
						ציבור מסחרי
11.8	2.2	2.2	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.9	2.6	2.6	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
15.7	4.8	4.8	-	-	-	סך הכל מסחרי
1.7	1.7	1.7	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
32.2	10.6	10.6	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
49.6	17.1	17.1	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
49.6	17.1	17.1	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
49.6	17.1	17.1	-	-	-	סך הכל
						מזה:
-	2.2	2.2	-	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	12.8	12.8	-	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾		יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בניגוד קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾		פעילות לזוים בישראל
		יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
ציבור מסחרי						
16.3	8.9	8.9	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
4.9	3.7	3.7	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
0.1	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
21.3	12.6	12.6	-	-	-	סך הכל מסחרי
1.5	1.5	1.5	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדירור
34.3	13.0	13.0	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
57.1	27.1	27.1	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
57.1	27.1	27.1	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
57.1	27.1	27.1	-	-	-	סך הכל
מזה:						
-	3.3	3.3	-	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	16.8	16.8	-	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים		יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים		פעילות לזוים בישראל
		בניגם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	בניגם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
						ציבור מסחרי
11.0	3.5	3.5	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
4.4	3.1	3.1	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
15.4	6.6	6.6	-	-	-	סך הכל מסחרי
2.3	2.3	2.3	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
33.9	12.6	12.6	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
51.6	21.5	21.5	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
51.6	21.5	21.5	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
51.6	21.5	21.5	-	-	-	סך הכל
						מזה:
-	3.2	3.2	-	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	15.8	15.8	-	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית פעילות לווים בישראל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		
(בלתי מבוקר)					
			יתרה ממוצעת		
מזה נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	של חובות פגומים ⁽²⁾
ציבור- מסחרי					
0.1	0.1	2.7	0.1	0.1	2.2
-	-	2.8	-	-	2.6
-	-	-	-	-	-
0.1	0.1	5.5	0.1	0.1	4.8
סך הכל מסחרי					
-	-	2.0	-	-	2.0
0.6	0.7	11.8	0.2	0.3	11.1
0.7	0.8	19.3	0.3	0.4	17.9

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
(בלתי מבוקר)					
			יתרה ממוצעת		
מזה נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	של חובות פגומים ⁽²⁾
ציבור- מסחרי					
-	-	18.0	-	-	16.9
-	-	3.9	-	-	3.8
-	-	0.1	-	-	-
-	-	22.0	-	-	20.7
סך הכל מסחרי					
-	-	1.5	-	-	1.5
0.9	1.0	13.6	0.3	0.3	13.3
0.9	1.0	37.1	0.3	0.3	35.5

- 1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- 2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- 3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- 4) אילו החובות היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 0.8 מיליוני ש"ח ו-0.4 מיליוני ש"ח, לתשעה החודשים ולשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019 בהתאמה ו-1.0 מיליוני ש"ח ו-0.5 מיליוני ש"ח, לתשעה החודשים ולשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018, בהתאמה.
- 5) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל

ליום 30 בספטמבר 2019					
(בלתי מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽²⁾	צובר ⁽³⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
					ציבור מסחרי
2.2	2.2	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
2.2	2.2	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
10.6	6.3	-	-	4.3	אנשים פרטיים - אחר
12.8	8.5	-	-	4.3	סך הכל
ליום 30 בספטמבר 2018					
(בלתי מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
					ציבור מסחרי
2.8	2.8	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.0	0.5	-	-	0.5	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
3.8	3.3	-	-	0.5	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
13.0	6.8	-	-	6.2	אנשים פרטיים - אחר
16.8	10.1	-	-	6.7	סך הכל

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018					
(מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאיט צובר הכנסות ריבית	
סך הכל ⁽³⁾					
					ציבור מסחרי
2.7	2.7	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.5	0.5	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
3.2	3.2	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
12.6	6.5	-	-	6.1	אנשים פרטיים - אחר
15.8	9.7	-	-	6.1	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

(4) יתרה הנמוכה מ- 0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ליום 30 בספטמבר, 2019 לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽⁴⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו						
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
(בלתי מבוקר)						
יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה				
לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
2.3	2.3	1.0	2.3	2.3	1.0	ציבור מסחרי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
2.3	2.3	1.0	2.3	2.3	1.0	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
3.1	3.1	111.0	0.9	0.9	35.0	אנשים פרטיים - אחר
5.4	5.4	112.0	3.2	3.2	36.0	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו						
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
(בלתי מבוקר)						
יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה				
לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
-	-	-	-	-	-	ציבור מסחרי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
3.7	3.7	171.0	1.0	1.0	38.0	אנשים פרטיים - אחר
3.7	3.7	171.0	1.0	1.0	38.0	סך הכל פעילות בישראל

הערות בסוף חלק ב2.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
(בלתי מבוקר)			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
ציבור מסחר			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
סך הכל מסחר			
-	-	-	-
0.3	36.0	0.3	36.0
0.3	36.0	0.3	36.0

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
(בלתי מבוקר)			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
ציבור מסחר			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	1.0	-	-
סך הכל מסחר			
-	1.0	-	-
-	-	-	-
0.9	45.0	0.8	42.0
0.9	46.0	0.8	42.0

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר.
- חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- החל מהדוחות לשנת 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא. לפירוט נוסף ראה [ביאור 7.1](#).
- סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV) סוג החזר וסוג ריבית

30 בספטמבר 2019						
(בלתי מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	633.5	4,230.4	307.6	6,243.5	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	106.6	1,093.0	68.1	1,586.3	מעל 60%	
	0.1	0.6	-	0.8		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל	740.2	5,324.0	375.7	7,830.6		

30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	548.9	4,150.5	328.1	6,057.1	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	56.8	1,029.4	56.2	1,353.8	מעל 60%	
	0.2	1.3	0.9	2.7		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל	605.9	5,181.2	385.2	7,413.6		

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
סיכון אשראי חוץ	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל		
	מאזני סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	684.0	4,194.7	316.6	6,126.2	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
	78.6	1,036.9	48.5	1,371.5	מעל 60%	
	0.6	3.1	0.9	5.6		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל	763.2	5,234.7	366.0	7,503.3		

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלו, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה

31 בדצמבר 2018		30 בספטמבר 2018		30 בספטמבר 2019	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)			
יתרת הפרשה	יתרות	יתרת הפרשה	יתרות	יתרת הפרשה	יתרות
להפסדי	חוזים ¹⁾	להפסדי	חוזים ¹⁾	להפסדי	חוזים ¹⁾
אשראי ²⁾		אשראי ²⁾		אשראי ²⁾	
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
0.4	111.3	0.4	111.6	0.5	106.5
ערביות להבטחת אשראי ¹⁾					
-	12.8	-	14.4	-	0.8
ערביות לרוכשי דירות					
0.2	124.1	0.2	137.3	0.2	141.2
ערביות והתחייבויות אחרות					
0.3	106.4	0.4	109.9	0.3	94.9
מסגרת אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו					
-	24.7	-	20.1	-	29.7
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
2.1	1,718.4	2.0	1,447.9	2.0	1,631.2
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדין לא ניתן					
3.0	2,097.7	3.0	1,841.2	3.0	2,004.3
סך הכל					

(1) יתרות חוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת.

ביאור 13 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2019							
(בלתי מבוקר)							
מתבע חוץ ^①							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מתבע ישראל			צמוד למדד		
		אחר	דולר של ארה"ב	המחירים	לא צמוד		
							נכסים
2,304.4	-	31.2	112.4	-	2,160.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
320.1	17.9	57.4	112.2	0.2	132.4	ניירות ערך	
10,779.4	-	170.7	479.7	2,928.2	7,200.8	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
148.1	148.1	-	-	-	-	בנינים וציוד	
2.2	0.8	-	0.3	0.9	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
138.8	54.8	-	-	3.5	80.5	נכסים אחרים	
13,693.0	221.6	259.3	704.6	2,932.8	9,574.7	סך הכל נכסים	
							התחייבויות
10,870.3	-	340.0	699.2	1,197.5	8,633.6	פיקדונות הציבור	
102.1	-	-	-	32.1	70.0	פיקדונות מבנקים	
1.7	-	-	-	-	1.7	פיקדונות הממשלה	
1,611.4	-	-	-	1,199.8	411.6	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
2.5	0.8	0.1	0.4	0.3	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
178.2	45.2	3.7	-	-	129.3	התחייבויות אחרות	
12,766.2	46.0	343.8	699.6	2,429.7	9,247.1	סך הכל התחייבויות	
926.8	175.6	(84.5)	5.0	503.1	327.6	הפרש	
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	87.2	5.3	(301.6)	209.1	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
926.8	175.6	2.7	10.3	201.5	536.7	סך הכל כלי	

(1) כולל צמודי מתבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

ביאור 13 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
מתבע חוץ ^{א)}						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מתבע ישראל			צמוד למדד	
		אחר	דולר של ארה"ב	המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,130.4	-	107.1	88.8	-	1,934.5	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,308.7	7.9	66.5	128.0	208.9	897.4	ניירות ערך
9,895.5	-	203.7	644.6	2,933.5	6,113.7	אשראי לציבור, נטו ^{ב)}
154.1	154.1	-	-	-	-	בנינים וציוד
0.1	0.1	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
3.1	1.0	0.1	1.0	1.0	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
165.4	57.3	-	-	5.6	102.5	נכסים אחרים
13,657.3	220.4	377.4	862.4	3,149.0	9,048.1	סך הכל נכסים
התחייבויות						
10,422.6	-	379.7	833.9	1,322.0	7,887.0	פיקדונות הציבור
35.1	-	-	-	35.1	-	פיקדונות מבנקים
325.0	-	-	-	210.8	114.2	פיקדונות הממשלה
208.4	-	-	-	-	208.4	ניירות ערך שהושאלו
1,620.7	-	-	-	1,394.0	226.7	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5.8	1.0	0.1	1.8	1.7	1.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
153.7	50.4	0.1	4.2	-	99.0	התחייבויות אחרות
12,771.3	51.4	379.9	839.9	2,963.6	8,536.5	סך הכל התחייבויות
886.0	169.0	(2.5)	22.5	185.4	511.6	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	4.4	(14.0)	(19.5)	29.1	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
886.0	169.0	1.9	8.5	165.9	540.7	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 127.9 מיליוני ש"ח.

(1) כולל צמודי מתבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

ביאור 13 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ^{א)}			מטבע ישראלי	
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
2,116.8	-	122.7	146.7	-	1,847.4	מזומנים ופיקדונות בבנקים
956.2	-	72.6	132.9	13.7	737.0	ניירות ערך
9,908.0	-	198.4	610.4	2,912.2	6,187.0	אשראי לציבור, נטו ^{ב)}
164.9	164.9	-	-	-	-	בניינים וציוד
8.5	6.0	-	12	1.3	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
138.1	50.2	-	-	5.0	82.9	נכסים אחרים
13,292.5	221.1	393.7	891.2	2,932.2	8,854.3	סך הכל נכסים
התחייבויות						
10,513.3	-	395.0	805.2	1,332.9	7,980.2	פיקדונות הציבור
30.9	-	-	-	30.9	-	פיקדונות מבנקים
50.0	-	-	-	1.4	48.6	פיקדונות הממשלה
1,618.7	-	-	-	1,394.7	224.0	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
14.8	6.6	0.5	5.5	1.8	0.4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
169.6	57.7	0.1	4.4	-	107.4	התחייבויות אחרות
12,397.3	64.3	395.6	815.1	2,761.7	8,360.6	סך הכל התחייבויות
895.2	156.8	(1.9)	76.1	170.5	493.7	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	4.2	(68.3)	(19.1)	83.2	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
895.2	156.8	2.3	7.8	151.4	576.9	סך הכל כלי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 21.1 מיליוני ש"ח.

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בביאור זה מתייחס להערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הינו סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנדבותיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. נציין כי, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים בשל ריבוי של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי הוגן.

חישוב השווי הוגן נערך בהתחשב באומדן ביחס לאפשרות של פירעון מוקדם במשכנתאות, פריסת פקדונות העו"ש, והתנהגות בפועל של מפקידים עם אופציית משיכה ומבוססות על ניתוח אמפירי.

ב. השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. **ניירות ערך סחירים** – לפי שווי שוק, ניירות ערך לא סחירים – לפי נתוני שערך המתקבלים ממקורות חיצוניים.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי נכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות לפי סוגי אוכלוסיה עיקריים בחלוקה לפי מיגזרי הצמדה ואשראי בשיעורי ריבית קבועה ומשתנה. תזרימי המזומנים (קרן וריבית) הונו בשיעורי ריבית זהה לשיעורי הריבית הממוצעת לפיה נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. הנחות הפירעון המוקדם במשכנתאות מבוססות על בדיקות אמפיריות ועל מודל התנהגות של לווים בקשר עם שיעור הסילוקים המוקדמים מתוך סך המשכנתאות, על בסיס שנתי. ההנחות נבדקות מעת לעת מול הסילוקים המוקדמים בפועל.

השווי הוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי. השווי הוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי.

פיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים דומים, על ידי הבנק ביום הדיווח, למעט אגרות חוב הרשומות למסחר בבורסה המוצגות לפי שווי שוק. ההנחות ההתנהגותיות בפיקדונות, מבוססות על ניתוח אמפירי, והן נבדקות ומתעדכנות מעת לעת.

לגבי מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי – השווי הוגן הוערך על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומנים העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה במועד הדיווח. מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק ומכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו על בסיס מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה – היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק בעסקאות בריבית משתנה.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2019					
(בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סה"כ	רמה 3 [Ⓜ]	רמה 2 [Ⓜ]	רמה 1 [Ⓜ]	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
2,304.4	-	-	2,304.4	2,304.4	מזומנים ופיקדונות בבנקים
320.1	-	49.2	270.9	320.1	ניירות ערך ⁽²⁾
10,835.9	10,835.9	-	-	10,779.4	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
2.2	-	1.7	0.5	2.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
29.2	29.2	-	-	29.2	נכסים פיננסיים אחרים
13,491.8	10,865.1	50.9	2,575.8	13,435.3	סך הכל הנכסים הפיננסיים ⁽⁴⁾
					התחייבויות פיננסיות
10,854.3	8,347.6	2,506.7	-	10,870.3	פיקדונות הציבור
102.1	37.1	-	65.0	102.1	פיקדונות מבנקים
1.7	1.7	-	-	1.7	פיקדונות הממשלה
1,664.0	88.4	-	1,575.6	1,611.4	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4.1	1.6	2.3	0.2	2.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
114.1	114.1	-	-	114.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
12,740.3	8,590.4	2,509.0	1,640.8	12,702.1	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות ⁽⁴⁾

הערות בסוף ביאור 14א.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018 ^(א)					
(בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
טו"כ	רמה 3 ^(ב)	רמה 2 ^(ג)	רמה 1 ^(ד)	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
2,130.4	-	-	2,130.4	2,130.4	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,308.7	-	0.4	1,308.3	1,308.7	ניירות ערך ^(ה)
9,899.0	9,899.0	-	-	9,895.5	אשראי לציבור, נטו ^(ו)
3.1	-	2.9	0.2	3.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
25.8	25.8	-	-	25.8	נכסים פיננסיים אחרים
13,367.0	9,924.8	3.3	3,438.9	13,363.5	סך הכל הנכסים הפיננסיים^(ז)
					התחייבויות פיננסיות
10,440.5	7,883.6	2,556.9	-	10,422.6	פיקדונות הציבור
40.5	40.5	-	-	35.1	פיקדונות מבנקים
325.0	0.4	-	324.6	325.0	פיקדונות הממשלה
208.4	-	-	208.4	208.4	ניירות ערך שהושאלו
1,634.3	105.8	-	1,528.5	1,620.7	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.3	0.5	4.4	1.4	5.8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
92.6	92.6	-	-	92.6	התחייבויות פיננסיות אחרות
12,747.6	8,123.4	2,561.3	2,062.9	12,710.2	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות^(ח)

הערות בסוף ביאור 14א.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018 ^(א)					
(מבוקר)					
שווי הוגן					
טו"כ	רמה 3 ^(ב)	רמה 2 ^(ג)	רמה 1 ^(ד)	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
2,116.8	-	-	2,116.8	2,116.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
956.2	-	0.4	955.8	956.2	ניירות ערך ^(ה)
9,863.8	9,863.8	-	-	9,908.0	אשראי לציבור, נטו ^(ו)
8.5	-	7.4	1.1	8.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
25.8	25.8	-	-	25.8	נכסים פיננסיים אחרים
12,971.1	9,889.6	7.8	3,073.7	13,015.3	סך הכל הנכסים הפיננסיים^(ז)
התחייבויות פיננסיות					
10,523.2	7,987.4	2,535.8	-	10,513.3	פיקדונות הציבור
35.4	35.4	-	-	30.9	פיקדונות מבנקים
50.0	1.0	-	49.0	50.0	פיקדונות הממשלה
1,624.4	105.8	-	1,518.6	1,618.7	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
15.2	0.4	13.1	1.7	14.8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
112.4	112.4	-	-	112.4	התחייבויות פיננסיות אחרות
12,360.6	8,242.4	2,548.9	1,569.3	12,340.1	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות^(ח)

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור ניירות ערך](#).

(3) מזה, אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 4.8 מיליוני ש"ח, 4.4 מיליוני ש"ח, ו-4.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(4) מזה: נכסים אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 2,678.8 מיליוני ש"ח, 3,468.0 מיליוני ש"ח ו-3,107.3 מיליוני ש"ח, בהתאמה. התחייבויות אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 30.09.2019, 30.09.2018 ו-31.12.2018 בסך 2,697.1 מיליוני ש"ח, 3,188.7 מיליוני ש"ח ו-2,713.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאור 14ב](#).

(5) בחישוב השווי הוגן ל-30 בספטמבר 2018 ו-31 בדצמבר 2018 לא הובאה בחשבון תחזית פרעונות מוקדמים של אשראים. והשווי הוגן של יתרות זכות בחשבונות עו"ש ושל פיקדונות ללא זמן פירעון הוערכו בהתאם ליתרה המאזנית. השפעת הנחות התנהגותיות אלו על חישוב השווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019 הינה גידול של כ-80 מיליוני ש"ח בסך השווי הוגן.

ביאור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2019			
(בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-1			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
78.7	-	-	78.7
אגרות חוב ממשלת ישראל			
63.0	-	-	63.0
אגרות חוב ממשלת זרות			
64.1	-	-	64.1
מוסדות פיננסיים			
40.8	-	0.2	40.6
אגרות חוב חברות אחרות			
246.6	-	0.2	246.4
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
מניות תעודות סל וקרנות שאינן למסחר			
60.3	-	48.9	11.4
ניירות ערך למטרות מסחר:			
6.7	-	-	6.7
אגרות חוב ממשלת ישראל			
6.5	-	-	6.5
מניות ותעודות סל			
-	-	-	-
של אחרים בישראל			
13.2	-	-	13.2
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נצרים:			
0.9	0.9	-	-
חוזי ריבית שקל מדד			
0.4	-	-	0.4
חוזי ריבית- אחר			
0.2	-	-	0.2
חוזי מטבע חוץ			
0.7	-	-	0.7
חוזי מניות			
-	-	-	-
חוזים בגין נצרי אשראי			
2.2	0.9	-	1.3
סה"כ נכסים בגין מכשירים נצרים			
322.3	0.9	49.2	272.2
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
70.0	-	-	70.0
פקדונות מבנקים			
התחייבויות בגין מכשירים נצרים:			
0.3	0.3	-	-
חוזי ריבית- שקל מדד			
0.1	-	-	0.1
חוזי ריבית- אחר			
1.4	-	1.3	0.1
חוזי מטבע חוץ			
0.7	-	-	0.7
חוזי מניות			
1.6	1.6	-	-
חוזים בגין נצרי אשראי			
4.1	1.9	1.3	0.9
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נצרים			
74.1	1.9	1.3	70.9
סך הכל התחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

תמצית דוחות כספיים | 30.09.2019

בנק ירושלים בע"מ

ביאור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018			
(בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-1			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ^א	רמה 2 ^א	רמה 1 ^א
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
701.6	-	-	701.6
אגרות חוב ממשלת ישראל			
114.5	-	-	114.5
אגרות חוב ממשלת זרות			
2.7	-	-	2.7
מוסדות פיננסיים			
11.0	-	0.4	10.6
אגרות חוב חברות אחרות			
829.8	-	0.4	829.4
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למטרת מסחר:			
468.1	-	-	468.1
אגרות חוב ממשלת ישראל			
-	-	-	-
מוסדות פיננסיים			
7.8	-	-	7.8
תעודות סל			
3.0	-	-	3.0
של אחרים בישראל			
478.9	-	-	478.9
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נצרים:			
1.0	1.0	-	-
חוזי ריבית שקל מדד			
-	-	-	-
חוזי ריבית- אחר			
1.1	-	0.9	0.2
חוזי מטבע חוץ			
1.0	-	-	1.0
חוזי מניות			
-	-	-	-
חוזים בגין נצרי אשראי			
3.1	1.0	0.9	1.2
סה"כ נכסים בגין מכשירים נצרים			
1,311.8	1.0	1.3	1,309.5
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
208.4	-	-	208.4
ניירות ערך שהושאלו			
התחייבויות בגין מכשירים נצרים:			
1.7	1.7	-	-
חוזי ריבית- שקל מדד			
1.2	-	-	1.2
חוזי ריבית- אחר			
1.9	-	1.7	0.2
חוזי מטבע חוץ			
1.0	-	-	1.0
חוזי מניות			
0.5	0.5	-	-
חוזים בגין נצרי אשראי			
6.3	2.2	1.7	2.4
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נצרים			
214.7	2.2	1.7	210.8
סך הכל התחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2018			
(מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-1			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ^א	רמה 2 ^ב	רמה 1 ^א
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
658.3	-	-	658.3
אגרות חוב ממשלת ישראל			
118.7	-	-	118.7
אגרות חוב ממשלת זרות			
124.1	-	-	124.1
אגרות חוב מוסדות פיננסיים			
11.5	-	0.4	11.1
אגרות חוב חברות אחרות			
912.6	-	0.4	912.2
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למטרות מסחר:			
40.5	-	-	40.5
אגרות חוב ממשלת ישראל			
3.1	-	-	3.1
תעודות סל			
43.6	-	-	43.6
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נצפים:			
0.8	0.8	-	-
חוזי ריבית שקל מדד			
-	-	-	-
חוזי ריבית- אחר			
1.1	-	-	1.1
חוזי מטבע חוץ			
6.6	-	-	6.6
חוזי מניות			
-	-	-	-
חוזים בגין נצפי אשראי			
8.5	0.8	-	7.7
סה"כ נכסים בגין מכשירים נצפים			
964.7	0.8	0.4	963.5
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
49.0	-	-	49.0
פקדונות הממשלה			
התחייבויות בגין מכשירים נצפים:			
1.8	1.8	-	-
חוזי ריבית- שקל מדד			
0.4	-	-	0.4
חוזי ריבית- אחר			
6.0	-	4.7	1.3
חוזי מטבע חוץ			
6.6	-	-	6.6
חוזי מניות			
0.4	0.4	-	-
חוזים בגין נצפי אשראי			
15.2	2.2	4.7	8.3
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נצפים			
64.2	2.2	4.7	57.3
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 14ג - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין המכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף תקופה	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו				שווי הוגן לתחילת תקופה	
		מכירות	רכישות	ברוח כולל			
				אחר	בדוח רווח והפסד		
0.4	0.9	-	-	-	0.4	0.5	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
0.6	(0.3)	-	-	-	0.6	(0.9)	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(0.4)	(1.6)	-	-	-	(0.4)	(1.2)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018							
-	(0.5)	-	-	-	-	(0.5)	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
-	1.0	-	-	-	-	1.0	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
1.5	(1.7)	-	-	-	1.5	(3.2)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019							
0.7	0.9	0.6	-	-	0.7	0.8	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(0.3)	(0.3)	(1.8)	-	-	(0.3)	(1.8)	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(1.2)	(1.6)	-	-	-	(1.2)	(0.4)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018							
(1.6)	(0.5)	-	-	-	(1.6)	1.1	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
1.0	1.0	-	-	-	1.0	-	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
0.3	(1.7)	-	-	-	0.3	(2.0)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018							
0.8	0.8	-	-	-	0.8	-	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(1.0)	(1.8)	(1.2)	-	-	(1.0)	(2.0)	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(1.5)	(0.4)	-	-	-	(1.5)	1.1	התחייבויות בגין נגזרי אשראי

ביאור 14-מידע כמותי על פרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

פרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2019				
(בלתי מבוקר)				
ממוצע משוקלל	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	
2.53%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(1.6)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
0.56%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	0.6	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית-שקל מדד
ליום 30 בספטמבר 2018				
(בלתי מבוקר)				
2.47%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(0.5)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
1.12%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	(0.7)	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית-שקל מדד
ליום 31 בדצמבר 2018				
(מבוקר)				
2.48%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(0.4)	נכסים בגין נגזרי אשראי
0.93%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	(1.0)	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית-שקל מדד

ביאור 15 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן

1. ביום 17 במרץ 2019, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בגין רווחי רבעון רביעי לשנת 2018 בסך 5.1 מיליוני ש"ח, הדיבידנד בסך 0.07 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח ע.ג. שולם ביום 8 באפריל 2019, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 26 במרץ 2019 (המועד הקובע).
ביום 18 ביוני 2019, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בגין רווחי רבעון ראשון לשנת 2019 בסך 3.0 מיליוני ש"ח, הדיבידנד בסך 0.04 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח ע.ג. שולם ביום 9 ביולי 2019, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 26 ביוני 2019 (המועד הקובע).
ביום 15 באוגוסט, 2019, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בגין רווחי רבעון ראשון לשנת 2019 בסך 8.3 מיליוני ש"ח, הדיבידנד בסך 0.12 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח ע.ג. שולם ביום 8 בספטמבר, 2019, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 25 באוגוסט, 2019 (המועד הקובע).
2. ביום 27 בינואר 2019 התקבלה עמדת רשות המסים ביחס לכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על-ידי חברת הבת של הבנק, בהתאם לעקרונות באזל, המציינת כי עמדת רשות המסים הינה כי בעת מחיקת קרן החוב לא מתקיים אירוע מס למחזיקים בכתבי ההתחייבות אלא רק בתום התקופה הקבועה להתאוששות (7 שנים).
3. ביום 27 במרץ 2018 הגיש הבנק בקשה לדירקטוריון מוניציפל בנק בע"מ (לשעבר בנק דקסיה ישראל בע"מ – להלן: "מוניציפל") להיכנס למשא ומתן בדבר רכישה של 100% ממניות מוניציפל ע"י הבנק. ביום 7 בנובמבר 2018 הוגשה הצעה משופרת למיזוג בדרך של "מיזוג משולש הפכי" בין שני הבנקים. ההצעה המשופרת נדחתה על ידי מוניציפל. ביום 3 בינואר 2019 אישרה האסיפה הכללית של מוניציפל את הצעת המיזוג של בנק דסקונט לישראל בע"מ באמצעות בנק מרכנתיל דסקונט (להלן: "מרכנתיל") בכפוף להתקיימותם של תנאים מתלים. ביום 30 ביוני 2019 האסיפה הכללית של מוניציפל אישרה לראשונה להאריך את המועד האחרון להתקיימות התנאים המתלים הקבועים בהסכם המיזוג עם מרכנתיל עד ליום 1 בספטמבר 2019. נכון ליום פרסום הדוחות, ההארכה שאושרה על-ידי האסיפה הכללית של מוניציפל הינה עד ליום 1 בדצמבר, 2019. בין הבנק למוניציפל התקיימו מספר התכתבויות בקשר עם הצעות המיזוג בתקופת הדו"ח. את הצעות המיזוג וההתכתבויות בין הבנק למוניציפל ניתן למצוא בביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2018 ובדיווחים המיידיים שדיווח הבנק בנושא בשנת 2019 (אסמכתאות 2019-01-0222930, 2019-01-032008, 2019-01-059092, 2019-01-065728, 2019-01-084856, 2019-01-092905, 2019-01-098842).
- ביום 23 במאי, 2019, הודיעה רשות התחרות כי אישרה את מיזוג מוניציפל עם מרכנתיל בכפוף לתנאים. הבנק עתר ביום 26 ביולי, 2019, לבית הדין לתחרות שיפעל מתוקף סמכותו לבטל או לשנות את החלטת הממונה על התחרות (אסמכתא 2019-01-077680).
- ביום 11 בנובמבר, 2019, דיווח מוניציפל כי חתם, ביחד עם מרכנתיל ובנק איגוד לישראל בע"מ, על הסכם למכירת חלק מתיק האשראי של בנק מוניציפל לבנק איגוד (להלן: "הסכם המכירה לאיגוד") ושעם החתימה על הסכם המכירה לאיגוד, יתמלאו כל התנאים המתלים למיזוג בין מוניציפל למרכנתיל, למעט קבלת תעודת מיזוג מרשם החברות. ביום 19 בנובמבר, 2019, הגיש הבנק לבית הדין לתחרות בקשה דחופה לקבלת מידע על פרטי העסקה שנחתמה, במסגרת הסכם המכירה לאיגוד, וכן לצו ביניים שיורה למרכנתיל, דסקונט ומוניציפל להימנע מלנקוט כל פעולה ו/או דיספוזיציה שמהותן הוצאה לפועל של המיזוג כולו או חלקו על פי הסכם המכירה לאיגוד למשך 14 ימי עסקים ממועד קבלת המידע כאמור (ראה על דרך ההפניה דיווח מידי של החברה מיום 19 בנובמבר 2019 אסמכתא מס' 2019-01-099600).
4. ביום 14 במרץ 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על קביעת דירוג מנפיק זמן קצר של הבנק 'ilA-1' ודירוג הנפקה 'ilA-1' לניירות ערך מסחריים חדשים בהיקף של עד 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב.
- ביום 25 במרץ 2019, הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בשליטה ובעלות מלאה של הבנק, 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת 299.2 מיליון ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית שנתיית בסך 0.66% הצמודה לריבית בנק ישראל, הקרן נפרעת בתשלום בודד במרץ 2020.

ביאור 15 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן (המשך)

5. ביום 7 במאי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot כי במסגרת הערכה מחדשת של ענף הבנקאות ולנוכח שיפור הדרגתי בביצועים של בנק ירושלים בשנים האחרונות וביכולת יצירת הרווחים וההון, תוך יישום האסטרטגיה העסקית שלו, בין השאר בזכות סביבה תפעולית חיובית. העלתה חברת הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק מ 'iA+' ל 'iAA-' ואת דירוג החוב הנחות מ 'iA-' ל 'iA' ואת דירוג כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (COCO) מ 'iBBB+' ל 'iA-'. תחזית הדירוג היציבה משקפת את הערכת חברת הדירוג שהבנק יישאר ממוקד בצמיחה של עסקי הליבה שלו ב-18-12 החודשים הקרובים, תוך שמירה על הפרופיל הפיננסי הקיים ויכולת יצירת הרווחים הקיימת.

ביום 14 ביולי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על אשרור דירוג המנפיק של הבנק ל-'iAA-' בשל סביבה כלכלית תומכת בביצועים וביכולת יצירת הון. ביום 24 ביוני 2019 הודיעה חברת הדירוג מידרוג כי היא קובעת לראשונה הערכת איתנות פיננסית פנימית של הבנק של 'a2.il', כיוון ההתפתחות של הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית יציב.

דירוג הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק נקבע על 'Aa3.il' באופק יציב והוא מגלם הנחת תמיכה חיצונית גבוהה מצד המדינה, של 2 רמות דירוג (נוטשים) ביחס להערכת האיתנות הפיננסית הפנימי.

דירוגי החובות הנחותים וההיבדדיים נקבעו כדלקמן: שטרי הון נדחים (הון משני תחתון) 'A1.il' וכתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (COCO) על ידי מחיקה או מחיקה חלקית (מסווגים כהון רובד 2) נקבע על '(A3.il)hyb' אופק דירוג יציב. כמו כן, מידרוג קובעת דירוג 'p-1.il' לפיקדונות לזמן קצר.

6. ביום 12 באפריל 2019 עלתה לאוויר מערכת נתוני אשראי שהוקמה על ידי בנק ישראל, מכח חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016.

הבנק נערך לכניסת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 לתוקף מבעוד מועד הן בהיבטים הרגולטוריים (בעיקר פיתוח יכולות הדיווח השוטף למאגר האשראי ופיתוח מערכת לזיהוי והסכמות) והן בהיבטים העיסוקיים (בעיקר פיתוח היכולת המיכונית לקליטת המידע ממאגר האשראי, עדכון כללי חיתום ומוכנות לניטור), כך שמאז הפיכת המערכת לאופרטיבית בחודש אפריל 2019, הבנק עושה שימוש בדוחות האשראי המלאים בגין לקוחות אשר מבקשים לקבל אשראי ובדירוגי לשכת דירוג האשראי לגביהם. בשלב מוקדם זה, בחלוף מספר חודשים מועט מהפיכת המערכת לאופרטיבית, אין באפשרות הבנק להעריך את ההשפעה של המערכת על הבנק.

עם זאת, לאור היקף נתוני הלקוחות אליהם צפוי להיחשף הבנק במסגרת מאגר נתוני האשראי, אשר יאפשר לבנק לנתח את סיכויי הלקוח באופן מדויק יותר, הבנק צופה כי השלכות העיקריות על הבנק יהיו - הקטנת שיעורי הכשל בתיק הבנק; שיפור יכולת הבנק לפנות לקהלים חדשים אליהם לא פנינו עד כה בשל מחסור במידע. מנגד, הבנק צופה כי תתגבר התחרות מצד גופים פיננסיים נוספים.

7. ביום 30 באפריל 2019 נחתם הסכם בין הבנק ובין גופים מוסדיים, על פיו מכר הבנק בעסקת המחאת מכר בלתי חוזרת, סופית גמורה ומוחלטת 80% מזכויותיו בקשר עם תיק הלוואות לדירוג ששכמו הכולל כ- 342 מיליון ש"ח אשר מורכב מהלוואות לדירוג שהועמדו על ידי הבנק במהלך תקופה מוגדרת שהוסכמה בין הצדדים ("תיק הלוואות"). יתרת הזכויות בתיק הלוואות נותרת בבעלות הבנק, באופן שזכויות הרוכש בחלק תיק הלוואות שנמכר וזכויות הבנק בחלק שנתור בבעלותו תהיינה בדרגת קדימות זהה (פרי פסו). בהתאם להסכם ניהול שנחתם בין הצדדים, הבנק ינהל ויתפעל עבור הרוכש את חלק תיק הלוואות שנרכש על ידו, באופן ועל בסיס אותם כללים לפיהם הבנק מנהל ומתפעל הלוואות לדירוג עבור עצמו, לרבות חלק תיק הלוואות שנתור בבעלותו. הבנק רשם בספריו הכנסה בגין המכירה בסך 16.1 מיליון ש"ח.

8. ביום 13 לאוגוסט 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות מחדש את מר זאב נהרי ("להלן: "מר נהרי") לכהן כיו"ר הדירקטוריון, לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים, שתחל בתום מועד תקופת העסקתו הנוכחית, כלומר החל מיום 11 באוקטובר 2019 ("תקופת העסקה הנוספת").

ביום 15 באוגוסט, 2019, החליט דירקטוריון הבנק לאשר (בכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות), וזאת לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת תגמול) ביום 14 באוגוסט, 2019, את תנאי כהונתו והעסקתו המועדכנים של יו"ר הדירקטוריון לתקופת העסקה הנוספת. ראה על דרך ההפניה דוח מידי של החברה מיום 4 בספטמבר, 2019 מספר אסמכתא 2019-01-092749.

ביום 6 באוקטובר 2019 הודיעה המפקחת על הבנקים, כי אין לה התנגדות למינויו של מר זאב נהרי, לתקופת כהונה נוספת, כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק.

ביום 10 באוקטובר 2019 אישרה האסיפה הכללית את מינויו של מר זאב נהרי כדירקטור לתקופת כהונה נוספת.

ביאור 15 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן (המשך)

9. ביום 13 לאוגוסט 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות מחדש את מר גיל טופז (להלן: "מר טופז") לכהן כמנכ"ל הבנק, לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים, שתחל בתום מועד תקופת העסקתו הנוכחית, כלומר החל מיום 26 לאוקטובר 2019 ("תקופת ההעסקה הנוספת").

ביום 15 לאוגוסט 2019, אישר הדירקטוריון, לאחר אישורה של ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת תגמול) ביום 14 לאוגוסט 2019, את תנאי כהונתו והעסקתו של המנכ"ל בתקופת ההעסקה הנוספת בהתאם לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), תס"ס-2000, ראה על דרך ההפניה דוח מיידי של החברה מיום 18 באוגוסט 2019 מספר אסמכתא 2019-01-085555.

10. מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2020-2022

ביום 31 לאוקטובר 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת התגמול) (להלן: "ועדת התגמול"), אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2020-2022 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה"); בהתאם לסעיף 267א ו-267ב לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), להוראות ניהול בנקאי תקין A301 (להלן: "נב"ת A301") ולהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 (להלן: "חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים").

מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה כפופה לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק והיא תובא לאישורה ביום 11 לדצמבר 2019, על פי זימון לאסיפה כללית שפורסם בדוח מיידי מיום 5 לנובמבר 2019 (לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה ראה על דרך ההפניה דוח מיידי לזימון האסיפה הכללית מיום 5 לנובמבר 2019 (אסמכתא מספר: 2019-01-094800)).

יצוין, כי עד לתום שנת 2019 תחול מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2019-2017 (בכפוף להוראות מעבר כמפורט במדיניות התגמול החדשה). לפרטים בדבר

מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2019-2017 ראה [ביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#).

לעיקרי מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה ראה פרטים על דרך ההפניה בדוח מיידי לזימון האסיפה הכללית מיום 5 לנובמבר 2019 (אסמכתא מספר: 2019-01-094800)

מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2020-2022

ביום 31 לאוקטובר 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק לשנים 2020-2022 בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין A301 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לעובדים").

יצוין כי עד לתום שנת 2019 תחול מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2019-2017, לפרטים בדבר מדיניות התגמול הקיימת הנ"ל, ראו ביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

עיקרי השינויים המהותיים במדיניות התגמול החדשה לעובדים לעומת המדיניות הקיימת:

- בוטלה הגדרה של "נושא משרה בכירה", ונקבעה הגדרה חדשה לעובד מרכזי. בוטלה הגדרה של עובדי דילרים וההוראות הספציפיות לגביהם, נקבעה הגדרה לעובדי הנוסטרו, ונקבעו להם תנאים מיוחדים כולל תנאי הסף לקבלת תגמול משתנה.
- שונתה הגדרת "שיעור תשואה" במדיניות התגמול, ושונו תנאי הסף המצטברים לקבלת המענק המשתנה. שונו תקרות המענק השנתי בהתאם לשיעורי התשואה.
- בהתאם להוראות נב"ת A301, נקבעו היחסים ההולמים בין התגמול המשתנה לתגמול הקבוע, כולל הגדלת השיעור המירבי במקרים חריגים. כמו כן נקבעה האפשרות להעניק מענק שימור.
- נקבעה אפשרות להעניק מענק בנסיבות מיוחדות - "בונוס מצטיינים".
- נקבע (רק לעובד מרכזי) הסדר לפריסת התגמול המשתנה, ושהתגמול המשתנה הינו בר השבה.
- ניתנו סמכות ושיקול דעת לדירקטוריון, להחליט על הפחתת התגמול המשתנה (כולו או חלקו), לאחר קבלת המלצת ועדת תגמול.
- הוגדלה תקרת המענק השנתי המשתנה, תוך הבהרה, שאינה מהווה התחייבות שכל תקרת המענק תחולק בשנת הזכאות. הוארכה תקופת הדחיה של תשלום תגמול משתנה לעד 5 שנים (במקום שנתיים) במקרים בהם אין עמידה בתנאי הסף לקבלת מענק נדחה ספציפי. נקבעו הסדרים ותשלומים בגין סיום העסקה.

ממשל תאגידי ביקורת וכרטיס נוספים על עסקי התאגד הבנקאי ואופן ניהולם - תוכן עניינים

127	הדירקטוריון
127	הנהלה ונושאי משרה בכירה
128	מדיניות התגמול
128	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
128	המבקר הפנימי
129	מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים
131	דירוג האשראי של הבנק
132	נספח – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
137	אינדקס ומילון מונחים
138	סניפי הבנק וחברות בנות

הדירקטוריון

נכון למועד הדוח וליום פרסומו, מונה הדירקטוריון 10 דירקטורים, מתוכם 3 דירקטורים חיצוניים לפי חוק החברות, התשנ"ט – 1999 ("חוק החברות") שהנם גם דירקטורים חיצוניים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ("הוראה 301") וכן דירקטור אחד בלתי תלוי לפי חוק החברות שהנו גם דירקטור חיצוני לפי הוראה 301. מספר הדירקטורים כאמור לעיל הנו בהתאמה לסעיף 22 להוראה 301 כפי שתוקנה בחודש יולי 2017 ולפיה דירקטוריון תאגיד בנקאי יורכב מלא יותר מ-10 דירקטורים.

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

להלן, עדכונים שחלו לאחר תקופת הדוח :

ביום 10 באוקטובר, 2019, אישרה האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של הבנק את מינוים מחדש של הדירקטורים (אשר אינם דירקטורים חיצוניים) זאב נהרי (יו"ר הדירקטוריון), זלמן שובל, גדעון שובל, ליאור בן עמי ואביב שנצר ואת מינוי לראשונה של יואב נרדי לתקופת כהונה של כ-3 שנים שתחל במועד מינויים באסיפה הכללית ותסתיים באסיפה השנתית שתזומן בשנת 2022.

ביום 11 באוקטובר, 2019, לאחר מינוי מחדש על ידי האסיפה הכללית של הבנק לדירקטור כאמור לעיל ולאחר שהמפקחת על הבנקים הודיעה ביום 3 באוקטובר, 2019, כי אין לה התנגדות למינוי כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון, החל מר זאב נהרי לכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק, לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים.

תנאי הכהונה והעסקה של מר נהרי כיו"ר הדירקטוריון בתקופת העסקה הנוספת אושרו על ידי ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת התגמול), הדירקטוריון ואסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק שהתכנסה ביום 10 באוקטובר, 2010.

ביום 15 באוגוסט, 2019, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת, הארכה לתקופה של 6 חודשים נוספים של כוליסת הביטוח לדירקטורים ונושאי משרה (כולל בחברות הבנות) (O&D), כפי שיהיו מעת לעת, לפי העניין וכן, בהתאם לתקנות החברות) הקלות בעסקאות עם בעלי עניין, תש"ס-2000, את החלטת התקשרות הבנק בכל הנגע לרכישה של ביטוח נושאי משרה על נושאי המשרה שהינם מנכ"ל הבנק וכן בעלי השליטה בבנק או קרוביהם המכהנים בבנק במועד קבלת ההחלטה. במהלך החודשים יולי-ספטמבר קיים דירקטוריון הבנק 3 ישיבות מליאה ו-9 ישיבות של וועדות הדירקטוריון.

הנהלה ונושאי משרה בכירה

ביום 13 לאוגוסט, 2019, אישר דירקטוריון הבנק את מינוי מחדש של מר גיל טופז למנכ"ל הבנק, לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים, שתחל בתום מועד תקופת העסקתו הנוכחית, כלומר החל מיום 26 לאוקטובר, 2019. ביום 3 לאוקטובר, 2019, הודיעה המפקחת על הבנקים, כי אין לה התנגדות למינוי של מר גיל טופז, לתקופה כהונה נוספת, כמנכ"ל הבנק.

תנאי הכהונה והעסקה של מר טופז כמנכ"ל הבנק בתקופת העסקה הנוספת אושרו בוועדת הביקורת (ביושבה כוועדת התגמול) ובדירקטוריון.

לאחר תקופת הדוח, ביום 26 באוקטובר, 2019, החל מר גיל טופז לכהן כמנכ"ל הבנק לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים.

ביום 26 ביוני, 2019 הודיעה גב' הגר פרץ-דיין, מנהלת אגף שיווק, אסטרטגיה ופיתוח עסקי וחברת הנהלת הבנק על סיום עבודתה בבנק. גב' פרץ-דיין חדלה לכהן כנושאת משרה בבנק ביום 1 באוגוסט 2019.

ביום 14 ביולי, 2019, הודיעה עו"ד כרמל פלורנט, מזכירת הבנק, על סיום עבודתה בבנק. מועד סיום כהונתה כנושאת משרה ייקבע בהמשך.

בהמשך להחלטת הדירקטוריון מיום 24 בספטמבר, 2019, על שינוי במבנה הארגוני של הבנק, אישר הדירקטוריון במועד הנ"ל את מינוי של מר לירן עובדיה לסמנכ"ל, מנהל חטיבת נדלן ומוצרים בנקאיים וחבר הנהלת הבנק, בתוקף ממועד החלטה הנ"ל.

מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2020-2022

ביום 31 לאוקטובר 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת הביקורת (ביושבה כוועדת התגמול) (להלן: "ועדת התגמול"), אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2020-2022 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה"), בהתאם לסעיף 267 א ו-267 לחוק החברות, תשנ"ט-1999, להוראות ניהול בנקאי תקין A301 ולהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 (להלן: "חוק התגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים"). לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה ראו ביאור 15 לדוחות הכספיים.

מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה כפופה לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק והיא תובא לאישורה ביום 11 לדצמבר 2019, על פי זימון לאסיפה כללית שפורסם בדוח מיידי מיום 5 לנובמבר 2019 (לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה לנושאי משרה ראו דוח מיידי לזימון האסיפה הכללית מיום 5 לנובמבר 2019 (אסמכתא מספר: 2019-01-094800).

יצוין כי עד לתום שנת 2019 תחול מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2017-2019 (בכפוף להוראות מעבר כמפורט במדיניות התגמול החדשה). לפרטים בדבר מדיניות התגמול הקיימת לנושאי משרה לשנים 2017-2019 ראו ביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2020-2022

ביום 31 לאוקטובר 2019, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2020-2022 (להלן: "מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה"), בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין A301. לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה ראו ביאור 15 לדוחות הכספיים.

יצוין כי עד לתום שנת 2019 תחול מדיניות התגמול הקיימת לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019 (בכפוף להוראות מעבר כמפורט במדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה). לפרטים בדבר מדיניות התגמול הקיימת הנ"ל, ראו ביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

עסקאות עם בעל שליטה

ביום 24 בינואר, 2019 אישרה ועדת הביקורת קריטריונים לאבחנה בין עסקאות בנקאיות חריגות לעסקאות בנקאיות שאינן חריגות וכן קריטריונים להגדרת עסקאות שאינן בנקאיות זניחות ושאין זניחות. תוקף החלטה יהיה עד למועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2019.

לפרטים אודות בעלי שליטה ותרשים מבנה החזקות בבנק ראה [הצגה בדוח השנתי לשנת 2018](#), עמוד 240.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בבנק ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתיים והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח השנתי לשנת 2018.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2019 אושרה בוועדת ביקורת ביום 11 בדצמבר 2018, ובדירקטוריון ביום 16 בדצמבר, 2018. הדוח השנתי של המבקר הפנימי לשנת 2018 נדון בוועדת ביקורת ביום 5 במרץ, 2019 ובדירקטוריון ביום 7 במרץ, 2019.

מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים

סקירה כללית של הוראות חוק ורגולציה אשר חלות על הבנק, ובכלל זה הוראות אשר התקבלו עד מועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2018 תוארו בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה (לרבות הוראות של המפקח על הבנקים) רלוונטיים לתקופת הדיווח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק:

נב"ח 332

ביום 28 לפברואר 2019 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 332 שעניינה רכישה עצמית של מניות על ידי תאגידים בנקאיים. במסגרת התיקון הותר לתאגיד בנקאי לבצע רכישה עצמית של מניותיו בכפוף לתנאים מסויימים. תנאי בסיס לביצוע הרכישה העצמית הינו עמידה בתנאי החלוקה של חוק החברות ותנאי נב"ח 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים. הרכישה הוגבלה ל-3% מההון המונפק והנפרע (ביחס לכל תכנית רכישה שתיקבע). תכנית כאמור צריך שתאושר ע"י דירקטוריון התאגיד הבנקאי ותקבל את אישור הפיקוח על הבנקים.

החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח – 2018

ביום 18 במרץ 2018 פורסם ברשומות החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח – 2018. הוראות החוק לפיהן תאגיד בנקאי אינו אמור לפרוע שיק אשר מתקיימות לגבי הגבלות המניות בחוק, נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019. לפירוט נוסף ראה [פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#). ליישום החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק שירותי תשלום התשע"ט – 2018

ביום 31 בדצמבר 2018 פורסם חוק שירותי תשלום התשע"ט 2018, שמתרתו להסדיר את מערכת היחסים בין נותן שירותי תשלום לבין המשלם והמוטב. תחולת החוק (למעט לגבי כרטיסים נטענים מסויימים) הינה ביום 1 בינואר 2020. הבנק לומד את הוראות החוק ונערך ליישומן. לפירוט נוסף ראה [פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#).

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019) בנושא הקלות למעבר בין בנקים

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 פורסם ביום 14 במרץ 2018 ותחילתו 3 שנים מיום פרסומו. על פי התיקון לחוק, הוטלה על הבנקים חובה להיענות לבקשת לקוח (יחיד וכן תאגיד מסוג שקבע הנגיד בכללים) להעביר את הפעילות הפיננסית שלו מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק אחר. נקבע כי על הבנק המעביר ועל הבנק הקולט, לבצע את הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך העברת הפעילות הפיננסית כאמור, בתוך שבעה ימי עסקים. על פי החוק, לנגיד בהסכמת שר האוצר, קיימת הסמכות לפטור באופן מלא או חלקי בנק בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) מיישום. בנק ירושלים ביקש, וקיבל, פטור בתנאים מיישום המהלך, למשך שלוש שנים ממועד כניסת החוק לתוקף.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018

ביום 5 במרץ 2018 אושר חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להן: "חוק חדלות פירעון החדש") אשר נכנס לתוקף בחודש ספטמבר 2019. לפירוט נוסף ראה [פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#).

תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) באמצעות תיקון מס' 57 לחוק הגנת הצרכן – מענה טלפוני

ביום 25 ליולי 2018 פורסם תיקון (מס' 57) לחוק הגנת הצרכן, אשר חייב כל תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, לתת ללקוח מענה אנושי מקצועי, לכל היותר תוך 6 דקות ממענה הנתב לשיחת הלקוח. החוק נכנס לתוקף ביום 25.7.19. לפירוט נוסף ראה [פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#). ליישום החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

נב"ת 426 – מענה טלפוני אנושי מקצועי

ביום 12 ביוני 2019 פורסם נב"ת 426 המסדיר את ההוראות החלות על הבנקים בהקשר למתן מענה טלפוני אנושי במוקדי הבנק. עיקרי הנב"ת הם: הבנק מחייב לתת מענה אנושי מקצועי במוקד טלפוני תוך 6 דקות מתחילת השיחה. לאזרח ותיק (לקוח מגיל 75), יש לתת עדיפות בנתב השיחות של המוקד.

על הבנק לאסוף ולנטר נתונים אודות דפוסי המענה וזמני ההמתנה במוקד ולהסדיר מערך דיווח תקופתי הנהלה, שיכלול מידע ניהולי רלבנטי לשיפור איכות יעילות המענה. הבנק נדרש לפרסם באתר האינטרנט, נתונים מסויימים אודות המענה במוקד הטלפוני. תחולת הנב"ת – החל מ- 25/7/19 (למעט הסעיף לגבי אזרחים ותיקים, שתחולתו החל מה-1.1.20). הבנק מיישם את ההוראות הנב"ת שנכנסו לתוקף ונערך להשלים את ההוראות לגבי אזרחים ותיקים.

חוק נתוני אשׂראי, התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016, פורסם חוק נתוני אשׂראי, התשע"ו-2016, אשר יצר הסדר כולל לשיטות נתוני אשׂראי המרוכזים, בין היתר, בנקים. ריכוז הנתונים מתבצע על-ידי בנק ישראל, אצלו מרוכז המאגר.

על-פי החוק, על כל גוף הנותן אשׂראי וגופים נוספים כפי שנקבעו בחוק, נקבעה חובה להעביר מידע לבנק ישראל על לקוחותיו. המידע כולל מסגרות אשׂראי, עמידה או אי עמידה בהתחייבויות הלקוח לאותו גוף ועוד.

ביום 12 באפריל 2019 מערכת נתוני אשׂראי שהוקמה על-ידי בנק ישראל, מכח החוק, עלתה לאוויר.

הבנק השלים את העמידה בדרישות החוק, ובהתאם מיישם את ההוראותיו.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 15 סעיף 6 לדוחות הכספיים](#).

נב"ת 359A – מיקור חוץ

ביום 8 באוקטובר, 2018 פורסם נב"ת A359 בנושא מיקור חוץ הקובע עקרונות והנחיות על פיהם נדרשים הבנקים לפעול כאשר הם מעבירים פעילויות שונות למיקור חוץ. במסגרת ההוראה נקבעו חובות החלות על הדיריקטוריון ועל ההנהלה של הבנק, בין השאר, בקשר עם האחריות הכוללת למיקור חוץ ואישור התקשרויות מהותיות (החלים על הדיריקטוריון) ובקשר עם קביעת ואישור מדיניות.

במסגרת הנב"ת בוטלה הוראה 359 העוסקת בקשרי תאגידיים בנקאיים עם מתוכים ונקבעו בו הוראות לעניין הפניית לקוחות לתאגיד הבנקאי.

תחולת הנב"ת החל מיום 31 במרץ, 2020, אך הבנק רשאי ליישם את מרבית ההוראות הנב"ת (למעט פניה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לבנק לקבלת, אשר מותנית בתחילת הפעילות של מאגר נתוני אשׂראי לפי חוק נתוני אשׂראי) לפני מועד התחולה, ככל שהוא עומד במלוא הדרישות לפי הנב"ת.

הבנק השלים את העמידה בדרישות הנב"ת, ובהתאם מיישם את ההוראותיו. ליישום הנב"ת לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

נב"ת 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 7 במאי 2019 פורסם ונכנס לתוקפו תיקון בהוראת נב"ת 367 - בנקאות בתקשורת. התיקון הגדיר כי גם הפקס נכנס לגדר "ערוץ תקשורת" המחייב התנהלות הכפופה להוראות הנב"ת, החל מיום 1 בינואר 2020.

בנוסף, במטרה להשוות בין תנאי חשבון מקוון לבין אלו של חשבון שנפתח בסניף - בוטל סעיף "הגבלות על חשבון מקוון".

הקלה נוספת שניתנה מתייחסת לפעולות כמו העברות, תשלומים ופעולות אחרות למוטבים, ביטלה את החובה לעשות שימוש בגורם אימות לעניין זה, והשאירה זאת לשיקול דעת הבנק.

הבנק בוחן את יישום ההקלות שנובעות מתיקון זה.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 14 במרץ 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על קביעת דירוג מנפיק זמן קצר של הבנק 'ilA-1' ודירוג הנפקה 'ilA-1' לניירות ערך מסחריים חדשים בהיקף של עד 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב.

ביום 25 במרץ 2019, הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק, 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת 299.2 מיליון ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית שנתית בסך 0.66% הצמודה לריבית בנק ישראל, הקרן נפרעת בתשלום בודד במרץ 2020.

ביום 7 במאי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot כי במסגרת הערכה מחודשת של ענף הבנקאות ולנכח שיפור הדרגתי בביצועים של בנק ירושלים בשנים האחרונות וביכולת יצירת הרווחים וההון, תוך יישום האסטרטגיה העסקית שלו, בין השאר בזכות סביבה תפעולית חיובית. העלתה חברת הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק מ 'ilA-1' ל 'ilAA-' ואת דירוג החוב הנחות מ 'ilA-' ל 'ilA'. ואת דירוג כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (COCO) מ 'ilBBB+' ל 'ilA-'. תחזית הדירוג היציבה משקפת את הערכת חברת הדירוג שהבנק יישאר ממוקד בצמיחה של עסקי הליבה שלו ב-18-12 החודשים הקרובים, תוך שמירה על הפרופיל הפיננסי הקיים ויכולת יצירת הרווחים הקיימת.

ביום 14 ביולי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על אשורור דירוג המנפיק של הבנק ל- 'ilAA-' בשל סביבה כלכלית תומכת בביצועים וביכולת יצירת הון. ביום 24 ביוני 2019 הודיעה חברת הדירוג מידרוג כי היא קובעת לראשונה הערכת איתנות פיננסית פנימית של הבנק של 'a2.il', כיוון התפתחות של הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית יציב.

דירוג הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק נקבע על 'Aa3.il' באופק יציב והוא מגלם הנחת תמיכה חיצונית גבוהה מצד המדינה, של 2 רמות דירוג (נוטשים) ביחס להערכת האיתנות הפיננסית הפנימי.

דירוגי החובות הנחותים וההיברידיים נקבעו כדלקמן: שטרי הון נדחים (הון משני תחתון) 'A1.il' וכתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (COCO) על ידי מחיקה או מחיקה חלקית (מסווגים כהון רובד 2) נקבע על 'A3.il(hyb)' אופק דירוג יציב.

כמו כן, מידרוג קובעת דירוג 'p-1.il' לפיקדונות לזמן קצר.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית						
5.37	129.0	9,795.0	4.31	113.5	10,700.5	אשראי לציבור ⁽³⁾⁽⁶⁾
0.22	0.1	185.8	0.26	0.1	154.3	פקדונות בבנקים
0.04	0.1	973.3	0.24	1.0	1,702.3	פקדונות בבנקים מרכזיים
0.55	1.3	955.3	0.97	0.4	166.3	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
0.11	0.1	373.9	(1.86)	(0.1)	21.3	אגרות חוב למסחר ⁽⁴⁾
4.32	130.6	12,283.3	3.66	114.9	12,744.7	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	28.4	-	-	22.4	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	960.0	-	-	468.0	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾
3.99	130.6	13,271.7	3.52	114.9	13,235.1	סך כל הנכסים

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית						
0.96	21.1	8,857.1	0.57	13.2	9,222.3	פקדונות הציבור
0.05	0.1	1,071.9	0.06	0.2	961.3	לפי דרישה
1.08	21.0	7,785.2	0.63	13.0	8,261.0	לזמן קצוב
5.85	0.5	34.9	0.76	0.2	105.5	פקדונות מבנקים
0.18	0.1	217.5	-	-	0.2	פקדונות הממשלה
2.90	12.1	1,687.9	0.59	2.1	1,429.9	אגרות חוב
1.26	33.8	10,797.4	0.58	15.5	10,757.9	סך הכל התחייבויות הנושאות ריבית
-	-	1,493.4	-	-	1,547.9	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	97.9	-	-	1.4	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
1.10	33.8	12,388.7	0.50	15.5	12,307.2	סך כל ההתחייבויות
		883.0			927.9	סך כל האמצעיים ההוניים
-		13,271.7			13,235.1	סך כל ההתחייבויות והאמצעיים ההוניים
3.06			3.08			פער הריבית
3.19	96.8	12,283.3	3.16	99.4	12,744.7	תשואה נטו⁽⁸⁾ על נכסים נושאי ריבית

הערות בסוף הנספח.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית						
5.44	393.1	9,694.6	5.16	404.8	10,518.1	אשראי לציבור ⁽³⁾⁽⁶⁾
0.08	0.1	170.2	0.08	0.1	168.9	פקדונות בבנקים
0.09	0.8	1,193.9	0.24	2.9	1,598.3	פקדונות בבנקים מרכזיים
0.53	3.2	810.3	0.64	2.6	540.1	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
0.06	0.2	441.9	(0.19)	(0.1)	68.7	אגרות חוב למסחר ⁽⁴⁾
4.33	397.4	12,310.9	4.27	410.3	12,894.1	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	29.0	-	-	24.0	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	877.4	-	-	558.8	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾
4.03	397.4	13,217.3	4.08	410.3	13,476.9	סך כל הנכסים

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית						
1.07	70.7	8,858.7	1.05	72.4	9,239.5	פקדונות הציבור
0.05	0.4	1,146.9	0.11	0.9	1,057.3	לפי דרישה
1.22	70.3	7,711.8	1.17	71.5	8,182.2	לזמן קצוב
5.82	1.6	36.9	2.19	1.3	79.5	פקדונות מבנקים
0.12	0.2	216.9	-	-	5.8	פקדונות הממשלה
3.09	39.4	1,705.9	2.67	33.2	1,661.3	אגרות חוב
1.38	111.9	10,818.4	1.30	106.9	10,986.1	סך הכל התחייבויות הנושאות ריבית
-	-	1,434.7	-	-	1,456.0	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	99.9	-	-	118.0	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
1.21	111.9	12,353.0	1.13	106.9	12,560.1	סך כל ההתחייבויות
		864.3			916.8	סך כל האמצעים ההוניים
-	-	13,217.3	-	-	13,476.9	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.95			2.97			פער הריבית
3.10	285.5	12,310.9	3.15	303.4	12,894.1	תשואה נטו⁽⁸⁾ על נכסים נושאי ריבית

הערות בסוף הנספח.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
						מטבע ישראלי לא צמוד
4.05	81.1	8,127.5	4.37	94.0	8,747.7	סך נכסים נושאי ריבית
(0.81)	(14.9)	7,347.7	(1.13)	(20.3)	7,237.2	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.24			3.24			פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
5.36	39.4	2,996.5	2.02	14.8	2,959.5	סך נכסים נושאי ריבית
(2.45)	(16.4)	2,699.1	1.02	7.1	2,769.4	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.91			3.04			פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
3.53	10.1	1,159.3	2.37	6.1	1,037.5	סך נכסים נושאי ריבית
(1.34)	(2.5)	750.6	(1.23)	(2.3)	751.3	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.19			1.14			פער הריבית
						סך פעילות בישראל
4.32	130.6	12,283.3	3.66	114.9	12,744.7	סך נכסים נושאי ריבית
(1.26)	(33.8)	10,797.4	(0.58)	(15.5)	10,758.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.06			3.08			פער הריבית

הערות בסוף הנספח.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
						מטבע ישראלי לא צמוד
3.87	234.1	8,096.3	4.06	271.5	8,956.3	סך נכסים נושאי ריבית
(0.79)	(42.0)	7,121.3	(0.99)	(57.5)	7,723.0	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.08			3.07			פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
5.92	133.7	3,031.1	5.44	116.0	2,864.3	סך נכסים נושאי ריבית
(2.97)	(62.3)	2,808.3	(2.28)	(42.4)	2,490.2	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.95			3.16			פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
3.35	29.6	1,183.5	2.84	22.8	1,073.5	סך נכסים נושאי ריבית
(1.14)	(7.6)	888.8	(1.21)	(7.0)	772.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.21			1.63			פער הריבית
						סך פעילות בישראל
4.33	397.4	12,310.9	4.27	410.3	12,894.1	סך נכסים נושאי ריבית
(1.38)	(111.9)	10,818.4	(1.30)	(106.9)	10,986.1	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.95			2.97			פער הריבית

הערות בסוף הנספח.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽⁴⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ד - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 לעומת תשעה החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 לעומת שלושה החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽⁵⁾	שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽⁵⁾
מחיר	כמות	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית			
11.7	(20.0)	31.7	(15.5)
אשראי לציבור בישראל			
1.2	1.2	-	(0.2)
נכסים נושאי ריבית אחרים בישראל			
12.9	(18.8)	31.7	(15.7)
סך הכל הכנסות הריבית			
התחייבויות נושאות ריבית			
1.7	(1.3)	3.0	(7.9)
פקדונות הציבור בישראל			
(6.7)	(6.5)	(0.2)	(10.4)
התחייבויות נושאות ריבית אחרות			
(5.0)	(7.8)	2.8	(18.3)
סך כל הוצאות הריבית			

- הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו בימים 30.09.2019 ו-30.09.2018 בסך 0.2 מיליוני ש"ח ו-(0.6) מיליוני ש"ח, בהתאמה ולתשעה חודשים שהסתיימו בימים 30.09.2019 ו-30.09.2018 בסך 3.2 מיליוני ש"ח ו-(2.0) מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך 1.5 מיליוני ש"ח, 0.6 מיליוני ש"ח, 2.7 מיליוני ש"ח ו-2.0 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.2019 ו-30.09.2018 בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות ריבית, נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אינדקס ומילון מונחים

למילון המונחים ששימשו בעריכת דוח זה, ראה [בדוח הכספי השנתי של הבנק לשנת 2018](#) (עמודים 294-299)

אינדקס

52	א	אומדנים חשבונאיים קריטיים
79, 69		אקטוארי
122, 50, 22, 11	ב	באזל
130, 123, 122, 45, 42, 34-36, 22, 11, 10	ד	דירוג
21	ה	הון והלימות הון
50, 10		הלבנת הון
123, 98-108, 90-94, 89, 80, 64, 46, 31-39, 27, 22, 14, 12		הלוואות לדיוור
135, 95-109, 74-77, 64, 59, 45, 44, 39, 31-36, 19, 8		הפרשה להפסדי אשראי
113, 99-102, 33	ח	חובות בעייתיים
135, 99-107, 90-74, 74-76, 44, 31, 8		חובות פגומים
22	י	יעד הון
89-94, 26, 25, 7	מ	מגזרי פעילות
63-65, 52		מדיניות חשבונאית
81, 80, 64, 23, 19, 8		מינוף
10		מיסוי
129, 109		מסגרות אשראי
135, 110-119, 84-89, 67, 63, 61, 59, 45-48, 34-36, 23, 22, 20, 16	נ	נגזרים
105, 103, 102, 99, 95-97, 89, 82, 76, 68-73, 63, 61, 59, 58, 46, 34-36, 25, 17-20, 15, 11, 6-9		ניירות ערך
135, 122, 110-119, 108, 107		נזילות
81, 80, 50, 49, 46, 44, 30, 25, 20, 19, 8		נכסי סיכון
90-94, 80, 64, 21		נזילות ומימון
113, 95-109, 88, 87, 80, 74-77, 44, 39, 33-36, 31, 30, 21	ס	סיכון אשראי
49, 20		סיכון ריבית
46		סיכונים אחרים
50, 30		עמלות
135, 113, 83, 57, 17, 15, 99, 8	ע	פיקדונות הציבור
114-116, 110-112, 90-94, 78, 66, 62, 59, 50, 49, 20	פ	שווי הוגן
135, 113-121, 88, 86, 85, 67-73, 65, 63, 61, 59, 58, 45-47, 19, 18	ש	

סניפי בנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית	רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה מען לדיוור: רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022
סקטור נדל"ן	רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
סניף בנקאות פרטית	רח' קרן היסוד 18, ירושלים 92149
סניף ירושלים	רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022
סניף גאולה – רוממה	רח' שמגר 21, ירושלים
סניף תל אביב	רח' אחד העם 21, ת"א 65251
סניף באר שבע	רח' הדסה 90, באר שבע 84221
סניף חיפה	רח' פל-ים 9 (בית צים), חיפה 33095
סניף בני ברק	רח' חזון איש 2, בני ברק 51512
סניף אשדוד	שדרות ירושלים 12, אשדוד 7752305
סניף ראשון לציון	רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267
סניף פתח תקווה	רח' ההגנה 10, פ"ת 49591
סניף נתניה	רח' הרצל 45, נתניה 42401
סניף מודיעין עלית	רח' אבני נזר 18, מודיעין עלית
סניף קיריין	דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000
סניף נצרת	מרכז אל ריאל, 6092/50, נצרת 16000
סניף סחנין	קניון סחנין מול, כביש ראשי סחנין
סניף כרמיאל	רח' מעלה כמון 5, קניון חוצות כרמיאל, כרמיאל
סניף אום אל פחם	קניון אלהרם, כביש ראשי, אום אל פחם
סניף אלעד	רח' רבי יהודה הנשיא 94, אלעד
סניף בית שמש	רח' רבין 2, קניון נעימי, בית שמש
סניף ביתר עלית	רח' ישמח ישראל 2, מרכז חיים זקן – תמרים, ביתר עלית
ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ	רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה

כתובתנו באינטרנט:

www.bankjerusalem.co.il